

75let

novi tednik

Tednik za Savinjsko regijo / št. 47 / Leto 75 / 19. november 2020 / Cena 2,90 EUR / www.nt-rc.si/novi-tednik

Bodo dežurno lekarno v Celju vendarle odprli?

Kar nekaj Celjanov in okoliških krajanov je razjezila odločitev Celjskih lekarn, da v Stanetovi ulici začasno ne bo dežurne službe. Preverili smo, zakaj ne, saj Zakon o lekarniški dejavnosti določa, da mora biti v vsaki od območnih enot Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije organizirana vsaj ena lekarna, ki zagotavlja 24-urno preskrbo prebivalstva z zdravili. Medtem ko je v Celju dežurna lekarna začasno zaprta, je dežurna lekarna odprta v Velenju, ki spada pod koroško območno enoto ZZZS. str. 3

Foto: SHERPA

INTERVJU

Boštjan Videmšek, novinar in podnebni aktivist str. 26-27

GOSPODARSTVO

Celjski sejem: »Država se norčuje« str. 4

KULTURA

Delovne štipendije kot pomoč ustvarjalcem str. 10

ZADETKI

»Država nam je z ukrepi letos vzela 3,5 milijona evrov prihodkov, dala nam bo le 21 tisočakov. Bolje bi bilo, da ne bi dala nič, kot da se hvali, kako pomaga gospodarstvu.«

Robert Otorepec, izvršni direktor Celjskega sejma

»Danes najbolj cenim, da sta naju s sestro starša vzgajala v duhu, da nam nič ne manjka, dokler imamo drug drugega. V teh časih so dobri družinski odnosi še toliko več vredni.«

Kristjan Veber, koordinator dobredelnih projektov

»Dobro je, da vemo pri vseh stvareh, s katerimi delamo, od kod izvirajo, kako so bile narejene in predvsem kakšne človeške ter okoljske usode stojijo za njimi.«

Boštjan Videmšek, novinar in podnebni aktivist

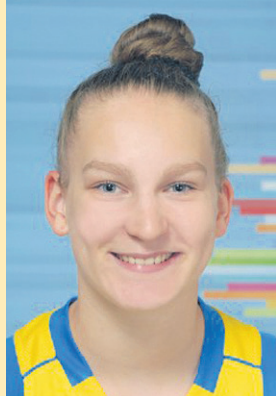
»Ko uživamo hrano, bi se morali počutiti, kot da smo prenovljeni, da smo si napolnili baterije. Če s prehrano pravilno podpremo telo, bo tudi imunski sistem dobro deloval in ne bomo imeli težav z obolenji.«

Irena Franić, inženirka živilstva

»Preostale so še tri sekunde za napad. Približevala se mi je Grkinja. Odločila sem se za met v visokem loku v nameri, da me tekmiča ne bo blokirala. Na srečo sem zadela.«

Lea Debeljak, košarkarica Slovenije, članica Cinkarne

»Ljudje, ki pozitivno razmišljajo, hitreje okrevajo«

Tudi pozitivnost je ključ do zdravja

V začetku tedna je bilo v Splošni bolnišnici Celje hospitaliziranih več kot 140 covidnih bolnikov, od tega 19 v intenzivni terapiji. Od začetka oktobra je v celjski bolnišnici umrlo 86 bolnikov s covidom-19. »Situacija je težka, zapolnjene imamo skoraj vse zmogljivosti in zadeve s težavo obvladujemo,« pravi predstojnica Oddelka za infekcijske bolezni in vročinska stanja Splošne bolnišnice Celje mag. Janja Blatnik, dr. med., specialistka pediatrije in specialistka za infektologijo.

SIMONA ŠOLINIČ

Zaposlene še vedno reorganizirajo znotraj bolnišnice, da pomagajo na covidnih oddelkih, ki jih je zdaj že pet. »Upamo, da se bo stanje nekoliko umirilo in da smo dosegli vrh glede števila hospitalizacij bolnikov. V zadnjih dneh je resnično velik porast števila bolnikov, ki jih sprejemamo v bolnišnico. Velika težava je tudi zbolevanje zaposlenih, kar pomeni veliko obremenitev za tiste, ki delajo, saj so v službi tudi po 12 ur ali več,« dodaja Blatnikova. Za sprejete bolnike v celjski bolnišnici je značilno, da prevladujejo starejši, vendar se zapleti pojavljajo tudi pri mlajših. »Gre za mlajše s pridruženimi boleznimi, za ljudi srednjih let in za še mlajše, ki prav tako potrebujejo intenzivno terapijo. Hospitalizacij ljudi srednjih let ni malo, pri njih se pojavi potreba po kisiku za nekaj dni. Težje zbolijo tudi onkološki bolniki, srčni in pljučni bolniki, pri njih covid-19 poteka v težji obliki. Med bolniki, ki imajo zaplete, so tudi dolgoletni sladkorni bolniki in bolniki z boleznimi ledvic in ožilja,« pojasnjuje Blatnikova značilnosti obolelih, ki jih zdravijo v Celju.

Krepite imunski sistem

Blatnikova pravi, da je trenutno ključnega pomena

tudi krepitev imunskega sistema. »Poudarjamo ustrezno

naravno in zdravo prehrano, naravne dodatke in predvsem dovolj gibanja v naravi. Ob tem je pomembno predvsem pozitivno mišljenje, ki ima svojo vrednost. Pri zdravljenju vidimo, da bolje in hitreje okrevajo tisti, ki pozitivno razmišljajo,« dodaja sogovornica.

Kot predstojnica je hvaležna vsem prostovoljcem, ki so prišli na pomoč, in vsem zaposlenim, ki se takoj odzovejo na klic. »Vsake roke

so dobrodošle, še posebej če imajo osebe znanje s področja zdravstva, ob strani nam stoji tudi vodstvo,« dodaja. Ob tem dodaja, da je zaupanje v zdravstvo ne glede na vse nezadovoljstvo javnosti z ukrepi višje: »Zaupanje javnosti je nujno. Če želimo ljudem pomagati, nam morajo zaupati. Ne glede na vse afere mislim, da se večina zaveda pomena zdravstva v teh časih. In tako je prav.«

Foto: SHERPA

Predstojnica Oddelka za infekcijske bolezni in vročinska stanja Splošne bolnišnice Celje mag. Janja Blatnik, dr. med., specialistka pediatrije in specialistka za infektologijo

Kljub kadrovski stiski ne morejo zaposliti vseh

Na nas se je obrnila bralca, ki je nekoliko razočarana, ker so njeni znanki, ki je diplomirana medicinska sestra, v dveh bolnišnicah v naši regiji, v Celju in Topolšici, dejali, da je ne morejo zaposliti, kljub temu da v zdravstvu primanjkuje kadra. Zavrnil naj bi jo tudi v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec. Naj se obrne na bolnišnice, so ji svetovali na Zavodu RS za zaposlovanje.

Zakaj je prišlo do te situacije, smo vprašali tako v celjski bolnišnici kot v Bolnišnici Topolšica. »Splošna bolnišnica Celje skoraj ves čas razpisuje prosta delovna mesta medi-

cinskih sester, nekaj za nadomeščanje daljših odsotnosti, kot so porodniške odsotnosti ali daljše bolniške odsotnosti, in nekaj v skladu z letnim finančnim načrtom tudi za zapolnitev dodatnih delovnih mest medicinskih sester. Oboje velja tako za zaposlovanje srednjih medicinskih sester kot diplomiranih medicinskih sester,« pravijo v bolnišnici. »Bolnišnica svoje potrebe po zaposlovanju oziroma prosta delovna mesta ves čas sporoča zavodu za zaposlovanje. Ta ustrezne kandidate napotuje k delodajalcem, ki imajo razpisana prosta delovna mesta. V bolnišnici vloge vseh kandi-

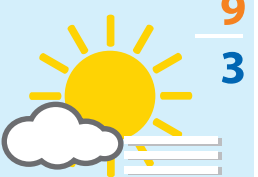
datov za prosta delovna mesta zberemo, naredimo izbor in izvedemo postopek zaposlitve izbranega kandidata. Vseh kandidatov, ki se prijavijo na prosto delovno mesto, seveda ne moremo zaposliti. Glede na stalno prakso sodelovanja z zavodom za zaposlovanje težko komentiramo navedbe vaše bralke,« še dodajajo.

Hkrati poudarjajo, da je povsem druga oblika dela trenutna pomoč v bolnišnici zaradi potreb, ki jih je prinesla epidemija. »Pri tem delu ne gre za zaposlitev v bolnišnici. Medicinske sestre in študente zdravstvene nege ali mediciner, ki so nam pripravljene priskočiti na pomoč, v delo vključujemo tudi s pomočjo študentskega servisa oziroma

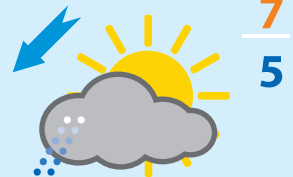
pogodb civilnega prava. Prijave za to delo zbira vršilka dolžnosti pomočnice za področje zdravstvene nege, ki se s prijavljenimi nato dogovori o možni pomoči v bolnišnici. V delo jih nato vključujemo v skladu z našimi potrebami in njihovo izobrazbo ter kompetencami,« še pojasnjujejo.

V Bolnišnici Topolšica pojasnjujejo podobno. »Zaposlitve so možne samo v skladu z našim finančnim načrtom. Če bi zdaj zaposlovali dodaten kader, se postavlja vprašanje, kaj bi bilo s tem kadrom, ko epidemije ne bo več. Torej bi bil ta kader višek. V trenutni situaciji gre za nudenje pomoči glede na epidemijo,« pojasnjuje direktor bolnišnice v Topolšici **Jurij Šorli**.

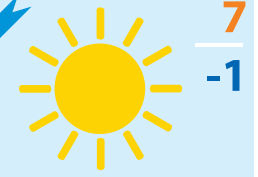
ČETRTEK

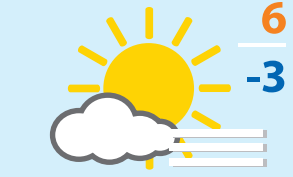
PETEK

SOBOTA

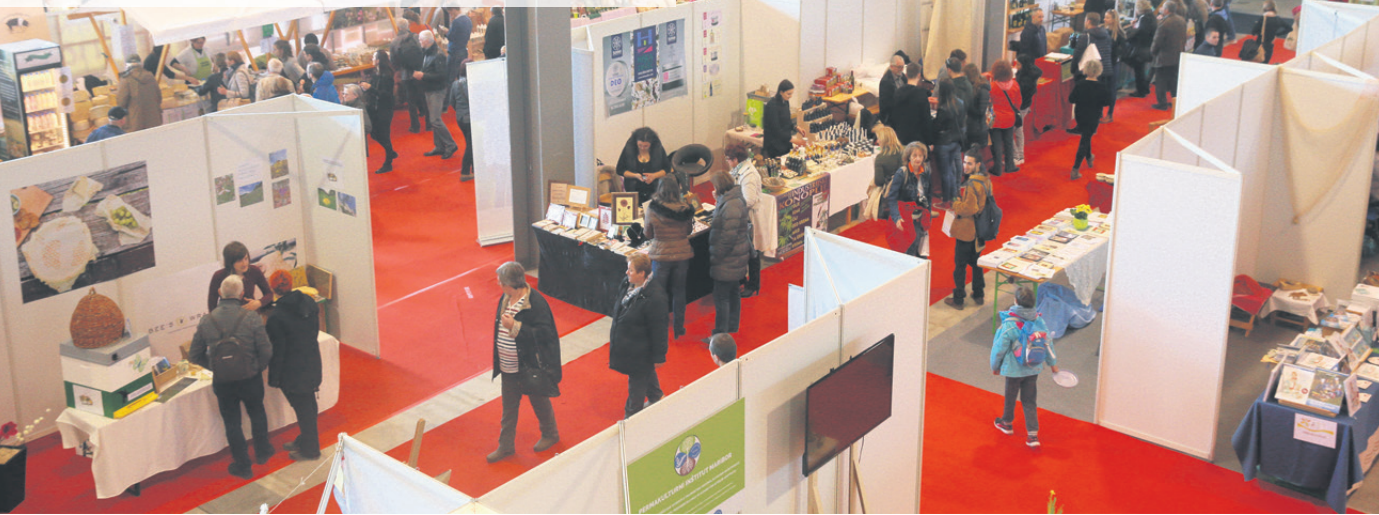

NEDELJA

/ir: ARSO

Letos Altermeda, največjega sejma zdravega načina življenja v državi, ne bo. In najbrž ga ne bo niti prihodnje leto.

V družbi Celjski sejem kritični do predloga šestega protikoronskega paketa

»Država se norčuje iz gospodarstva«

V družbi Celjski sejem, kjer so letos namesto načrtovanih trinajstih sejmov uspeli pripraviti le sejem Agrotech, ki je bil februarja, ter Mos, na katerem je sicer skromno število podjetij dva tedna po spletu predstavljalo svoje izdelke in storitve, so zelo kritični do šestega protikoronskega paketa. Kot je znano, vlada s šestim paketom kot pomembno novost napoveduje delno kritje fiksnih stroškov najbolj prizadetim podjetjem. »Ne morem reči drugega kot to, da se država norčuje iz gospodarstva,« je ogorčen Robert Otorepec, izvršni direktor Celjskega sejma. V družbi so izračunali, da bodo na račun napovedane subvencije za tri mesece dobili le 21 tisoč evrov, kar ni dovolj niti za pokritje stalnih stroškov, ki jih morajo plačati v enem mesecu.

JANJA INTIHAR

Bo tretjina res morala zapreti obratovalnice?

Anketa, ki jo je med malo manj kot 1.700 svojimi člani opravila Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, je pokazala, da je petina obrtnikov in podjetnikov zaradi posledic epidemije morala odpuščati, tretjina pa že razmišlja o zaprtju svoje dejavnosti.

Kar 96 odstotkov obrtnikov in podjetnikov, ki so sodelovali v anketi, se ne strinja s popolnim zapiranjem gospodarstva, 97 odstotkov jih je ocenilo, da bi svojo dejavnost ob upoštevanju vseh zaščitnih ukrepov lahko varno opravljali še naprej. Le pol odstotka vprašanih je odgovorilo, da so se v podjetju med zaposlenimi že soočili z okužbo s koronavirusom.

Tretjina sodelujočih v anketi je ocenila, da bo letos imela malo manj kot 20-odstotni padec prihodkov, pri 42 odstotkih bo padec med 20 in 40 odstotki, od 40- do 60-odstotni padec pričakuje 16 odstotkov vprašanih, 10 odstotkov jih ocenjuje, da bodo letos ustvarili 60 odstotkov manj prihodkov kot lani. Kar 41 odstotkov vprašanih je odgovorilo, da jih bodo ukrepi, predlagani v šestem protikoronskem paketu, zaobšli. Med razlogi za to so navedli tudi širitev dejavnosti pred epidemijo, zaradi česar ne izpolnjujejo kriterija upada prometa.

Predsednik OZS Branko Meh poudarja, da so takšni rezultati ankete zaskrbljujoči. Ob odločitvi vlade o dvotedenskem zaprtju države zato v zbornici vztrajajo, naj vlada vsem tistim, ki svoje dejavnosti niso ustavili po svoji krivdi, v celoti pokrije stalne stroške, stroške nadomestil plač delavcem, temeljni dohodek in najemnine za poslovne prostore.

Jl

Ptujčani še vedno pred vrati Meje

Čez en teden, 26. novembra, bo težko pričakovana seja skupščine šentjurske Meje. Dnevi red ima samo dve točki – seznanitev s spremembo večinskega delničarja ter imenovanje novih članov nadzornega sveta. Seja skupščine bi morala biti že pred mesecem, a jo je le nekaj dni prej novi direktor Meje Mitja Križaj preklical.

Kot je znano, je novi večinski lastnik Meje podjetje Altius s Ptujja, ki je delnice kupilo na dražbi že sredi leta, a je potem Družba za upravljanje terjatev bank, ki je velika upnica šentjurske družbe, z več pritožbami poskušala preprečiti prenos lastništva. To ji ni uspelo, je pa na sodišče vložila predlog za uvedbo upniške prisilne poravnave v Meji ter za novega direktorja postavila nekdanjega člana svojega upravnega odbora Mitjo Križaja. Kljub zamenjavi lastništva slaba banka še vedno »vleče vse niti« v šentjurskem kmetijskem podjetju, dodatno Ptujčanom prevzem

vodenja Meje otežuje še prisilna poravnava. Za vsako kadrovske spremembe je namreč potrebno soglasje sodišča in prisilnega upravitelja.

Zadnje dni oktobra so vsi trije člani nadzornega sveta Meje odstopili in tudi če ne bi, bi jih nov lastnik zamenjal. V nadzornem svetu sta bila poleg predstavnika delavcev Andreja Ocepka še Andreja Krajnc in Zoran Ličen. Oba je kot svoja predstavnika v Šentjur poslala slaba banka. Namesto njiju je podjetje Altius v nadzorni svet predlagalo svojo direktorico Marjetko Lašič in profesorja na mariborski ekonomsko-poslovni fakulteti Boruta Bratino. Sodišče je k njenemu imenovanju dalo soglasje. Ali soglašata tudi s predlogom novega oziroma bodočega nadzornega sveta, da vodenje Meje prevzame Božo Vukašinovič, ki je prav tako direktor v Altiusu in njegov solastnik, uradno še ni znano.

Jl

evrov na zaposlenega na mesec, bi lahko naše podjetje glede na ostala določila dobilo najmanj 150 tisoč evrov državne pomoči, saj bo v zadnjih treh mesecih skoraj brez prihodkov. Denarja, ki ga bomo dobili, bo manj, kot znašajo naši letni stroški samo za omrežnino. Takšna pomoč ne bo prav nič omilila naših finančnih težav. Država nam je z ukrepi letos vzela 3,5 milijona evrov prihodkov, dala nam bo le 21 tisočakov,« pravi Robert Otorepec.

V družbi Celjski sejem so poleg tega, da so morali odpuščati (tisti, ki so ostali, so trenutno na čakanju), zmanjšali stroške, kolikor se je dalo. Ves čas so upali na finančno pomoč države, a je ta na industrijo srečan, kamor sodi tudi sejemska dejavnost, v vseh petih protikoronskih zakonih pozabila. Kakšnih posebnih pričakovanj, da se jih bo spomnila in upoštevala njihove predloge vsaj v šestem paketu, sicer niso imeli, a so kljub temu razočarani. »Bolje bi bilo, da ne bi dala nič, kot da se hvali, kako pomaga gospodarstvu,« pravi Otorepec.

Veliko sejmišče, visoki stroški

Celjski sejem ima na mesec za več kot 30 tisoč evrov stalnih stroškov. Ker je sejmišče veliko, so visoki tudi stroški. Čeprav podjetje ne dela in ni sejmov, je treba plačati omrežnino za elektriko in vodo, stavbe je treba ogrevati, jih varovati in zavarovati, visoko je tudi nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča. »Potrebna so tudi kakšna popravila, redno je treba pregledovati plinsko napeljavno in protipožarne sisteme. Naj pustimo, da vse skupaj propade, ukinemo varovanje in odpremo vandalom prosto pot do naših stavb?« se sprašuje Otorepec. Celjski sejem bo letos imel za več kot 80 odstotkov manj prihodkov kot lani. Izguba ob koncu leta bo predvidoma znašala več sto tisoč evrov. Odkar so sejmi prepovedani, nekaj de-

narja zasluži z oddajanjem sejmskih hal za skladiščenje. A so zneski skromni. Na mesec dobi od 2 do 3 tisoč evrov. Septembra je začelo dobro kazati kongresni dejavnosti, saj dvorane na sejmišču omogočajo zagotavljanje vseh zdravstvenih ukrepov, a so bili sredi oktobra prepovedani tudi tovrstni dogodki.

Altermed dokončno odpovedan

Še prejšnji mesec so v družbi Celjski sejem upali, da jim bo letos vendarle uspelo pripraviti vsaj še sejem Altermed, ki je namenjen zdravemu načinu življenja in je običajno vključen v sedem spomladanskih sejmov. Najprej so načrtovali, da bi ga pripravili predzadnji teden v novembru, a so ga potem zaradi novih ukrepov za zajezitev epidemije prestavili na december. Zdaj je jasno, da tudi sejma Altermed ne bo.

Kako bo prihodnje leto, Robert Otorepec ne upa ugibati, še manj napovedati. »Po napovedih Nemcev – zdaj se namreč ravnamo po njih, saj naši za dva dni naprej ne vedo, kako bo, naj bi omejitve trajale še pol leta. Do takrat nam bo zmanjkalo rezerve in ne vem, kako si bomo lahko pomagali. Z najemanjem posojil bo najbrž težko, ker banke ne dajo denarja, če nimaš prihodkov. Kakšne pametne rešitve tako trenutno še nimamo.«

Kljub strahu, kako bodo preživeli naslednje mesece, Otorepec pravi, da bodo vztrajali. Načrt za prihodnje leto so že napisali, saj upajo, da jim bo uspelo organizirati vsaj oba največja sejma, ki v blagajno podjetja prineseta tudi največ denarja. Junija naj bi bil Mednarodni industrijski sejem, ki ga sicer pripravljajo vsaki dve leti v aprilu, Mos naj bi bil v svojem običajnem terminu, torej septembra. Manjših sejmov prihodnje leto najverjetneje ne bo, saj nimajo niti dovolj zaposlenih, da bi jih pripravili.

Foto: arhiv NT (SHERPA)

Dvajset tisoč sadik v izvoz

V Sadjarstvu Mirošan iz Kasaz pri Petrovčah so letos brez zapletov pridelali sadne sadike, pri čemer jim je, kot je povedal direktor Vlado Korber, pomagal tudi vreme.

Pridelali so približno 230 tisoč sadnih sadik, ki jih bodo večinoma prodali na domačem tržišču – delno za obnove sadovnjakov, delno za ljubiteljske sadjarje. Tudi letos bodo izvozili približno 20 tisoč sadik na zahodne trge, največ v Avstrijo in Italijo.

TT

Pri pripravi sadik jabolk za domačo prodajo in izvoz

Večina zlatih gazel posluje uspešno

Z enim odstotkom vseh zaposlenih ustvarijo šest odstotkov vsega dobička

Čprav letos ni bilo razglasitve najboljših hitro rastočih podjetij po regijah in tudi v celotni državi ne, so organizatorji in ustanove, ki sodelujejo pri tem projektu, zbrali vrsto podatkov o tem, kako poslujejo gazele. Osredotočili so se predvsem na tiste, ki so v minulih dveh desetletjih, kolikor že traja izbor, dobile najvišje, zlato priznanje. Savinjska regija je po številu zlatih gazel še vedno med vodilnimi v Sloveniji. Od devetnajstih najvišjih priznanj so jih doslej podjetja iz te regije dobila šest.

JANJA INTIHAR

Engrotuš ima kar dva kipca zlate gazele. Prvega je dobil leta 2001, ko je bil na vrhuncu svoje rasti in moči in še nihče ni slutil, v kakšne finančne težave bo zdrsnil desetletje kasneje. Drugič je zlati kipec gazele dobil štiri leta kasneje. Na seznam dobitnikov zlatih priznanj so se v minulih letih uvrstili še Dat-Con s Polzele, KLS z Ljubnega, Skaza iz Velenja in Tehnos iz Žalca.

Raziskava, ki jo je o trajnostni uspešnosti gazel opravila bonitetna hiša Bisnode, kaže, da dosedanje zlate gazele poslujejo uspešno. Čeprav zaposlujejo le 7.749 delavcev, kar je odstotek vseh zaposlenih v

gospodarstvu, ustvarijo 6 odstotkov vsega dobička. Lani je njihova dodana vrednost na zaposlenega v povprečju znašala 99.260 evrov, kar je dvakrat več od poprečja slovenskega gospodarstva. Vsak zaposleni v zlatih gazelah je v letu 2019 v povprečju ustvaril 38.300 evrov dobička, povprečje v gospodarstvu je bilo 8.900 evrov, ter zaslužil skoraj dvakrat višjo plačo. Visoko nad povprečjem celotnega gospodarstva je tudi stabilnost poslovanja zlatih gazel. Te namreč kar 76 odstotkov svojega poslovanja financirajo iz lastnih virov in se zadolžujejo bistveno manj kot povprečno slovensko podjetje, ki

»Slovenske gazele vlečemo gospodarsko rast v državi. Ponosen sem, da sodelujem pri tako kakovostnem in pomembnem projektu, ki je v veliki meri pripomogel k zgledu in spodbujanju podjetništva v Sloveniji.« je ob zaključku letošnjega projekta Gazele povedal Bogomir Strašek, glavni direktor podjetja KLS Ljubno.

približno polovico svojega poslovanja financira z najemanjem posojil in s črpanjem drugih finančnih virov.

Največ gazel v celjski občini

Po zadnjih podatkih, ki jih je zbral Ajpes (za merjenje rasti se vedno upošteva obdobje zadnjih petih let), v Savinjski regiji kriterije za uvrstitev na seznam hitro rastočih izpolnjuje 642 podjetij, kar predstavlja 11 odstotkov vseh slovenskih gazel. Delež hitro rastočih podjetij je glede na število vseh gospodarskih družb v regiji 4,7-odstoten, kar je malenkost pod republiškim povprečjem, glede na ostale slovenske regije pa je Savinjska regijska po tem deležu tik pod sredino.

V Savinjski regiji je največ, 172 gazel v celjski občini, kjer deluje tudi največ gospodarskih družb. Sledi občina Žalec, ki se lahko pohvali s 65 hitro rastočimi podjetji, eno gazelo manj ima občina Velenje. V Šentjurju je kriterije za uvrstitev na seznam hitro rastočih izpolnilo 44 podjetij, v Slovenskih Konjicah 42, v Rogaški

Slatini 40. V vseh ostalih občinah je število hitro rastočih podjetij manjše od 20 oziroma je v več kot polovici manjše od deset. V občini Tabor, kjer je sicer registriranih 66 družb, imajo le eno gazelo, najvišji delež gazel glede na število vseh gospodarskih družb je v občini Gornji Grad, kjer se jih od skupno 44 podjetij med hitro rastoče uvršča sedem.

Zlate gazele umirile hitro rast

Od podjetij v Savinjski regiji, ki so si v preteklih letih na nacionalnem izboru prislužila naziv zlate gazele, je na letošnji lestvici sto najhitreje rastočih le Dat-Con s Polzele. To seveda ne pomeni, da je z ostalimi kaj narobe, kar potrjujejo tudi podatki o njihovem poslovanju. Vse zlate gazele so še vedno zelo uspešne, le njihova rast se je nekoliko umirila.

Na vrh lestvice se je letos uvrstilo podjetje Draganović iz Žalca, ki se ukvarja s prevozništvom in hotelirštvom. Med letoma 2015 in 2019 je čiste prihodke od prodaje povečalo za osemkrat. Sledi mu celjski Inel, ki razvija in izdeluje sisteme za označevanje in sledljivost izdelkov v farmacevtski industriji. Tudi Inel je v zadnjih petih letih prihodke od prodaje povečal za osemkrat. Tretja na lestvici najvišjih rasti je družba Kinezika iz Celja, ki razvija in izdeluje kozmetične izdelke za druge blagovne znamke doma in v tujini, v zadnjih letih se je uveljavila tudi z izdelki dveh lastnih blagovnih znamk. Kinezika je lani ustvarila šestkrat več prihodkov kot pred petimi leti.

Foto: arhiv NT (Andraž Purg-Grupa)

Naložite si aplikacijo in nas spremljajte, kjerkoli ste.

9:25 novi tednik

AKTUALNO GOSPODARSTVO KULTURA

Pipe na fontani predčasno usahnile

Dnevne novice

Sistem KolesCE želijo še razširiti

Na GCC zbrali 4500 evrov za družino s Celjskega

Vsak lahko postane žrtev prevare

Porast uporabe digitalnih kanalov komuniciranja odpira novo polje izpostavljenosti uporabnikov, ki ga s pridom izkoriščajo predvsem spletni goljufi. Z izrazom spletne prevare razumemo kakršno koli shemo goljufij, kjer se uporabljajo e-pošta, spletna mesta, klepetalnice. Pravzaprav so to vse goljufije, ki jih prevaranti storijo s pomočjo interneta, z namenom finančno ogoljufati potencialne žrtve.

Laura Jekler, vodja Oddelka za preprečevanje prevar v Novi KBM, izpostavlja, da »bolj kot je družabno omrežje popularno, večjo možnost in potencial imajo goljufi, da to virtualno druženje, pogovaranje, spoznavanje, povezovanje izkoristijo za izvajanje finančnih prevar. Ne smemo zanemariti dejstva, da digitalne platforme uporabljajo tudi starejši, ki jim je to okolje novo in ne poznajo vseh njegovih pasti.«

V Novi KBM so v zadnjem času zaznali povečanje prevar z vnaprejšnjim plačilom stroškov. Pri tovrstnih goljufijah prevaranti zahtevajo vnaprejšnje plačilo provizije, torej preden žrtve prejmejo kakršen koli izkupiček, denar, nagrado, skrinjo bogastva, dobiček na loteriji. To »predplačilo« lahko opišemo kot provizijo, davek ali naključne stroške, ki naj bi jih goljufi pozneje povrnili. Med najpogostejše prevare trenutno sodijo še ljubezenske prevare, prevare s krediti, ki se ponujajo prek spleta, prevare z nakupi vrednostnih papirjev in kriptovalut, prevare v povezavi z dobitki na

Laura Jekler, vodja Oddelka za preprečevanje prevar v Novi KBM.

loterijah, dedovanjem nepremičnin v tujini.

S spremljanjem sumljivih transakcij, ki v Novi KBM poteka v Oddelku za preprečevanje prevar, se s pomočjo sistemov za avtomatizirano spremljavo zlorab tvorijo alarmi. Ta sistem v Novi KBM uporabljajo predvsem za odkrivanje kartičnih zlorab. »V Oddelku za preprečevanje prevar te alarme skrbno spremljamo in morebitno možnost zlorabe preverimo pri uporabniku. S stranko se pogovorimo, preverimo, kako je do zlorabe prišlo in jo seveda skušamo preprečiti v prihodnje. V

primeru potrjene zlorabe imetniku kartico zablokiramo in naročimo na stroške banke novo. Pomembno je opozoriti na uporabo varnostnih SMS-sporočil. To sporočilo je v bistvu alarm, ki ga uporabnik prejme ob vsaki transakciji z njegovimi karticami (plačilo, prenos, dvig denarja ...). Gre za dodatni varnostni element poslovanja, saj je stranka hitro obveščena, če nekdo nepooblaščen uporablja njena sredstva. Prav hitra identifikacija prevare omogoča hitro ukrepanje, ki je bistveno pri preprečevanju kartičnih zlorab.«

Banka nakazila stranke ne more preprečiti, zato Laura Jekler poudarja pomen ozaveščanja: »Vsak je lahko žrtev spletne prevare, zato je pomembno, da se o njih pogovarjamo in širimo zmožnost strank prevaro pravočasno prepoznati. Prislusnite dobronamernim nasvetom, ki jih dobite v poslovalnici,« svetuje Laura Jekler in dodaja, da so v Novi KBM na tak način preprečili že kar nekaj prevar. V zadnjem času opažajo, da so njihovi bančniki na okencih zelo dobro ozaveščeni o prevarah, jih hitro prepoznajo in opozorijo stranko še preden opravi nakazilo.

Na spletni strani Nove KBM najdete tudi poseben kotichek Varne poslovanje, kjer so na enem mestu navedene vse prevare, njihovi znaki, postopek prevare, opisane so tudi taktike goljufov, stranke pa se lahko na njih obrnejo tudi prek elektronske pošte na naslovu prevare@nkbm.si.

Nova KBM
www.nkbm.si

Promocijsko besedilo

Prezem
hrane v
Hotelu
Špica.Pripravljeno
za prevzem in
dostavoV Piceriji Picikato
omogočajo tudi sple-
tni nakup hrane in
brezstično dostavo.

Znane restavracije na Celjskem o tem, kako se spopadajo s ponovnim »lockdownom«

Posledice hude, a vseeno ne nameravajo odpuščati

Več spletnega nakupa kot v prvem valu

Gostinska panoga je med tistimi, ki so jo zadnji ostrejši ukrepi vlade za zajezitev širjenja koronavirusa najbolj prizadeli. Restavracije so letos že drugič morale zapreti svoja vrata. Dejavnost so morale omejiti na dostavo na dom ali na priprav hrane za prevzem pred restavracijami. Pri treh znanih gostincih na Celjskem smo se pozanimali, kako so se prilagodili drugemu »lockdownu«, kaj so storili z zaposlenimi, kakšne bodo posledice za njihovo delovanje in poslovanje in kako ocenjujejo ukrepe vlade za pomoč gostinski panogi.

ROBERT GORJANC

Ob občutnem padcu prometa dela šest odstotkov osebja

V restavraciji Stari Pisker v Celju so se odločili, da bodo v okviru pogojev za delovanje izkoristili obe možnosti, ki sta jim dopuščeni. Njihove stranke imajo možnost prevzema hrane pred restavracijo (»take away«) in možnost dostave na dom, in sicer vse dni v tednu, vključno s prazniki. Pripravili so tri vrste malic s sveže pripravljenimi jedmi (juha, glavna jed, priloga in solata) in kosila ob koncu tedna. Glede na razmere so tudi zožili tudi svojo »a la carte« ponudbo. Hrano dostavljajo na širšem območju Celja (Vojnik, Žalec, Laško, Šentjur ...) z lastnim osebjem in vozili.

Ob navedenem imajo še spletno trgovino, v kateri so na voljo steaki, burgerji, ribsi, divji aljaški losos, kavjar, hišno pivo itn. Hrano iz te storitve dostavljajo po vsej Sloveniji. »Odziv prebivalcev je različen in sega od zelo dobrega do povprečnega, odvisno od dneva,« so povedali v restavraciji Stari pisker in dodali, da je bilo za martinovo malo več prometa, tudi zato, ker je bila tisti dan sredi in so imeli nekateri daljši delavnik.

Za delo v kuhinji so v teh razmerah vključili šest odstotkov osebja, prav toliko za dostavo, vsi ostali zaposleni so na čakanju. Ocenjujejo, da jim je z zaprtjem restavracije promet padel za približno 85 odstotkov. »Posledice prvega in drugega vala so podobne.

Kažejo se v konkretni materialni škodi, ki jo je utrpel lokal. Skrbeti moramo za plačevanje stalnih stroškov, ne oziraje se na odziv države.«

V Starem piskru sicer ukrepe države za pomoč gostinski panogi ocenjuje kot dobre. Glede zadnjih, ki predvidevajo tudi delno povračilo fiksnih stroškov poslovanja, še čakajo na natančnejšo razlago. »Ti ukrepi države bi bili bolj častni, kljub njihovi dobronamernosti, če ne bi bili pogojevani. Vsekakor pa je ta pomoč zelo dobrodošla,« so še dejali v restavraciji Stari pisker.

Kljub velikemu padcu prometa vodstvo restavracije ne namerava odpuščati zaposlenih. »Zaenkrat ne, kajti sestaviti pravo ekipo osebja za gostinski lokal ni malenkost. Hkrati se kot delodajalci zavedamo svoje odgovornosti do zaposlenih s socialnega vidika.«

»Če nas je država zaprla, je prav, da nam pomaga«

Hotel in restavracija Špica iz Laškega letos res nima sreče. Potem ko je spomladi kmalu po slavnostnem odprtju prenovljenega hotela (nekdanji Hotel Hum), kamor se je z druge strani ceste preselila tudi restavracija Špica, moral zapreti svoja vrata, se je zgodba ponovila še jeseni.

V drugem »lockdownu« so se odločili, da bodo strankam omogočili obe storitvi, prevzem hrane pred restavracijo in dostavo na dom. Na voljo so pice, ponudba z jedilnikov, dnevna ponudba malic od ponedeljka do petka, plošče

Daniel Kmetec,
vodja gostilne Pri
Kmetec (Foto:
SHERPA)

za dve osebi (ocvrt piščanec, lignji na razne načine, jedi z žara ...), kava za na pot ... Tudi v Špici hrano po naročilu dostavljajo s svojim osebjem in avtomobili, in sicer v polmeru osem kilometrov od Trga svobode v Laškem, kjer je njihov hotel.

»V prvem valu je bilo več odziva, a je res, da nas takrat ni veliko ponujalo dostave hrane na dom. Zdaj to počne večina,« je povedal Jože Sadar, lastnik in direktor Hotela in restavracije Špica v Laškem ter dodal, da za martinovo ni bilo omembe vrednega večjega prometa.

V času zaprtja restavracije imajo od 25 zaposlenih za dovoljene storitve za goste angažirane do tri zaposlene. »Ostalo osebje je na čakanju. Enkrat tedensko organiziramo izobraževanje o pripravi hrane, točenju pijač, kuhanju kave ..., da bomo, ko bo enkrat ta kalvarija minila, v kondiciji in pripravljeni na normalno poslovanje,« je pojasnil Jože Sadar.

Poudaril je, da so v podjetju veseli, če v teh časih ustvarijo deset odstotkov običajnega prometa, in da je zagotavljanje likvidnosti največji izziv, s katerim se zdaj soočajo. »Glede na to, da smo lani kupili in prenovili hotel, restavracijo in picerijo, še vedno dolgujemo izvajalcem in dobaviteljem in praktično nimamo obratnih

sredstev. V obeh primerih se ukvarjamo zgolj s preživetjem.«

Za šteti paket vladnih ukrepov pomoči gospodarstvu, ki za gostinska podjetja predvideva tudi povrnitev dela fiksnih stroškov, je ocenil, da jim bo ta pomoč težko zadostovala za preživetje, saj lahko ustvarjajo le skromen promet. »Dvakrat smo morali pod prisilo zapreti hotel in restavracijo in na nek način omogočamo boj proti virusu. Pošteno bi bilo, da bi država, ki nas je zaprla, poskrbela za poplačilo subvencioniranja nadomestila za čakanje na delo zaposlenih, vseh fiksnih stroškov in izpada prometa, iz katerega moramo tudi vračati kredit,« je prepričan Jože Sadar. O tem, ali bodo morali odpuščati, pravi: »Upajmo, da ne, sicer pa tega še ciganka ne ve.«

»Trebalo se bo prilagoditi novi resničnosti«

V gostilni Pri Kmetec, ki je le streljaj od celjskega Starega gradu, so pred časom s košarico domačih lokalnih dobrot v sodelovanju z Zavodom Celeja začeli promovirati nov produkt, grofovski piknik, s katerim bi namenili največji celjski znamenitosti še več pozornosti na področju kulinarike. Nova razglasitev epidemije je prekinila uveljavljanje tega

projekta. Tako kot Stari grad so morali tudi v gostilni zapreti svoja vrata.

Kot v že predstavljenih restavracijah so se tudi Pri Kmetec odločili, da bodo v času zaprtja z možnostjo prevzema in dostave (v lastni režiji) hrane na dom na območju Celja svojim strankam omogočili, da ostanejo v stiku z gostilno in njeno kulinarično ponudbo. Ta zajema lastne izdelke (štruklje, kruh, koline, marmelade ...), pripravljene menije ter napitke na način »to go«. »Večina je sprehajalec mimo naše gostilne je veselih, da lahko kupi kakšen domač izdelek in napitek. Tržnica pred gostilno je zelo dobro sprejeta, tudi za martinovo je bilo malo več odjema, kot sicer,« je povedal vodja družinske gostilne Daniel Kmetec. Kot je še dodal, v teh posebnih razmerah družina v štiričlanski zasedbi poskrbi za pripravo in izdajo hrane, ostali del ekipe, šest zaposlenih, je na čakanju.

Po njegovi oceni jim je v drugem valu promet padel za približno 80 odstotkov. »V prvem valu smo čez noč ostali brez dohodka, posledice so prisotne še danes. Na drugi val smo se pripravili s prilagojeno ponudbo, ki nikakor ni dovolj za nemoteno delovanje, kaj šele za razvoj in nadaljnje delo. Mislim, da se bo marsikaj spremenilo po pandemiji,« je položaj restavracije opisal Daniel Kmetec.

Zadnji vladni paket, ki pomaga tudi gostincem, je ocenil kot dobrodošel, vendar: »Mislim, da bo škoda, nastala zaradi zaprtja, pustila posledice za dolgoročno poslovanje. Predvsem bomo morali spremeniti obliko dela, ki smo jo opravljali doslej, treba se bo prilagoditi novi realnosti. Tudi država se srečuje z nenavadno situacijo in mislim, da se zelo trudi, vendar nam to ne bo pomagalo. Samo blaži trenutno situacijo. Menim, da bo po končani situaciji potreben dolgoročni načrt obnove za gostinstvo, da bo lahko nadaljevalo svojo dejavnost brez velikega zadolževanja,« je še poudaril Daniel Kmetec. Napovedal je, da si ne želijo odpuščanja in da se bodo potrudili, da bo ekipa ostala. A prava slika stanja bo, ko bodo normalno delovali in bodo vidne vse posledice.

Picerija Picikato na Teharjah ob storitvah prevzema hrane pred restavracijo in dostave na dom svojim strankam omogoča tudi spletni nakup (kar je izvajala že med prvimi valom) in brezstično dostavo. To pomeni, da lahko stranka naroči in plača izbrano hrano v okviru spletnega nakupa, v Picikatu pa ji potem hrano brezstično dostavijo na mesto, ki ga izbere. »To je najbolj varna dostava – primerna je tudi, kadar so otroci sami doma ali kadar stranke želijo naročiti hrano za svoje starše ali stare starše ali če so v osamitvi zaradi karantene, a tudi če želijo koga obdariti,« je povedal Peter Pavič iz Picerije Picikato.

Stranke lahko naročajo dnevni meni in »a la carte« ponudbo z vrsto pic, burgerjev, enolončnic, testenin, rižot, solat, mesnih, morskih jedi in žar jedi ter seveda tudi veliko slaščic. Hrano dostavljajo v okolici Celja – do območja Vrbnega, Košnice, Levca in Vojnika – s svojim osebjem in z avtomobili, ki so vsi opremljeni s pečmi, da hrana ostaja topla. »V primerjavi s prvim valom je odziv strank bolj ali manj podoben, opazamo le, da je med naročniki več fizičnih oseb in malo manj podjetij. Je pa že približno 20 odstotkov naročil opravljenih v okviru spletnega nakupa,« je dejal naš sogovornik in pristavil, da so za martinovo zabeležili za približno deset odstotkov več prometa. Kot je še pojasnil Peter Pavič, s skrajšanim delovnim časom zagotavljajo delo vsem svojim zaposlenim, nihče ni na čakanju.

»Promet v drugem valu nam bo verjetno padel za več kot polovico, odvisno od tega, kdaj bomo picerijo spet lahko odprli.« Hujših posledic ob prvem valu niso imeli, optimistično podobno pričakujejo tudi po drugem, je še dejal Peter Pavič in glede šestega paketa vladnih ukrepov, ki predvideva tudi povrnitev dela fiksnih stroškov, še dodal: »Vsaka pomoč bo dobrodošla, smo pa v podjetju privzeli stališče, da se bomo borili po najboljših močeh, da bomo potrebovali čim manj pomoči.« O siceršnji pomoči države gostinski panogi je navedel, da bo komentar raje prihranil zase, in ob koncu še povedal, da zaenkrat v podjetju ne razmišljajo o odpuščanju delavcev.

CELJE – Prva izredna seja mestnega sveta v tem mandatu

Konec »menjalne sage« med občino in ministrstvom

Celjski mestni svet je na prvi izredni seji v tem mandatu potrdil predlog menjalne pogodbe solastniških deležev v šolskih stavbah in zemljiščih med Mestno občino Celje in ministrstvom za izobraževanje in šport. Po dolgih letih prizadevanj in tavanja v slepi ulici bo tako ta nerešena problematika, ki je imela za posledico tudi že počasno propadanje stavb v kompleksu nekdanje srednje ekonomske šole, kot vse kaže, končno dobila epilog. S podpisom pogodbe se bodo odprle možnosti za novo vsebino v omenjenem šolskem okolišču, za kar je že nekaj zanimanja.

ROBERT GORJANC

Z menjalno pogodbo, ki je rezultat dolgoletnih pogajanj, bo celjska občina postala lastnica nekdanje srednje ekonomske šole s telovadnico in Kajuhovim domom v Vodnikovi ulici, s pridobitvijo solastniškega deleža občine pa bo ministrstvo za izobraževanje v celoti lastnik srednje šole za

gostinstvo in turizem, športne dvorane Gimnazije Celje – Center in dela stavbnega zemljišča na območju srednje zdravstvene šole. Vrednost menjalne pogodbe oziroma nepremičnin, ki bodo pripadle vsaki strani, je ocenjena na 2,8 milijona evrov. Celjska občina bo še vedno ostala lastnica dela zemljišč na

Poslopje nekdanje srednje ekonomske šole v Celju (v ozadju je Kajuhov dom) bo po dolgoletnih pogajanjih z ministrstvom za izobraževanje vendarle pripadlo Mestni občini Celje.

Potrjen evropski denar za gradnjo kanalizacijskega sistema

Župan Bojan Šrot je ob začetku izredne seje svetnike in javnost seznanil z informacijo, da bosta EU in država sofinancirali gradnjo manjkajočega kanalizacijskega sistema v severovzhodnem delu MOC ter v občinah Štore in Vojnik. Za 11,9 milijona evrov vreden skupni projekt treh občin (pri čemer je MOC nosilka) bodo vse tri občine prejele malo manj kot 5,9 milijona evrov sofinanciranja, in sicer 4,7 milijona evrov iz EU (Evropski sklad za regionalni razvoj) ter 1,2 milijona evrov iz državnega proračuna. Projekt v MOC, ki je ocenjen na skoraj 5,8 milijona evrov, bo sofinanciran v višini 3,9 milijona evrov. »Samo v celjski občini bo zgrajenega več kot 15 kilometrov kanalizacijskega omrežja, nanj bo priključenih več kot 400 stavb in 12 črpališč. Odpadno vodo, ki se zdaj na nekaterih območjih iz pretočnih greznic nenadzorovano izliva v podtalnico in bližnje jarke oziroma vodotoke, bo čistila po priključitvi na kanalizacijsko omrežje Čistilna naprava Celje ali Čistilna naprava Škofja vas,« so sporočili iz MOC.

območju srednje zdravstvene šole in ga bo ministrstvu ponudila v odkup ali morebitno menjavo. Izvor neurejenih lastniških razmerij pri nepremičninah šolskih stavb sega v prvo polovico devetdesetih let prejšnjega stoletja, ko je tedanji izvršni svet Skupščine občine Celje s takratnim ministrstvom za šolstvo in šport sklenil dogovor, da bo občina s sofinanciranjem gradnje srednješolskih stavb pomagala reševati prostorsko stisko pri izvajanju pouka.

Leta 1996 je tako celjska občina z zemljišči in s komunalno ureditvijo sofinancirala gradnjo srednje šole za gostinstvo za turizem, leto pozneje s četrtinskim deležem še gradnjo Športne dvorane

Gimnazije Celje – Center. Leta 2003 je občina z ministrstvom sklenila še pogodbo o prenosu komunalno urejenega stavbnega zemljišča na kompleksu srednje zdravstvene šole v Celju

Pri teh gradbenih projektih na podlagi pogodb ni prišlo do vpisa solastniških deležev v zemljiško knjigo in overnotenja vložkov. Tako so lastniška razmerja do danes ostala neurejena in so predstavljala breme v odnosu med občino in ministrstvom. Hkrati občina ni mogla uresničiti svoje namere, da bi praznim stavbam v središču Celja namenila novo vsebino.

Po dolgoletnih pogajanjih sta obe strani letos zadevo le premaknili z mrtve točke, se dogovorili o uradnem cenilcu

in vrednotenju nepremičnega premoženja ter predlogu menjalne pogodbe. »Upamo, da bo letos ta zgodba o jari kači in steklem polžu dobila srednje epilog. Mogoče bolj srečen za državo kot za nas, ker bomo s pridobitvijo ekonomske šole morali vanjo vložiti tudi nekaj denarja. Stavba je že kar nekaj let zapuščena, sicer v solidnem stanju, ampak bo vseeno treba vložiti približno dva milijona evrov, da bo spet služila svojemu namenu. Ne moremo si dovoliti, da bi takšna stavba v središču mesta še dodatno propadala,« je župan Bojan Šrot komentiral očitno približevanje konca dolgoletne zapletene zgodbe. Ob tem je dodal, da je na srečo kar nekaj zanimanja za nove

vsebine v tej stavbi. »Intenzivno se pogovarjam s fakulteto za logistiko mariborske univerze, ki je izrazila željo, da bi delovala v teh prostorih. Menim, da bi to lahko bila dobra rešitev. Včasih je celo težje prostoru dati vsebino kot ga primerno urediti,« je še poudaril celjski župan.

Mestni svet sprejel rebalans proračuna

Mestni svet je na izredni seji po hitrem postopku soglasno sprejel rebalans proračuna MOC za leto 2020. Od lanskega decembra, ko je bil sprejet proračun za leto 2020, so se nekatere okoliščine, ki vplivajo na finančne tokove, spremenile, zato je bilo treba z rebalansom prejemke in izdatke ponovno uravnotežiti. Na preoblikovanje proračuna so vplivali tudi ukrepi, povezani z epidemijo.

V rebalansu proračuna prihodki po novem znašajo malo več kot 66 milijonov evrov in so v primerjavi z lani sprejetim proračunom nižji za 417 tisoč evrov. Predvideni odhodki v rebalansu so načrtovani v višini malo več kot 69 milijonov evrov in so v primerjavi s proračunom nižji za skoraj pet milijonov evrov. Proračunski primanjkljaj znaša 2,9 milijona evrov in je kar za 60 odstotkov manjši od načrtovanega primanjkljaja v lani sprejetem proračunu.

Spremembe so tudi na področju investicij. Z rebalansom je za investicije namenjenih 26,5 milijona evrov oziroma 13,8 odstotka manj kot v proračunu. »Med projekti, ki zaradi posledic epidemije letos ne bodo izvedeni, je gradnja prizidka k OŠ Hudinja. Glavnino dejavnosti za uresničitev tega nujno potrebnega projekta smo morali prenesti na prihodnje leto,« so po sprejemu rebalansa proračun sporočili iz celjske občine.

Foto: SHERPA

V znamenju naložb

DOBRNA – Po občinskem proračunu za prihodnje leto je predvidenih 5,7 milijona evrov prihodkov in odhodkov. Svetniki so ga sprejeli v prvi obravnavi na zadnji seji. Za različne naložbe je namenjenih 3,7 milijona evrov, saj računa občina na sredstva z različnih razpisov.

Proračun za prihodnje leto je zelo naložbeno naravnano. Največ sredstev je namenjenih za dokončanje kanalizacijskega sistema v Lokovini, Loki, Zavrhu in Vrbi ter za novogradnjo na

območjih Brdc, Strmca in Brezna. Tam gre za skupni projekt z Občino Vitanje. Načrtovana je tudi dograditev vodovoda v Vinski Gorici, Strmci ter Parožu. Nekaj denarja je prav tako za projektno dokumentacijo za širitev športnega centra in za idejni projekt gradnje varovanih stanovanj. »Za socialne transferje je 1,1 milijona evrov, kar je več, kot je tekoče porabe. Tudi to narekuje, da se moramo v občini obnašati zelo varčno,« poudarja župan Martin Brecl.

BJ

V knjižnicah spet le brezstična izposoja

Izvetost knjižnic, da so za razliko od drugih ustanov omogočale obisk uporabnikov in da so ti lahko imeli v knjižnicah, ki izpolnjevale pogoje, tudi prost dostop do knjig, ni trajala prav dolgo, le dva tedna. Z ostrejšimi vladnimi ukrepi, ki so ponovno zaustavili javno življenje, tudi knjižnice lahko omogočajo zgolj brezstično izposajo, kar pomeni, da je dovoljen osebni prevzem knjig na vohu pred knjižnico.

Kot so sporočili iz Osrednje knjižnice Celje, lahko uporabniki zeleno gradivo naročijo v okviru aplikacije Moja knjižnica ali po telefonu. Ko

je gradivo pripravljeno, ga lahko pridejo iskat. »Knjižničarju boste skozi stekleno steno pokazali člansko ali osebno izkaznico in skozi okence

boste prejeli vrečko z vašim gradivom. Tudi vračila gradiv potekajo nemoteno. Knjižničar za vračilo deluje 24 ur, v primeru težav je poleg njega na voljo zaboj, kamor odložite gradivo, ki ga knjižničar ne sprejme. Tokrat že izposojenega gradiva ne bomo avtomatsko podaljšali, saj ga lahko uporabniki pravočasno vrnejo ali podaljšajo po telefonu ali spletu,« sporočili iz OKC.

O tem, kakšen je režim v drugih knjižnicah na Celjskem, si preberite na spletnih straneh posameznih knjižnic. RG

Kuhinja še čaka obnovo

ŠMARJE PRI JELŠAH – Občina je letos končala dela v pritličju in prvem nadstropju prizidka k tamkajšnji osnovni šoli. Šola je pridobila tri nove učilnice, večjo zbornico in skladiščne prostore za kuhinjo. Če bo občina uspešna na razpisu ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, želi obnoviti tudi kuhinjo in posodobiti tehnološko opremo.

Občina je leta 2019 ob Osnovni šoli Šmarje pri Jelšah zgradila prizidek in letos v njem uredila tri nove učilnice, večjo zbornico in skladiščne prostore za kuhinjo. Občina želi obnoviti tudi šolsko kuhinjo, za kar bo sofinanciranje skušala pridobiti na državnem razpisu. Vrednost investicije, ki jo načrtuje za prihodnje leto, znaša predvidoma 225 tisoč evrov, dodaten denar bo odštela še za novo opremo kuhinje. Vodja oddelka za investicije v šmarski občinski upravi mag. Anita Reich

je pojasnila, da je bila kuhinja nazadnje prenovljena leta 1997, ko je bilo predvideno, da bodo zaposleni pripravili do 200 kosil dnevno. Zdaj na dan pripravijo približno 700 kosil. »Kuhinjo smo sproti prilagajali potrebam, vendar zaradi stiske s prostorom zdaj ne moremo več zagotavljati higienskih in delovnih pogojev. Oprema, ki jo imamo na voljo, ne zadošča več, novejša oprema, ki jo želimo kupiti, potrebuje več prostora. Po obnovi kuhinje bodo zaposleni lažje izvajali delovne procese skladno z veljavnimi normativi. Možno bo tudi izvajanje dodatnih vsebin učnega programa, za kar zdaj nimamo dovolj prostorskih zmogljivosti.« Dodala je še, da bo zaradi obnove kuhinje učencem, učiteljem in ostalim zaposlenim zagotovljeno prijetno, uporabno, kakovostno, energetsko varčno, okolju prijazno, zdravo in varno delovno okolje. TS

Načrtujejo bivalni enoti

DOBRNA – Center za usposabljanje, delo in varstvo (CUDV), ki je namenjen občanom s posebnimi potrebami, se pripravlja na gradnjo dveh novih stavb. Varovancem zavoda bosta služili kot zunanji bivalni enoti. Namenjeni bosta tistim, ki lahko živijo razmeroma samostojno in hodijo na delo.

Center za usposabljanje, delo in varstvo Dobrna je pridobil zemljišča za širitev svoje dejavnosti že pred leti. Stavbi za bivalni enoti bosta zgrajeni v bližini novega krožišča. Za

načrtovano gradnjo so sprejeli občinski svetniki na svoji zadnji seji občinski podrobni prostorski načrt.

CUDV je regijski socialnovarstveni zavod, ki je namenjen občanom različnih starostnih obdobj z različnimi duševnimi in telesnimi motnjami. Zavod je nastal po drugi svetovni vojni in to v graščini Novi grad. Od tam se je preselil pred trinajstimi leti v nove sodobne prostore. V CUDV je približno 140 zaposlenih, približno toliko je tudi varovancev. BJ

Nekaj prazničnih lučk že gori, letos se bo v središču Celja zaradi ukrepov za zajezitev širjenja koronavirusa treba navaditi tudi na takšne podobe.

CELJE – Kakšno bo letošnje Pravljično Celje?

Brez silvestrovanja in velikih dogodkov

Ob novih zaostritvah vladnih ukrepov zaradi epidemije koronavirusa se marsikdo sprašuje, kakšno bo letošnje Pravljično Celje in ali ta tradicionalna enomesečna prireditev v veselem decembru v knežjem mestu sploh bo. V Zavodu Celeia Celje (ZCC), ki je glavni organizator dogajanja, pravijo, da se navkljub omejitvam pripravljajo na izvedbo Pravljičnega Celja.

ROBERT GORJANC

»Glede na razmere, ki se dnevno spreminjajo, skrbno spremljamo ukrepe in jim prilagajamo program. Od tega je odvisna izvedba prazničnega dogajanja. V vsakem primeru bomo na prvo mesto postavili varnost obiskovalcev. Letošnji december bo zagotovo drugačen, kot je bil v preteklih letih, saj velikih dogodkov ne načrtujemo, prav tako ne silvestrovanja. Poudarek bomo dali praznični krasitvi mesta, svetlobnim elementom, uličnim animacijam, fotokotičkom, Božičkovi dnevi sobi z delavnico, adventnemu venčku in krasitvi pročelja nekaterih stavb. Na Krekovem trgu načrtujemo vodno simfonijo – predvajanje različnih avdio-vizualnih vsebin,« so pojasnili v Zavodu Celeia Celje.

Ključna projekta Pravljičnega Celja sta bila vsako leto božično-novoletni sejem in Pravljična dežela. V ZCC pravijo, da je sejem v načrtu, zaživel naj bi 28. novembra, a ga bo bodo izvedli le, če bo možno. »Za Pravljično deželo prav tako še ne moremo dati konkretnih informacij. Z Vladimiro Skale, ki vodi projekt Pravljične dežele, se pogovarjamo o več različicah, končne odločitve še nismo sprejeli, saj čakamo na smernice in ukrepe pristojnih ustanov,« so še povedali v ZCC.

Že zdaj je znano, da ob prigrigu lučk, ki bo 28. novembra, letos ne bo slavnostnega otvoritvenega dogodka, na katerem se zbere več tisoč ljudi. Prav tako ne načrtujejo velikih koncertov in tudi ne množičnega silvestrovanja na prostem.

novinarsko konferenco, tokrat najbrž v spletni obliki.

Razsvetljava za toplino in praznično vzdušje

Več informacij o letošnji božično-novoletni razsvetljavi, ki so jo delavci Elektosignala Celje (kot smo poročali na naslovnici prejšnje številke Novega tednika) začeli nameščati pred dnevi, so nam posredovali iz Mestne občine Celje, ki vsako leto poskrbi za praznično krasitev knežjega mesta. »Praznični december bomo zaradi epidemije žal doživljali drugače kot minula leta, zato želimo z lučkami v mestu ustvariti toplino in praznično vzdušje. Verjamemo, da

bo marsikomu sprehod po lepo okrašenem mestu polepšal dan, ga napolnil z energijo, s toplino in z upanjem na boljši jutri,« so sporočili iz MOC.

Zaradi obnovitvenih del na fasadah in ostalih gradbenih del občina osvetlitev mesta vsako leto prilagodi razmeram, vendar glavnina ostaja enaka. Na Krekovem trgu, pred Knežjim dvorcem, Pokrajinskim muzejem Celje, pri fontani pri kinu Metropol, pri Marijinem znamenju na Glavnem trgu in na Starem gradu Celje bodo praznično vzdušje ustvarjale videoprojekcije. Zvezdno nebo bo sijalo od Glavnega trga, po Stanetovi in do Lilekove ulice.

Tudi Muzejski trg bo zaradi praznične razsvetljave še lepši. Osvetljeni bodo drevesa in oboki, na zgornjem zunanjem hodniku Pokrajinskega muzeja Celje bodo nameščene zelene nesvetleče girlande. Lik zvezde bo sijal v Stanetovi ulici, lik smreke z medvedkom na Glavnem trgu pred paviljonom arheologije oziroma turistično-informacijskim centrom, kjer bo postavljen tudi svetlobni lik kočije.

V starem mestnem jedru (Prešernova ulica od Krekovega trga do slaščičarne Zvezda) bo tudi letos ambientalno ozvočenje, kar je bila novost lanskega Pravljičnega Celja. Letošnja novost bodo šopki iz smrečja, ki bodo nameščeni na drogovih uličnih svetilk v mestu in bodo okrašeni z bučkami in pentljami.

»Prizadevamo si, da je praznična okrasitev energetskega karseda učinkovita. Dotrajane okrasne svetlobne elemente nadomeščamo samo z LED-svetlobnimi lučkami, ki so energetske najbolj učinkovite, za krasitev pa uporabljamo tople barve. Božično-novoletna razsvetljava bo tako kot minula leta svetila do 6. januarja,« so še povedali v celjski občini.

Foto: SHERPA

PRAZNIČNA OSVETLITEV IN KRASITEV CELJA V ŠTEVILKAH

57.400	drobnih LED lučk svetlobne zavese čez ulice
24.400	drobnih LED lučk svetlobne zavese pri Narodnem domu
600	metrov svetlobne cevi
42.000	drobnih LED lučk led žarnice na smrekah in drevesih
5	napisov Dobrodošli v Celju in Pravljična dežela
56	kosov svetlobnih likov
7	kosov svetlečih krogel
12	kosov svetlečih verige na velikih smrekah (snow fall)
14	kosov svetlobnih verig na drevesih
7	mest reflektorske osvetlitve
400	kosov nesvetlečih okraskov
68	metrov zelene, nesvetleče girlande
1000	drobnih LED lučk na smreki v Stanetovi ulici
3	liki kočija, zvezda, smreka z medvedkom
37	smrek na različnih mestih v Celju

Kot vsako leto bo Mestna občina Celje središče mesta okrasila tudi s smrekami. »Za krasitev mestnega jedra smo si v podjetju Zelena drevo izposodili 30 »živih« smrek, ki so posajene v loncih in so visoke od 180 do 220 centimetrov. Podjetje jih bo spomladi ponovno zasadilo v zemljo. Veseli smo, da bomo tudi na ta način prispevali k ohranjanju dreves in narave. Mesto bodo krasile tudi smreke, ki so nam jih tako kot prejšnja leta prijazno ponudili občani, za kar se jim lepo zahvaljujemo,« so še sporočili iz celjske občine.

Praznično Konjiško

»Menimo, da je v teh časih pomembno – tudi če bodo omejitve še veljale – da nas vsaj praznična okrasitev in s tem svetloba malce spodbudita in razveselita,« nam je odgovorila občinska uprava **Slovenskih Konjic**. V občini upajo, da bodo lahko v mestu postavili tudi smrečice. »Novoletna razsvetljava bo v enakem obsegu kot pretekla leta, dodali bomo nekaj dodatne tam, kjer smo postavili Zeleni urbani prostor,« dodaja uprava. Lani je Konjičane decembrska razsvetljava stala približno pet tisoč evrov. Prednovoletnih dogodkov zaradi epidemije zaenkrat ne načrtujejo. »Konec novembra bomo ponovno preučili možnosti in se o dogajanju v decembrskem času odločili takrat,« so še povedali v občinski upravi. Silvestrskega ognjemeta se Konjičani izogibajo že desetletje.

V občini **Zreče** bo praznična okrasitev v podobnem obsegu kot pretekla leta. Zanj je lani občina odštela približno deset tisoč evrov. Glede prireditev veselega decembra nam je občinska uprava odgovorila, da se bo prilagodila položaju, vendar se ta, kot vse kaže, do konca leta ne bo izboljšal. »Če bodo razmere dopuščale, bomo poskušali pripraviti silvestrovanje na prostem, medtem ko ognjemeta pri nas že vrsto let nimamo,« smo izvedeli v Zrečah. BJ

Okrnjeni Božični Vojnik

Božični Vojnik bo letos v omejenem obsegu. »Omejitve in ukrepi za zajezitev koronavirusa nam preprečujejo, da bi pripravili prireditev in razstavo jaslic, vendar bo Božični Vojnik zaživel tudi letos, čeprav v drugačni obliki,« nam je odgovorilo Turistično društvo Vojnik. Nekaj jaslic bo postavljenih okoli župnijske cerkve in parka, prav tako jih bo nekaj na ogled ob glavni cesti pred posameznimi podjetji. Organizator vzpostavlja na svoji spletni ter Facebookovi strani spletno trgovino, kjer bo mogoče kupiti izdelke Božičnega Vojnika. »Če nam bo omogočeno, bomo ob upoštevanju ukrepov NIJZ skušali izvesti tudi kulturno-glasbeni program, ki ga bomo prenašali v živo na spletnih omrežjih,« smo še izvedeli od turističnega društva. In kako bo letos s praznično okrasitvijo v krajevnih skupnostih občine Vojnik? Občinska uprava nam je odgovorila, da bo okrasitev na Frankolovem, v Novi Cerkvi in Vojniku takšna, kot je bila v preteklih letih. Ocenjena vrednost namestitve in odstranitve znaša približno 8.500 evrov.

Občina **Dobrna** zaradi epidemije silvestrovanja na prostem ter drugih dogodkov ne načrtuje. »Zato, da ljudem pričaramo vsaj nekaj prazničnega utripa, bomo prižgali lučke v lanskem obsegu,« nam je odgovoril javni Zavod za turizem, šport in kulturo Dobrna. Za okrasitev name-rava občina porabiti približno 3.900 evrov. BJ

Tudi Zgornjesavinjčani skromno

V občini **Mozirje** organizirane obdaritve otrok z Miklavžem in Božičkom letos ne bo. Trg in njegovo okolico bo okrasilo društvo Mlajevci. Praznična okrasitev bo stala približno 5 tisoč evrov. Praznično okrašeno bo prav tako **Ljubno**. Občinska uprava nam je odgovorila, da letos okrasitev na Ljubnem ne bo spremenjena in tako zanj ne bo uporabila dodatnih sredstev. V občinski upravi **Gornjega Grada** menijo, da je letos praznična okrasitev zaradi splošnega turobnega vzdušja še toliko bolj pomembna. Gornjegrajčani bodo uporabili svetlobna telesa, ki so bila nabavljena pred leti ter jih hranijo v skladišču. »Zaradi tega je strošek okrasitve vezan le na postavitev, kar opravi delavca domačega komunalnega podjetja v enem dopoldnevu,« je odgovorila gornjegrajska občinska uprava. Tudi občina **Solčava** omenja, da bo strošek okrasitve občinskega središča nizek, saj bo treba plačati le elektriko. Okrasitev bo enaka kot lani. Sredstva bodo namenjena najmlajšim, na katere se bo spomnil Miklavž, ter starejšim od 70 let, ki bodo prejeli na dom božična darila. Božično-novoletnega koncerta letos ne bo. BJ

Kako na Kozjanskem in v Obsotelju?

Da v teh časih ljudje potrebujejo luči in nekaj optimizma, menijo v Občini **Šmarje pri Jelšah**. Izbran izvajalec je luči tam začel nameščati minuli ponedeljek, občina bo za strošek postavitve odštela tri do štiri tisoč evrov. Osvetlitev bo večinoma na drogovih. Za razliko od preteklih let tokrat ne bo razsvetljena ploščad pred kulturnim domom, saj je v bližini predvidena obnova potoka izpod Barbare. Kot veleva tradicija, bodo v Šmarju pri Jelšah praznične luči prižgali 5. decembra, seveda ob tem letos ne bo druženja.

Občina **Šentjur** se je vsako leto doslej odločila za skromno osvetlitev, odločitve o tem, ali osvetlitev letos bo ali ne, še ni sprejela.

Občina **Rogaška Slatina** bo prižgala praznično razsvetlavo zadnji novembrski petek. Več kot osem kilometrov svetlobnih verig in ostalih elementov bo razsvetljevalo mesto. Novost bo osvetlitev Bobrovega centra. Kot so še dejali v občini, so denar za praznično razsvetlavo letos omejili na minimalen obseg, kljub temu bi radi občanom omogočili nekaj prazničnega vzdušja. Dodali so, da zaradi stroškov z razsvetlavo ne zanemarjajo materialne pomoči za tiste, ki jo potrebujejo. TS

Dvom o zakonitosti izvedbe referendumoma

ROGAŠKA SLATINA – Da ministrstvo za notranje zadeve (MNZ) Občini Rogaska Slatina naj ne bi dalo pozitivnega mnenja za izvedbo referendumoma o gradnji Razglednega stolpa Kristal, namiguje pismo enega od tamkajšnjih občanov, objavljeno v lokalnem časopisu. Da bi razjasnili to vprašanje ter sume glede zakonitosti razpisa in izvedbe referendumoma v času epidemije, so svetniki svetniške skupine SD župana Rogaske Slatine pozvali k sklicu izredne seje.

Svetniki omenjene svetniške skupine so že na zadnji seji občinskega sveta konec oktobra, ko je večina njegovih članov sicer podprla izvedbo referendumoma, trdili, da bi ga bilo bolje organizirati kasneje, ko bodo epidemiološke razmere boljše. Predstavniki občine so takrat pojasnili, da je ministrstvo za javno upravo v svojem mnenju zapisalo, da veljavna volilna in referendumska zakonodaja ne omogoča prelaganja volilnih dejanj zaradi epidemije. »Pri pripravi gradiva za razpis referendumoma za zadnje sejo občinskega sve-

ta smo spoštovali zakonsko predpisane roke,« je v odzivu občine dejala podsekretarka **Petra Gašparič**. In dodala, da se je tudi ministrstvo za notranje zadeve o primernosti referendumoma opredelilo, ko je določilo roke za pripravo volilnih imenikov.

Občan v pismu še navaja, da se referendumoma o gradnji stolpa Kristal v času epidemije marsikdo, ki ga skrbi za svoje zdravje, ne bo udeležil. In da občina pri izvedbi referendumoma 13. decembra vztraja, da bi prišlo svojo voljo izraziti čim manj volilnih upravičen-

cev. Iz Nacionalnega inštituta za javno zdravje so sporočili, da izvedbo zaradi trenutnih epidemioloških razmer odsvetujejo. Dodali so, da bi bilo referendum bolje izvesti, ko se bodo epidemiološke razmere umirile. Gašparičeva pa je dejala, da je primerna organizacija volišč naloga občinske volilne komisije. V občinski upravi ne dvomijo, da je omenjena komisija volišča sposobna opremiti zakonito, v skladu s higienskimi zahtevami in varno za vsakega posamičnega volivca. Če se bodo epidemiološke razmere spremenile in bodo pristojne ustanove občinski upravi dale drugačna navodila za izvedbo referendumoma, jim bo občinska uprava prisluhnila in jih spoštovala pri organizaciji predpisanih volilnih dejanj.

TS

Občinski svet sprejel drugi rebalans proračuna

LAŠKO – Po predstavitvi zaradi epidemioloških razmer je občini vendarle uspelo izvesti sejo občinskega sveta, na kateri so svetniki obravnavali drugi rebalans proračuna za leto 2021 in spremembe proračuna za leto 2021. Oba dokumenta so ob živahni razpravi o rebalansu tudi podprli.

Kot je ob predstavitvi rebalansa povedala mag. **Dragica Čepin**, vodja oddelka za proračun in finance, pri prihodkih občutnejših sprememb ne bo in bodo znašali malo več kot 19 milijonov evrov. Malo več sprememb je pri odhodkih, ki bodo nižji za 1,4 milijona evrov in to kljub temu, da se bodo zaradi večanja stalne proračunske rezerve za pol milijona evrov povečali tekoči odhodki. »Za odpravljanje posledic neurij, ki so v poletnih mesecih prizadela občino, smo že ob prvem rebalansu povečali stalno proračunsko rezervo, zdaj je ta narasla na skoraj milijon evrov. Vendar računamo, da bomo velik del teh sredstev dobili povrnjenih od države, kar se bo poznalo pri višjih prihodkih proračuna za leto 2021,« je pojasnila Dragica Čepin.

Investicijski odhodki v rebalansu bodo nižji za skoraj dva milijona evrov, ker nekateri večji projekti, ki so bili načrtovani v tem letu, ne bodo izvedeni (ali pa morda še ne do konca), ampak v prihodnjem. Gre za projekte, kot so prenova kuhinje v osnovni šoli v Laškem, gradnja teniških igrišč, oskrba s pitno vodo, gradnja vodovoda, ureditev javnih poti ... Skupni odhodki proračuna bodo tako znašali 19,6 milijona evrov. Ker določeni projekti (še) ne bodo izvedeni, občini ne bo treba izvesti načrtovane zadolžitve pri bankah za 2,5 milijona evrov, saj bo zaradi 1,3 milijona lastnih sredstev in iz tekočih prilivov na računu lahko sama financirala ostale načrtovane projekte v tem letu.

Boštjan Vrščaj, svetnik liste Ljudje ljudem, je v razpravi opozoril, da je bil poleti ob prvem sprejemanju rebalansa podan predlog, da bi v občini pripravili program pomoči turističnim ponudnikom, malim podjetjem in obrtnikom, ki so zaradi razglašene epidemije in zaustavitve poslovanja utrpeli veliko škodo. Dodal je še, da se zgodba ponavlja tudi jeseni, a da v rebalansu ne najde postavke, ki bi pomagala tej skupini malega gospodarstva. »Mogoča bi bila na primer kakšna postavka za ohranjanje delovnih mest v občini ali delno oprostitev fiksnih stroškov, ki jih morajo mali podjetniki plačevati občini ali njenim javnim podjetjem,« je poudaril Boštjan Vrščaj in napovedal, da bo glasoval proti sprejetju rebalansa. **Irena Gradišnik** iz DeSUS je dejala, da so tudi mali podjetniki in obrtniki prispevali, da je Laško prejelo naziv najlepšega turističnega kraja, zato si vsekakor zaslužijo pomoč v teh težkih časih za svoje poslovanje. Župan **Franc Zdošek** je v odzivu dejal, da je pričakoval, da bo Boštjan Vrščaj prišel na občino s konkretnim predlogom pomoči, in pozval, naj se podjetniki povežejo v okviru gospodarskih ali obrtnih združenj ter pripravijo predlog pomoči. Ob tem je še navedel, da je občina najemnike občinskih poslovnih prostorov za določeno obdobje oprostila plačila najemnine in da tudi država v šestem protikoronskem paketu predvideva delno oprostitev fiksnih stroškov. Hkrati je opozoril, da je iztekaajoče se leto finančno eno najzahtevnejših, odkar je župan, da so občino prizadela številna neurja in da je bilo za sanacijo posledic namenjenega veliko občinskega denarja.

RG

Dober odziv na akcijo zbiranja elektronskih aparatov

CELJE – V družbi Simbio so zadovoljni z odzivom občanov na nagradno igro Oddaj še delujoči aparat v kotiček za ponovno uporabo v Bukovžlaku, pri kateri sodelujejo z družbo Zeos. Ta je nagradno igro pripravila v sklopu petletnega projekta Life Spodbujamo e-krožno pod sloganom #Se sem uporaben ter skupaj s Simbiem kot lokalnim partnerjem, Zbornico komunalnega gospodarstva pri GZS in podjetjem TSD. V nagradni igri lahko sodelujejo gospodinjstva, ki so uporabniki storitev Simbia. Glavna nagrada je plačilo mesečnih položnic za komunalne odpadke za večji del leta.

Namen projekta je, da bodo v novem kotičku za še delujoče aparate, postavljenem v začetku letošnjega poletja v Rceru Celje v Bukovžlaku, zbrali čim več aparatov, ki jih posamezniki ne potrebujejo več. V kotičku zbirajo aparate, ki so varni za uporabo, niso pokvarjeni ali poškodovani,

niso prekomerno umazani in niso starejši od deset let. »Aparati se v našem kotičku za ponovno uporabo v sklopu nagradne igre Oddaj še delujoči aparat v kotiček za ponovno uporabo v Bukovžlaku počasi nabirajo. Nagradna igra traja približno mesec in v tem času smo zabeležili približno

50 aparatov, ki so bili pravilno označeni za sodelovanje v nagradni igri. Verjamemo, da imajo občanke in občani v svojih gospodinjstvih podobnih še ohranjenih aparatov na zalogi dovolj. Z njimi bi lahko vsak teden zapolnili police v našem kotičku. Ker nagradna igra traja do 16. decembra, je še dovolj časa za sodelovanje. Zato vse Celjane lepo vabimo, naj se ločijo od svojih še delujočih aparatov, ki jih več ne uporabljajo, in jih prinesejo v Rceru Celje Bukovžlak. Tako bomo aparatom podaljšali uporabno dobo in istočasno poskrbeli za naravo,« so povedali v družbi Simbio.

Udeleženci nagradne igre sodelujejo v žrebu za deset zelo privlačnih nagrad, desetkratno plačilo mesečnih položnic rednega odvoza odpadkov iz gospodinjstev za leto 2021 pri podjetju Simbio.

V nagradni igri lahko sodelujejo vsi lokalni prebivalci, ki uporabljajo komunale storitve pri podjetju Simbio. Nagradnemu žrebanju se priključijo tako, da v kotiček v Bukovžlaku oddajo en še delujoči aparat ter ga pred oddajo ustrezno označijo z nalepkami, ki jo dobijo v kotičku. Svojo del nalepke nato skrbno shranijo do žrebanja, ki bo 17. decembra 2020. Še isti dan bodo rezultati žreba objavljeni na spletnih straneh www.simbio.si in www.rabljeniaparati.si.

RG

Pomoč otrokom in staršem

CEJE – Mladinski center je v sodelovanju z Mestno občino Celje ponudil pomoč pri učenju ter varstvo za otroke zdravstvenih delavcev Splošne bolnišnice Celje in Zdravstvenega doma Celje.

Gre za pomoč pri šolskih obveznostih za otroke od 1. in 5. razreda osnovne šole in za krajše varstvo. Učno pomoč in varstvo izvajajo v MCC vsak dan med tednom, in sicer od 7. ure do 15.30 v prostorih centra. Otroci dobijo v času varstva tudi malico in kosilo, za katerega poskrbi Splošna bolnišnica Celje.

V ta namen Celjski mladinski center išče še dodatne prostovoljce, ki imajo izkušnje pri delu z otroki in bi s svojim znanjem pripomogli pri učnem procesu udeleženih otrok (več informacij: senta.jevsenak@mc-celje.si; tel. št. 031 374 648).

TC

V Klancu kmalu brez plazov

DOBRNA – Občina trenutno sanira plaz, ki se je pojavil na območju Klanca. Gre za plaz, ki ogroža cesto. Dela morajo biti končana v tem mesecu.

Vrednost sanacije znaša 146 tisoč evrov. Ta predstavlja razmeroma zahtevno nalogo, saj je med drugim predvidena približno petdeset metrov dolga pilotska stena s sidrano gredo. K temu bo treba dodati še več opornih zidov. Občina Dobrna je sanirala, odkar je bila ustanovljena, že približno trideset plazov. Trenutno ji ostajajo še trije.

BJ

Prostofer tudi v Kozjem

KOZJE – Občina se bo pridružila vseslovenskemu prostoferjskemu projektu Prostofer, da bi tako izboljšala mobilnost svojih občanov.

Prevoze bodo opravljali prostovoljci, ki jih bo občina povabila k sodelovanju. Starejše občane bodo prevažali z rabljenim vozilom Renault Kangoo, ki je trenutno v lasti Osnovne šole Kozje. Slednja potrebuje novo vozilo, za katerega bo plačala občina. Kot je povedala podsekretarka Andreja Reher, so starejši že izrazili pobude za tovrstne prevoze, in sicer zlasti na občnih zbiorih krajevnih odborov Rdečega križa, društva upokojencev in podobnih organizacij.

TS

Za varnejšo vožnjo

ROGAŠKA SLATINA – Občina je poskrbela za preplastitev polkilometerskega odseka ceste Jurg-Plat in za obnovo 600-meterskega odseka Vonarske ceste skozi naselje Nimno, in sicer v neposredni bližini Bobrovega centra.

Odsek lokalne ceste med gostiščem Jurg in naseljem Plat je bil že močno poškodovan, medtem ko je bilo cestno omrežje na obeh straneh odseka v preteklih letih obnovljeno. Odsek je zdaj razširjen, kar omogoča varnejše srečevanje vseh udeležencev v prometu, obnovljeno je odvodnjavanje, bankine so urejene. Občina je za gradbena dela odštela 50 tisoč evrov. Obnova odseka v naselju Nimno je bila vredna 38 tisoč evrov, od tega je občina 37 tisočakov pridobila iz državnega proračuna na osnovi vlaganj v infrastrukturo šengenskega območja. TS

90,6 95,1 95,9 100,3

novi tednik

Vedno z menoj!

radio celje

Vedno z menoj!

DOBRODELNI
KONCERT
ZA DRUŽINE
V STISKI

sreda,
25. 11. 2020 ob 20.00
Studio 1, RTV Slovenija

**KLIC
DOBROTE**

 Karitas 30^{let}
www.karitas.si

Slišim te

TEDEN KARITAS, 23. do 29. 11. 2020

Za blažitev posledic covid-19

Delovne štipendije za pomoč celjskim kulturnim ustvarjalcem

Mestna občina Celje je pripravila razpis za dodelitev delovnih štipendij, s katerimi želi pomagati ustvarjalcem s statusom samozaposlenih v kulturi, da bi ublažila stisko, v kateri so se znašli ob posledicah epidemije koronavirusa. Okvirni znesek pomoči, ki ga je celjska občina namenila tem kulturnim ustvarjalcem, znaša 50 tisoč evrov. Posamezen kulturni ustvarjalec bo v obliki delovne štipendije predvidoma prejel pomoč v višini tri tisoč evrov bruto. Sprejemanje vlog se je končalo pred dnevi, pravnomočno razpis še ni končan.

ROBERT GORJANC

Pomoč je dragocena in dobrodošla

Za odziv, kaj ta pomoč MOC pomeni za njihovo umetniško delovanje v teh zahtevnih razmerah, smo zaprosili nekaj ustvarjalcev s statusom samozaposlenih v kulturi, za katere smo domnevali, da so se prijavili na razpis.

Goran Bojčevski (Foto: GrupA)

Negotovi časi za glasbenike

»Iskreno in s spoštovanjem pozdravljam pobudo. V teh časih, ko šteje vsak cent, sploh za nas samozaposlene v kulturi, je MOC naredila velik korak in pokazala izjemno srčnost, lahko je tudi zgled državi,« se je o tej obliki pomoči kulturnim ustvarjalcem izrekel glasbenik **Goran Bojčevski**,

Kot je še poudaril, so za glasbenike zelo negotovi časi, nekateri bodo kmalu tudi ob kruh, če bo šlo tako naprej. »Verjemite mi, da samo glasba nas lahko dvigne iz teh norih časov, da vsaj za trenutek odplavamo tja, kjer je najlepše, v svet umetnosti.«

Glede pomoči države samozaposlenim v kulturi je dejal, da bi pomoč lahko bila večja, kot je, je pa še toliko čejev, če želi kdo od samozaposlenih dobiti pomoč, da je uresničitev skoraj utopična. »Zato trenutno tudi močno iščem službo, ki bo zame vir preživetja, čeprav je zelo težko priti do nje. Zelo mi je žal za kulturo in za odnos do kulture v državi,« je z grenkobo sklenil Goran Bojčevski.

Delovne štipendije za celjske samozaposlene ustvarjalce na različnih področjih umetniškega ustvarjanja so namenjene ohranjanju in razvijanju ustvarjalnih potencialov umetnikov, ki v času ukrepov omejevanja javnih kulturnih prireditev zaradi covid-19 ostajajo brez možnosti javnega nastopanja in delovanja ter s tem brez prihodkov. »S sredstvi javnega poziva kot posebne oblike podpore v enkratnem znesku želi MOC pomagati kulturnim ustvarjalcam iz Celja, da bi s samoizobraževanjem ohranili in razvijali ustvarjalno kondicijo ali z delovnim procesom izvajali dejavnosti pri pripravi novih kulturnih

programov ali umetniških projektov,« je občina navedla v besedilu razpisa. Projekte so prijavitelji za razpisana sredstva morali predstaviti s predložitvijo delovnega načrta.

Delovna štipendija je namenjena izključno fizičnim osebam s statusom samozaposlenega v kulturi, vpisanim v razvid samozaposlenih v kulturi pri Ministrstvu za kulturo RS, ki so v zadnjih treh letih samostojno ali kot izvajalci sodelovali v kulturnih programih ali kulturnih projektih, ki jih je sofinancirala MOC, ali kateri od javnih zavodov na področju kulture, ki imajo sedež v Celju

Kot je na nedavni izredni seji mestnega sveta povedal župan **Bojan Šrot**, se je na razpis prijavilo 21 prosilcev, ki izpolnjujejo pogoje. »Z nekaterimi prerazporeditvami v proračunu smo za posameznika zagotovili tri tisoč evrov in upam, da jim bo to pomagalo pri teh težkih časih za njihovo dejavnost,« je povedal celjski župan.

V celjski občini so še povedali, da postopek javnega poziva za dodelitev delovnih štipendij za samozaposlene kulturne ustvarjalce, ki jih bo v letu 2020 financirala MOC, še ni končan. Ko bo postopek pravnomočen, bodo seznam prejemnikov javno objavili.

Andreja Djakušič (Foto: SHERPA)

»Romantična podoba umetnika boema je mimo«

Andreja Djakušič, multimedijska umetnica in performerka, predsednica Društva likovnih umetnikov Celje (javnosti je predvsem znano po festivalu Vstop prost), je povedala, da se na razpis ni prijavila, saj je delno zaposlena, zato ni izpolnjevala pogojev za razpis.

Pobudo MOC za dodelitev delovnih štipendij za samozaposlene ustvarjalce, delujoče na področju kulture, zelo podpira, saj ukrepi omejevanja javnih kulturnih prireditev zaradi covid-19 zares onemogočajo normalno delovanje umetnikov nasploh. »Ukrepi so močno zarezali v možnosti delovanja in posledično tudi v prihodke umetnikov, mnogi so že tako na robu preživetja. Rada bi še poudarila, da delovnih štipendij ne smemo enačiti s socialnimi transferji, kot je npr. socialna podpora. Pogoje za dodelitev delovne štipendije je treba dokazovati z opravljenim delom. Preveč, sploh v zadnjem času, je v družbi neke nenaklonjenosti do delavcev v kulturi, celo mnenje, da delo umetnikov sploh ni delo.«

Kot je dodala, je v javnosti še vedno prisotna neka romantična podoba o umetniku boemu, ki živi od idealov. »V resnici je slika drugačna. Od umetnikov, ki so finančno odvisni sami od sebe, ta čas zahteva izredno dobro organiziranost in trdo delo, morda celo bolj kot na vseh ostalih delovnih področjih, saj je delo na splošno podcenjeno in ga je za vsaj približno finančno vzdržnost treba opraviti bistveno več.«

»Zavedanje pomembnosti posameznika za kulturo«

Plesalka, koreografinja, performerka in plesna pedagoginja **Estela Žutić** je ocenila, da je celjska občina s tem pokazala, da se zaveda, kako pomemben je za razvoj kulture v Celju umetnik kot posameznik. »Da se zaveda, da mora umetnost (kot duševna hrana in zrcalo družbe, kot ventil ne samo kreativnosti, temveč tudi destruktivnosti človeške narave ...) vendarle zasedati pomembno vlogo v nadaljnjem razvoju naše družbe. Finančna pomoč je seveda več kot dobrodošla, pomeni lajšanje čisto eksistencialnih tegob, obenem jo jemljem kot priznanje ter spodbudo.«

Kot še je povedala Estela Žutić, to, da trenutno svojega dela ne more deliti z občinstvom in da ne more sodelovati z drugimi umetniki v kreaciji skupnih projektov, predstavlja zanjo frustracijo. »V teh časih bi verjetno težko našli človeka, ki ni zafrustriran. Vendar je to obdobje tudi obdobje inkubacije, zorenja. Ideje, ki jih letos nisem mogla udejaniti, hranim in jih puščam, da zorijo. Prišel bo njihov čas in upam, da bodo samo še dobile na pomenu,« je dejala sogovornica.

Prepričana je, da so ukrepi države za blažitev stiske samozaposlenih v kulturi absolutno nujni, umetniki in kulturniki bi se brez njih znašli na cesti. »Za mnoge so ti ukrepi nezadostni. Poznam družine, kjer sta oba starša samozaposlena v kulturi. Brez kulture, brez umetnosti (in to ne samo takšne, ki je lepa in ki zabava) zdrave družbe ne bo. To je dejstvo, ki se ga ne zaobiti,« je še poudarila Estela Žutić.

»Uničujoče lomastenje politike po tem, kar ji ni všeč«

»Štipendije so pošteno plačilo za opravljeno delo in vsaj začasno izboljšanje pogojev dela posameznikov v delu kulture, ki mu, me resno skrbi, grozi izumrtje. Politika v Sloveniji v časih s svojimi idejami, kaj in kakšna naj bi umetnost bila, uničujoče lomasti po tem, kar ji ni všeč, in še huje, česar sploh ne razume, ko deluje iz udobnih naslanjačev v pisarnah. Kar zaskrbljuje je v zadnjem času, ko politika izkorišča že tako deprivilegirane skupine umetnikov za svojo lastno korist, ko krivce za stanje v družbi išče tam, kjer jih sploh ni. Tu mislim predvsem na namere političnih struj, ki bi najraje kar ukinile nevladni neinstitucionalni kulturniški sektor, ki roko na srce proizvede veliko vsebine na visoki ravni za manjši denarni vložek, kot je to v institucionalni kulturi. Znotraj teh nevladnih organizacij delujejo skoraj izključno samozaposleni. Mnoge od teh organizacij so vpete v širše mednarodne programe na zavidljivi ravni. Morda se ta negativizem odločevalcev krepi ravno zato, ker so vsebine programov dogodkov nevladnega sektorja nemalokrat družbeno tako ali drugače kritične in najbrž tudi boleče, če ne celo ogrožujoče za določene politične strukture. In res ni težko naperiti nevednih in neukih ljudi proti protagonistom, katerih profesionalnega delovanja sploh ne razumejo.«

Andreja Djakušič, predsednica
Društva likovnih umetnikov

Poezija iz samovarja letos na spletu

Šopek verzov pesnikov ruskega srebrnega veka

Vsem omejitvam navkljub v teh zahtevnih časih bodo ljubitelji imenitnih kulturnih dogodkov vendarle lahko prišli na svoj račun, čeprav na spletu. Sedanji in nekdanji dijaki Gimnazije Celje – Center (GCC) so tudi letos izvedli tradicionalno literarno čajanko Poezija iz samovarja, ki jo sicer že nekaj let zapored pripravljajo v jesenskih mesecih. Ker je zaradi aktualnih razmere niso mogli izvesti v živo, so prireditev posneli. V programu kulturne prireditve z naslovom Šopek verzov pesnikov ruskega srebrnega veka kot gostje sodelujejo tudi dijaki I. gimnazije v Celju, stalni partner prireditve pa je Osrednja knjižnica Celje. Prireditev si bo mogoče ogledati nocoj ob 19. uri na Youtubu in Facebooku GCC.

ROBERT GORJANC

V preteklih letih so mladi z besedo v slovenščini in ruščini, z glasbo in s plesom že osvetlili življenje ter predvsem literarno ustvarjanje mnogih velikanov ruske književnosti ob mentorstvu profesorice ruščine, Darje Po-

glajen (GCC) in Ane Metličar (I. gimnazija v Celju). Letos bo večer posvečen poeziji karizmatičnih avtorjev t. i. srebrnega veka Aleksandra A. Bloka, Marine I. Cvetajeve, Anne A. Ahmatove, Valerija J. Brjusova, Borisa L. Pasterna-

ka in drugih, v slovenščini in ruščini bo mogoče slišati tudi pesmi njihovega slovenskega sodobnika Srečka Kosovela.

Po tradiciji se je ta večerni kulturni dogodek v Celjskem domu doslej vedno nadaljeval še s prijetnim klepetom ob čaju in slaščicah. Tokrat zaradi neugodnih epidemioloških razmer tradicionalnega druženja ne bo, prireditev si bo mogoče ogledati samo na spletu.

Pokrovitelji kulturnega dogodka in priložnostnega koledarja, ki ga bodo na GCC tradicionalno izdali ob Poeziji iz samovarja, so Društvo Slovenija Rusija, Sklad Toneta Pavčka in podjetje Krka.

Z lanske prireditve Poezija iz samovarja (Foto: GCC)

»Verjamemo, da bodo gledalci ob spremljanju dogodka po spletu začutili lepoto in bogastvo ruske literature ter glasbe in da bo večer ob

tem lep in prijeten. Program smo posneli z veliko truda in odgovornosti, da ohranjamo kulturo tudi v času, ko se v skrbi za zdravje ne moremo

družiti.« je v napovedi prireditve zapisal Gregor Deleja, ravnatelj Gimnazije Celje – Center.

Poslovil se je igralec Gledališča Celje Igor Žužek

Iz Gledališča Celje so pred dnevi sporočili, da je umrl član njihovega ansambla, sodelavec in prijatelj, dramski igralec Igor Žužek. Občinstvo njegove zadnje vloge v predstavi Tista o bolhah, premiero katere sta preprečila epidemija in ponovno zaprtje gledališč, žal ne bo moglo videti.

Igor Žužek se je rodil leta 1960, doma je bil v Škofji Loki, kjer je obiskoval osnovno šolo. Potem se je vpisal na Gimnazijo Šentvid v Ljubljani, študij je nadaljeval na oddelku za biologijo Biotehniške fakultete UL. Po končanem tretjem letniku se je zaposlil v SKB banki na oddelku za vrednostne papirje, kjer je preživel osem let. Ves čas je bil dejaven kot amaterski igralec na loškem odru v Škofji Loki. Leta 1992 se je odločil, da bo odšel v Moskvo na študij igralstva na Gitis-Rati, kjer je diplomiral leta 1996 in se vrnil v Slovenijo.

Igor Žužek je postal član SLG Celje leta 1998 in je na odru celjskega gledališča ustvaril več kot petdeset žanrsko raznolikih vlog. Svojo gledališko pot je začel kot gost z vlogo Pikov fant v predstavi Hiša iz kart Borisa A. Novaka. »Z njim smo se smejali in jokali, oboževalo ga je tudi otroško občinstvo,« so zapisali v Gledališču Celje.

Njegove najbolj vidne vloge v zadnjih sezonah so bile Tovariš Pánczél v Naših skrivnosti Béle Pintérja, Starrec, profesor književnosti v Nebeškem odredu Đordeta Lebovića in Aleksandra Obrenovića, Fra Lorenzo v Romeu in Juliji Williama Shakespeara, blestel je kot Arthur Streckmann v Rose Bernd Gerharta Hauptmanna, kot

Profesor Willard v Našem mestu Thorntona Wilderja, Carlson v Ljudih in miših Johna Steinbecka, posestnik Stepán Stepánič Čubúkov, posestnik v Jaz vaš ljubim Antona Pavloviča Čehova, Svistunov v Revizorju Nikolaja Vasiljeviča Gogolja. Kot odličan komik se je proslavil v številnih komičnih vlogah, nepozabna je njegova vloga Dr. Myersa v Slepjarjih v križu Kena Ludwiga. Predano se je loteval tudi vlog v predstavah za otroke in se otroškemu občinstvu priljubil kot Teta Cmok in Drugi mornar v Jakcu in breskvi velikanki Roalda Dahla in Davida Wooda, Vaščan in Miš v Pekarni Mišmaš Svetlane Makarovič, Modrijan v Sneguljčici Jacoba in Wilhelma Grimma, Debela Berta v Pikici in Tončku Ericha Kästnerja, Dvorjan v

Cesarjevih novih oblačilih Milana Jesiha, Polica j Macelj v Mačku Muriju Kajetana Koviča.

Posnel je tudi 21 kratkih in celovečernih filmov, epizodne vloge v nekaj nadaljevanjih in nanizankah ter nekaj reklam. V amaterskih gledališčih je kot režiser postavil na oder nekaj deset predstav. Deloval je tudi kot mentor v gledaliških šolah v Kranju, Škofji Loki in drugod.

»Na svoji gledališki poti je bil zvest član našega gledališča. Sodelavec in prijatelj, ki nas je znal nasmejati ali je z nami delil svojo ljubezen do fotografije in potovanj,« so v Gledališču Celje še zapisali ob smrti Igorja Žužka, ki je pretresla in užalostila njihove vrste.

RG, foto: Uroš Hočevar/Arhiv Gledališče Celje

Janko Čretnik (1957-2020)

Petek, 13. novembra, se je prevesil v drugo polovico dneva. Kot že mnogokrat letos smo bili iz medijev deležni slabih novic, ki nam jih prinaša covid-19. Kot da slabih novic še ni bilo konec, nas je presunila žalostna vest, da je po dolgotrajni bolezni in pešanju zdravja prenehalo biti srce našemu rojaku, Vojničanu Janku Čretniku ... Pa zakaj? Zakaj si nas zapustil tako mlad, star komaj 63 let? Spoštovani in dragi Janko, toliko je bilo še neizrečenega in povedanega, toda ti si odšel! Odšel tako rekoč brez slovesa.

Nehote se mi utrinjajo spomini, ki si jih pustil. Zato naj mi bralci ne zamerijo, da jih nekaj delim ... Nisi bil rojen Vojniku. Starša sta zgradila hišo v Vojniku, na začetku Preložnikove ulice, in lahko rečem, da si kot srednješolec postal za vojniško mladino takoj »car«. Zaradi izjemne nadarjenosti, računalniške in tehnične opremljenosti si nas v »stari telovadnici«, zdaj Squashu Vojnik, vsako soboto razvajal z glasbo in »light showi« kot »disc jockey«.

Bil si nepogrešljiv, saj si vrtil znano slovensko in tujo glasbo, o kateri smo v tistih poznih sedemdesetih letih le malo vedeli. Na teh plesih so se stkali močna prijateljstva, najstniške ljubezni in takrat se še zavedali nismo, kako lepo se imamo. Bil si nepogrešljiv kot postavljavec ozvočenja na takrat tako popularnih proslavah in prireditvah »socialističnega« časa. Ko so najstniška leta ustvarila mesto zrelejšemu obdobju, se tvoje delo ni končalo. S partnerjem sta odprla dejavnost Videoteke in Vojničani smo bili deležni gledanja in uživanja svetovno znanih, predvsem ameriških filmov ter prečudovitih Disneyjevih

risank. Janko, hvala ti tudi, ker smo bili Vojničani zaradi tvoje nesebične pomoči po dolgem času deležni tudi ogleda kinopredstav v kulturnem domu v Vojniku. Naši osnovnošolski otroci so imeli na razpolago tudi kinoabonma v dopoldanskem času.

Toda tvoji cilji in podjetniška žilica ti niso dali miru ... Začel si se spogledovati s filmsko industrijo in leta 1990 ustanovil podjetje Cenex, v letu 1996 še hčerinsko podjetje Fivia. Podjetji Cenex in Fivia sta družinski podjetji, ki že vrsto let uspešno krmarita v svetovni filmski industriji. V času zastopanja velikih imen filmskega sveta sta družbi pospremili na platna slovenskih kinematografov filme Levji kralj, Pirati s Karibov, Princeza in žabec ... Janko je bil prav tako neumoren pobudnik in organizator dogodka, ki se še vedno ponavlja v Piranu – Festivala evropskega in mediteranskega filma.

Za področje podjetništva in prepoznavnosti Vojnika v Sloveniji in tujini sta prejeli družbi v letu 2005 bronasti vojniški grb. Nekoč si dejal: »Filmska industrija je dejavnost, kjer moraš biti nenehno prisoten in moraš slediti novostim na trgu, kar zahteva od človeka nenehno delo in poznavanje.« Tvoja neizmer-

na energija in neizmerna volja do dela, sta se odrazila tudi v novem poslovnem izzivu. Z ženo Branko sta izkoristila novo priložnost kot solastnika sodobnega medicinskega centra v celjskem dvorcu Lanovž.

Čeprav je tvoja dejavnost segala izven evropskih meja in je tvoje delo zahtevalo mnogo potovanj ter stikov z znanimi filmskimi umetniki, nikoli nisi pozabil na Vojnik in Vojničane. Z ženo Branko sta s svojimi finančnimi prispevki neumorno podpirala društva in organizacije v Vojniku ter okolici, odzvala sta se na vse humanitarne akcije. Kolikor ti je čas dopuščal, si se udeleževal občinskih prireditev in nas bogatil s prisotnostjo in z družbo. Radi smo bili v tvoji družbi, saj si bil kritičen in pronicljiv sogovornik. Iz tvojih oči sta izžarevala dobrotu in čut za sočloveka.

Bil si ljubitelj pesmi, še posebej si imel rad slovenske in dalmatinske. Zato ti izrekajo še posebno hvaležnost – za vse donacije in finančna sredstva – fantje Vokalne skupine In spiritu, ki si jih tako zelo rad poslušal. Z globokim spoštovanjem so prepevali na družinskih slavjih. Žal ti ob zadnjem slovesu tvoje najljubše pesmi niso mogli zapeti. A vendar ti obljubljam, da bodo v spomin in čast tebi in dragi družini še zapeli v tvojem lepem domu, ki si ga ustvaril.

Pogrešali te bomo Vojničani, pogrešali te bomo prijatelji, ki smo neizmerno hvaležni, da smo skupaj prehodili del življenja. Ohranili te bomo v spoštljivem spomenu. Dragi Janko, odšel si tja, kjer tišina šepeta. Počivaj v miru.

VIDA PODERGAJS

Šolanje na daljavo

Tudi najboljša izvedba ni enaka pouku v razredu

Za zdaj nič ne kaže, da bi se otroci lahko kmalu spet vrnili v učilnice. Od 9. novembra, potem ko so se osnovnošolcem iztekle podaljšane počitnice, ostajajo doma vsi, tako učenci kot dijaki, in se šolajo na daljavo. Ministrica za izobraževanje Simona Kustec je sicer v začetku novembra ob uveljavitvi tako imenovanega modela D, ki je pomenil zaprtje šol, dejala: »Pri današnji odločitvi nas je kot prvi kriterij vodila skrb za zdravje, takoj za njo je sledila skrb za znanje. Ukrep je začasne narave in ga bomo naslednji teden ponovno preučili. Z danes sprejetim ukrepom se vrnemo v način dela, ki je bil v veljavi v času prve krize spomladi letos.« Medtem je že postalo jasno, da ne gre za začasnost, saj se bo pouk na daljavo raztegnil še v naslednji teden, nekatere napovedi govorijo še o precej daljšem tovrstnem šolanju.

TATJANA CVIRN

Opozorila, da je takšen način dela lahko le kratkotrajno nadomestilo pouka v razredu in da večina evropskih držav ni zaprla šol, četudi pri njih epidemiološka slika prav tako ni rožnata, niso naletela na posluš pri ministrici in pristojnih v državi. Na vprašanje na eni od novinarskih konferenc, zakaj je bilo treba zapreti vse šole, čeprav v nekaterih okužb ni bilo, je Kustečeva odgovorila, da mora biti izobraževanje v državi izpeljano za vse na enak način. V teoriji to mogoče drži, a v praksi je jasno, da je lahko šola tisti okvir, ki najlažje zagotovi enoten način dela za vse. Domači pogoji to zagotovo niso. Ti niso enaki niti pri dveh otrocih. Če

ima eden na voljo primeren računalnik in starše, ki mu lahko priskočijo na pomoč, ko se mu zatakne, je morda drugi prepuščen sam sebi, saj so starši v službi, tretji nima niti primernega računalnika in spletne povezave, četrti ima učne težave in se sam ne zna lotiti nalog. Več kot 45 tisoč otrok naj bi že pred epidemijo živelo v revščini.

Na to so pred kratkim v javnem pismu opozorili tudi slovenski psihologi, ki ugotavljajo, da sistematičnih podatkov o spremembah v psihosocialnem delovanju slovenskih otrok in mladostnikov v času prvega vala epidemije in po njem (še) ni. »A poročila domačih nevladnih organizacij, sve-

tovalnih delavcev v vrtcih in šolah ter izkušnje kliničnopsihološke prakse potrjujejo znanstvene ugotovitve iz tujine in kažejo, da je breme epidemije covid-19 za otroke in mladostnike zelo

veliko.« Zato predlagajo, naj odgovorni iščejo rešitve, ki bi omogočile vsaj delno prisotnost v šolah in vrtcih za vse otroke in mladostnike. »To bi jim omogočilo dostop do pedagoškega procesa ter

vseh ostalih koristi bivanja v šolski skupnosti.«

Ker tega še ni na vidiku, se otroci in učitelji ter številni starši vsakodnevno spopadajo z izzivi pouka na daljavo. Je zdaj kaj lažje, kot je bilo

spomladi? Kako zmorejo starši, ki zraven delajo od doma? Kakšne pristope imajo učitelji, da bi otroke spodbudili k delu in da bi skupaj lažje premostili ta čas?

Foto: SHERPA, LKK

Pri mlajšem ne gre brez pomoči

»V petčlanski družini, kjer imamo dokaj dobro tehnično opremo in urejen dostop do interneta, je šolanje na daljavo ob delu na daljavo vseeno precejšen izziv,« je zapisala mama dveh šoloobveznih in enega predšolskega otroka, ki pravi, da so precejšnje razlike v šolanju spomladi in zdaj.

»Petošolka je pri delu skoraj povsem samostojna, občasno potrebuje pomoč zgolj pri vzpostavitvi dovolj kakovostne internetne povezave. V dveh mesecih, kolikor so jih preživeli v šoli, so jih učitelji precej dobro pripravili na tovrstno delo. Naučili so se uporabljati e-učilnice in tudi, kako sodelovati na videokonferencah. Dnevno imajo do tri konference oziroma tri predmete s pomočjo Zooma, ostala navodila najdejo v e-učilnicah, kamor tudi oddajajo vse naloge. To je precejšen preskok in napredek od pomladi, ko so ves čas prejemale zgolj pripravljene materiale, izdelane v powerpointu, brez vsakršne razlage. Učiteljica se je sicer odzivala na elektronsko pošto, a je zdaj pogovor z učitelji v okviru e-učilnice veliko bolj učinkovit,« povzema sogovornica, ki ima pri delu s prvošolcem drugačne izkušnje. »Učiteljice se zelo trudijo, da otroke pritegnejo k delu z videoposnetki z razlago in s spodbudo. Do teh dostopamo s pomočjo kanala Youtube. Starši prejmemo ob nedeljah načrt dela za cel teden, vsak dan pa tudi posamezne povezave do razlage za naslednji dan. Čeprav naj bi otroke spodbujali k temu, da delajo samostojno, je dejstvo, da prvošolci potrebujejo nadzor, usmerjanje in predvsem pohvalo, česar so navajeni iz razreda,« ugotavlja mama. »Znanje verjetno ne bo povsem primerljivo s tistim, ki bi ga otroci osvojili v razredu, ob tem moramo biti starši celoten proces prisotni. Zagotovo so v prednosti otroci, katerih starši imajo poleg zadostnega osnovnega znanja tudi pedagoško znanje.«

Ko se je treba znati

Spomladi ob prehodu na šolanje na daljavo je bilo cel kup težav, saj mnogi učitelji niso vedeli, kako se sploh lotiti te nove naloge, kako zastaviti delo in kako na koncu oceniti napredek otrok. Na drugi strani so se straši z otroki vred izgubljali v prevelikih količinah snovi in preslabih razlagah, mnogi niso imeli niti primerne opreme, da bi lahko spremljali pouk. V teh dneh je vse skupaj bolj organizirano, a še vedno je to le pouk na daljavo.

»Šole so prejele priporočila Zavoda RS za šolstvo za izvajanje pouka na daljavo, prav tako so ta zapisana v publikaciji Vzgoja in izobraževanje v RS v razmerah, povezanih s covidom-19. Seveda velja tudi avtonomija učitelja pri pristopih poučevanja na daljavo,« so nam odgovorili z ministrstva za izobraževanje na vprašanje, ali imajo učitelji kaj več kot priporočila in ali lahko otrokom sami ponudijo kaj inovativnega.

Zavod za šolstvo je pripravil nekaj priporočil, na kaj naj bodo učitelji pozorni pri izvajanju pouka na daljavo, podrobnejša izvedba ur pa je stvar učiteljev oziroma dogovora v šolah. Pazili naj bi na izbiro snovi, ki je primerna za podajanje na spletu, na urnik, ki ne sme biti enak šolskemu, na ustrezne odmore, pozorni morajo biti na ohranjanje stikov z učenci in s starši, na ohranjanje neprekinjenosti pouka ...

ce, dve osnovnošolski in dve srednješolski.

Manjka človeški stik

»Priporočila so medla. Če se sam ne organiziraš in znajdeš, si izgubljen. Iz priporočil je razvidno, da so jih napisali ljudje, ki že vsaj deset let nimajo stika s prakso ... No-

benih konkretnih opredelitev ni, kaj je z ocenjevanjem, pravilnika niso nič spremenili,« pravi ena od učiteljic, ki poučuje materni jezik. Kako se je njeno delo spremenilo glede na spomladanski pouk na daljavo? »Trenutno smo na pouk na daljavo precej bolje pripravljene, kot smo bili spomladi, a to ne pomeni, da gre za popolnost. Ta pri pouku na daljavo v primerjavi s klasičnim poukom v šoli, kjer gre za

Vsak pouk je lahko zanimiv ali dolgočasen

Pouk na daljavo, tako kot tudi v učilnicah, je lahko dolgočasen in suhoparen ali pa izjemno domisel. Odvisen je tudi od tega, kako ustvarjalni so pri pripravi ur učitelji. Približno 60 osnovnošolskih in srednješolskih učiteljev iz Slovenije in tujine je nedavno predstavilo tovrstne izkušnje na konferenci Kreativna učna okolja, ki jo je organiziral Medpodjetniški izobraževalni center Šolskega centra Celje.

Spremembe v družbi nenehno postavljajo nove zahteve pred učitelje, ki so se ob sedanjih razmerah znašli še pred večjimi izzivi, njihovo delo je še težje in odgovornejše. Zahteva vedno boljše poznavanje novih tehnologij ter vključevanje inovativnih in ustvarjalnih metod v učne procese. Na konferenci so učitelji med drugim predstavili uporabo videovodičev, medijev in aplikacij pri šolanju na daljavo, učenje s pomočjo gibanja, okoljsko ozaveščanje in podobno. Izbrali smo nekaj primerov, kako o bolj inovativnem pristopu tudi pri pouku na daljavo razmišljajo nekateri učitelji s Celjskega.

Monika Javornik, prof. slovenščine in knjižničarka, OŠ Šmarje pri Jelšah:

»Pripravili smo medpredmetno povezovanje ure knjižnično-informacijskega znanja in slovenščine v 8. razredu z uporabo spletnega portala dLib.si - Digitalne knjižnice Slovenije, ki kot zanesljiv vir spletnih informacij omogoča vpogled v pomembne zbirke slovenske pisne kulturne dediščine v digitalni obliki. Učenci spoznajo pomen digitalizacije besedil, s tem pa dostopnost do znanja, shranjenega v knjižnicah. Ob tem razvijajo digitalne zmožnosti, ki vključujejo tudi prepoznavanje in uporabo zanesljivih spletnih virov. Medpredmetno uro je možno izpeljati tudi na daljavo. Spletni kviz nadomesti klasični učni list, nazorno napisana ali posneta navodila pa knjižničarjeva navodila o uporabi portala dLib.si in učiteljevo vsebinsko razlago.«

Mateja Frece, profesorica razrednega pouka, OŠ Dobje:

»Pri nas se je izkazalo, da so aplikacije MS Office 365 tiste, ki so nam omogočile visoko stopnjo povezanosti in stika. Vse aplikacije so na enem mestu, tako da nismo vnašali še dodatne zmede v že tako težke čase. Vodilo manj je več je obrodilo sadove ter zadovoljstvo tako pri učiteljih kot tudi pri učencih in starših. Vsi si želimo, da današnji učenci postanejo odgovorni in zreli odrasli, ki se bodo zmožni spoprijeti z novimi situacijami v življenju. Da bodo zmožni vsega tega, jim je že kot otrokom treba omogočiti razvoj različnih kompetenc ter jih pripraviti, da se bodo znali prilagoditi novim, neznanim situacijam, jih kritično presoditi, obenem smo jim v našem primeru nehote nudili tudi vpogled v to, da se celo življenje učimo in da ni narobe priznati, da česa ne znamo, saj vedno obstaja možnost, da se neznanega naučimo, če le imamo voljo.«

Mag. Jernej Jančič, profesor športne vzgoje, Šolski center Celje:

»Učitelji športne vzgoje smo se tako kot vsi drugi pedagoški delavci pri pouku na daljavo srečevali s povsem novim okoljem. Glavni izziv je bil, kako dijakom športno vzgojo predstaviti na način, ki bi jim dal zagon za več gibanja v času spremenjenih razmer. Pokazalo se je, da je kombinacija uporabe mobilnega telefona kot pripomočka pri gibanju in njegovi analizi ter navodil za izvedbo dejavnosti naletela pri dijakih na izjemno pozitiven odziv. Dijaki so spremenjen način dela sprejeli, večina je našla primeren prostor v naravi in redno opravljala tedenske dejavnosti, tisti, ki te možnosti niso imeli oziroma imajo do gibanja izjemno negativen odnos, so opravljali teoretične naloge. Razmerje med tema dvema skupinama se je gibalo v prid fizično dejavnim.«

Mateja Voh, prof. angleščine in slovenščine, OŠ Šmarje pri Jelšah:

»Zavedamo se, kako pomembno je, da imajo učenci možnost neposredne izkušnje filmskega področja umetnosti. Izkustveno učenje s pomočjo ogledov filmov, še posebej spletne projekcije ter dejavnosti pred njo in po njej, imajo dolgoročne učinke. Učenci razvijajo spretnosti komunikacije, analitičnega in kritičnega mišljenja, digitalne angažiranosti ter nenazadnje razvijajo svojo ustvarjalnost in inovativnost. Primer dobre prakse bogatitve pedagoškega procesa na daljavo je spletna projekcija animiranega filma. Zgodba o fantomskem dečku v filmu se loteva tudi težjih, tabujskih tem (nasilje, bolezen, ločenost od družine ...) in nam je pomagala pri razmišljanjih prav o njih. Samostojno delo ob ogledu filma je v učencih spodbudilo še močnejšo željo po tovrstnem drugačnem delu.«

pristen človeški stik udeleženec učnega procesa, ni mogoča. Dvostranska komunikacija je v šoli nepogrešljiva. Učitelji in učenci se ne pogovarjamo samo v razredu, marsikdaj učenci pridejo posamično k nam za kakšen nasvet, podporo, tolažbo ... Komunikacija s pomočjo računalniških aplikacij na daljavo tega ne omogoča in se z običajno šolsko komunikacijo ne more primerjati,« ugotavlja učiteljica, ki ima že vrsto let prakse.

Ugotavlja, da je tokrat večina družin in učiteljev sama poskrbela za tehnologijo.

Kakšni so njeni pristopi, metode? »Večino svojih učnih ur izvedem s pomočjo Zooma. Učenci imajo raje te ure kot ure v spletni učilnici v eAsistentu, kjer morajo biti še samostojnejši. A v vsakem primeru pri pouku jezika vsi zelo pogrešamo možnost, da lahko kot učiteljica pogledam v njihove zvezke, delovne zvezke in jih opozorim že med učno uro

na morebitne pomanjkljivosti oziroma da jim dam takojšnjo povratno informacijo glede zapiskov.« Ugotavlja, da starši enako kot učenci in učitelji na prvo mesto postavljajo pouk v šoli. Pri pouku na daljavo pod-

pirajo preplet dela v spletnih učilnicah in na Zoomu.

Bolje pripravljeni

»Če smo marca padli v delo na daljavo čez noč in smo se na hitro naučili načina dodajanja gradiv v spletno učilnico ter smo se sami še sproti učili raznih spletnih orodij za popestritev ur, smo zdaj malo bolj pripravljeni,« ugotavlja druga učiteljica. »Imeli smo nekaj računalniških izobraževanj, pouk temelji predvsem na videorazlagah in učenci se morajo obvezno na koncu odzvati tako, da na primer odgovorijo na kakšno vprašanje, da vidimo, kdo dela. Marca je bil največji problem ravno to, da nisi vedel, kdo od učencev sploh dela in kdo ne, in po vrnitvi v šolo se je izkazalo, da jih kar precej ni delalo nič. S pomočjo Zooma izvajamo tudi dopolnilni pouk in dodatno strokovno pomoč. Za zdaj večina pridno dela. Če od katerega učenca ni odziva, obvestimo starše. Vem, da si večina teh želi, da bi se otroci vrnili v šolo, sploh ti-

V Ekonomski šoli Celje so želeli preveriti, kaj o pouku na daljavo menijo dijaki in njihovi starši. Anketo je rešilo 308 dijakov, kar je več kot polovica vseh, ki obiskujejo šolo. Dobljeni rezultati so pokazali, da je večina predvsem zadovoljna z jasnostjo navodil za šolsko delo in z nudenjem povratnih informacij ter dodatnih pojasnil pri učnem delu. Dijakom naj-

OB ROBU

Starši na robu, kaj pa otroci?

TATJANA CVIRN

Težko si predstavljam organizacijo življenja in dela v družinah, kjer morajo otroci te dni vsako dopoldne delati za šolo, starši pa za službo. Če je ob tem doma še vrtčevski otrok, ki zahteva svoj čas in pozornost, je lahko kombinacija nerešljiva. Rešitev za šolarje ni v dodatnih računalnikih, četudi denar ni težava, saj mnogim mlajšim, a tudi starejšim učencem računalnik ne pomaga prav nič, če nimajo opore v starših. Je zdaj torej čas, da postanejo bolj samostojni? Pri nekaterih se bo to zgodilo po sili razmer, ker so mnogi prepriščeni samim sebi, saj starši ne zmorejo opravljati vseh vlog, ki jim jih nalaga ta čas. Če se med njimi pojavljajo občutki osamljenosti, zaskrbljenosti, simptomi tesnobe in depresivnosti, strahovi, vezani na zdravje, smrt, ekonomski status družine ..., je podobno pri otrocih, ugotavljajo psihologi in opozarjajo na nujnost čimprejšnjega vračanja otrok v šole, kar lahko prispeva k blaženju dolgoročnih posledic sedanjih razmer. Kako se v teh razmerah znajdejo otroci, ki imajo učne težave, kaj ta čas pomeni za tiste s posebnimi potrebami in motnjami, pri katerih je zelo stresna vsaka porušena rutina, lahko le slutimo.

Ker obdobju pouka na daljavo ni videti konca, je pohvalno, da se učitelji izobražujejo za tovrstno delo in da mnogi iščejo nove prijeme, s katerimi bi pritegnili učence, jim zbudili radovednost in veselje do odkrivanja novih znanj. A šola je še vedno prostor, kjer je učenje najbolj učinkovito in kjer se mladi lahko le v sobivanju z drugimi naučijo, kako delovati v tem zapletenem svetu. Niti najbolj razvite države sveta ne stavijo vsega na tehnologijo in še vedno izvajajo pouk v šolah. Če ne bi bil tako pomemben, bi ga marsikje že zdavnaj ne bilo. Je torej res tako nemogoče vsaj nekaterim otrokom pri nas omogočiti vrnitev v razrede, če lokalne epidemiološke razmere to dovoljujejo? Ob ustreznih pravočasnih pripravah bi se dalo še marsikaj drugega.

Urška Godler, prof. nemščine in univ. dipl. politolog, OŠ Hruševci Šentjur:

»Ena od družbenih sprememb je tudi raba informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT), učenci pa jo v vsakdanjem življenju uporabljajo - prenosnike, tablične računalnike, pametne telefone in drugo. Izjemnega pomena je, da jih smiselno vključimo v pouk. Učenci se tako učijo nemščine na drugačen način, hkrati gradijo tudi digitalne kompetence ter sodelovanje in komunikacijo. Tako so se učenci pri nemščini, tudi s pomočjo različnih IKT-orodij, naučili opisati svoj dan in na koncu o svojem dnevu posneli še vlog. Če učenci sami naredijo svoj izdelek, se naučijo največ. To je zanje izkustveno učenje, ki je neprecenljive vrednosti. Zaradi tega se jim znanje vtisne v dolgoročni spomin.«

sti, ki jim sami ne znajo doma pomagati,« zaključuje ena od učiteljic.

Praksa v domači kuhinji

»Jesenski pouk na daljavo je veliko bolj učinkovit in lažje ga je izvajati,« meni tudi srednješolska učiteljica. »V spomladanskem delu sem imela pouk s pomočjo elektronske pošte in Zooma. Nato smo imeli avgusta številna izobraževanja, predvsem na temo spletne učilnice in uporabe Zooma. Zdaj imam s dijaki delovni sestanek s pomočjo Zooma, gradivo jim prikažem s pomočjo metode »share screen«, prav tako oni meni. Nato nadaljujejo delo v spletni učilnici. V njej imajo naložene naloge in predloge za izdelavo nalog. Dijaki jo z lahkoto uporabljajo, saj so bili pri informatiki z njo seznanjeni na začetku leta,« povzema svoje delo sogovornica.

Četrta, ki uči strokovne predmete kuharstva, kjer

je treba veliko praktičnega dela, ima kar nekaj težav. »Dijaki bi morali imeti te dni delovno prakso, a je polovica ni dobila. Tako je šola vsem dijakom omogočila spremljanje pouka na daljavo, prakso pa bodo opravljali v drugem polletju,« pojasnjuje. Šola in starši so poskrbeli za računalnike in tako se z dijaki povežem na spletu, dobijo navodila, kaj naj pripravijo, in kuham z njimi. Ko pripravijo jed, jo morajo ustrezno servirati, fotografirati pogrinjek in vse to ocenim. Starši jed poskusijo in prav tako ocenijo, zato se otroci še bolj potrudijo,« ugotavlja sogovornica, ki je nekoliko poenostavila vaje in se pri izbiri jedi prilagodila razmeram, saj vsi doma nimajo na voljo vseh sestavin za zahtevnejše jedi. Za pripravo slednjih je posnela filme, ki otrokom pomagajo pri pripravi. Priznava, da je takšen način dela za učitelje še precej bolj zahteven kot tisti v razredu.

bolj ustreza kombinacija pouka s pomočjo videokonference in samostojnega reševanja delovnih listov. Najmanj jim ustreza samostojna predelava snovi iz učbenikov. Analiza ankete za starše (rešilo jo je 176 staršev) je pokazala, da opažajo, da njihovim otrokom pouk na daljavo manj ustreza kot pouk v šoli, prav tako dijaki potrebujejo več spodbud in pomoči.

Poškodovana policistka

Po streljanju v Velenju komisija že preverja okoliščine

22-letnik, ki je pretekli teden poškodoval policistko in grozil policistom, je zaradi strelnih poškodb, ki so mu jih zadali policisti na kraju, še vedno v bolnišnici. Njegovo stanje je stabilno in ni v smrtni nevarnosti. Kot je znano, je bila v dogodku lažje poškodovana tudi policistka, ki jo je uspel poškodovati z nožem, zatem ko so ga policisti poskušali ustaviti s paralizatorjem. Ker je napadel policistko, naj bi v storilca policisti izstrelili tri naboje.

SIMONA ŠOLINIČ

Policija pred nadaljnjim ukrepanjem čaka tudi odločitev komisije, ki jo je imenoval v. d. generalnega direktorja policije. Komisija bo preučila, ali so policisti vsa sredstva uporabili v skladu z vsemi predpisi.

Dogajanje je bilo posneto

Ne gre za sum, da bi policisti storili kaj narobe, ampak za standardni postopek v policiji, če je uporabljeno strelno orožje. V Velenju je bil prvič uporabljen tudi paralizator. V skladu s predpisi mora ob uporabi tovrstnega sredstva policist uporabiti tudi videonadzor, ki naj bi

dogajanje v Velenju tudi posnel.

»Najprej bo komisija zbrala vso predmetno dokumentacijo o tem, kaj se je dogajalo, nato gredo člani komisije na kraj in opravijo ogled ter razgovore z vpletenimi osebami in pričami, vse to primerjajo s posnetki policijskih postopkov in s posnetki govorne komunikacije med OKC in patroljami na terenu. Ugotovitve nato primerjajo z veljavno zakonodajo in s podzakonskimi predpisi,« je pojasnil Vladimir Ilič iz Sektorja za policijska pooblastila in preventivo v Službi generalnega direktorja policije na Generalni policijski upravi.

Ilič je še poudaril, da v Sloveniji policija uporabi strelno orožje zelo redko, enkrat do dvakrat letno, včasih uporabe strelnega orožja sploh ni. »Naši policisti po tem najhujšem prisilnem sredstvu posegajo v res skrajnem primeru, ko nimajo druge možnosti (in če so seveda podani zakonski pogoji), pred tem vedno poskušajo nalogo opraviti z milejšimi sredstvi.«

Zakaj je bil paralizator neučinkovit?

Na vprašanje, zakaj je bila uporaba paralizatorja v Velenju neučinkovita, je Ilič pojasnil, da je še prehitro za ugibanja. »To bomo morali v komisiji še ugotoviti. Po izkušnjah iz tujine lahko povem, da do tega najpogosteje pride, ker ni sklenitve tokokroga – ker ena ali obe elektrodi ne zadenejo osebe ali ker naletita na oviro, na primer na pas ali debelejšo sloje oblačil. Lahko seveda pride tudi do električne napake, vendarle gre za elektroniko, ki lahko zataji. Zato postopek vedno varuje še drugi policist.«

V torek je malo pred pol enajsto uro dopoldne v Šoštanju prišlo do napada na policijo. Šlo je za napad z zračnim orožjem. Policistka je lažje poškodovana.

Kot so sporočili s policije, je policistko z zračnim orožjem poškodoval 24-letni domačin, medtem ko je policistka s sodelavcem opravljala nadzor prometa. Storilec je policistko zadel v predel noge. »Po do zdaj zbranih ugotovitvah je nanjo z zračno puško streljal 24-letni domačin, ki smo ga v preteklosti že obravnavali zaradi poskusa preprečitve uradnega dejanja uradni osebi ter zaradi več različnih kaznivih dejanj s področja premoženjske kriminalitete,« so sporočili s policije. 24-letnika so pridržali in mu zračno puško zasegli. Po opravljenih preiskovalnih dejanjih ga bodo kazensko ovadili zaradi suma storitve kaznivega dejanja napada na uradno osebo, ko opravlja naloge varnosti.

Kot je dejal, sta zakonska pogoja za uporabo paralizatorja dva, in sicer kadar policisti ne morejo drugače obvladati aktivnega upiranja ali napada z orožjem ali drugimi nevarnimi predmeti, s katerimi oseba ogroža življenje policista ali koga drugega, ali kadar ne morejo preprečiti sa-

mopoškodovanja, če obstaja neposredna nevarnost za nastanek hude telesne poškodbe ali hujše posledice za osebo. Celjska policija je pred dve mesecema dobila nekaj paralizatorjev in videonadzornih kamer, s katerimi morajo biti ob takšnih posredovanjih policisti opremljeni.

Dogajanje v Velenju je bilo zaskrbljujoče, ker je moški grozil tudi, da bo ubil sebe in še nekoga. »Lahko bi šlo tudi za mimoidoče,« je pretekli teden omenil vodja Oddelka za splošno kriminaliteto v Sektorju kriminalistične policije na Policijski upravi Celje Milan Vogrinec.

Požar gospodarskega poslopja v Petrovčah

V noči na torek je zagorelo gospodarsko poslopje v Petrovčah. Škoda naj bi bila precejšnja, saj so ognjeni zublji poslopje zelo poškodovali. Celjski kriminalisti so v torek dopoldne opravili kriminalistični ogled kraja. Zaenkrat prvi zbrane informacije kažejo, da bi lahko šlo za kaznivo dejanje požiga. Toda preiskava še ni končana. Več bo znano v prihodnjih dneh.

Plameni so vzplamteli nekaj minut po 2. uri. Obstaja sum,

da je začelo tleti že nekoliko prej. »Po prejemu informacije o dogodku so bila aktivirana prostovoljna gasilska društva Dobriša vas-Petrovče, Drešinja vas, Levec, Kasaze-Liboje, Griže, Gotovlje in Žalec. Skupno je v posredovanju sodelovalo 66 gasilcev s 13 gasilskimi vozili,« so sporočili iz Gasilske zveze Žalec. Gasilci so se s požarom borili več ur. Po gašenju in reševanju je na požarni straži ostalo Prostovoljno gasilsko društvo Dobriša vas-Petrovče.

Na gospodarskem poslopiju sta v celoti uničena ostriše in leseni del.

V ponedeljek zjutraj je zagorelo tudi v Libojah, kjer je požar izbruhnil v gospodarskem poslopiju, v katerem sta bili skladiščeni krma in stelja. Posredovali so gasilci šestih okoliških prostovoljnih gasilskih društev, ki so požar omejili in pogasili, nato so sanirali pogorišče. Kasneje naj bi pri sanaciji pogorišča našli približno

500 litrov goriva v posodi, ki je bila v precej slabem stanju. Celjski poklicni gasilci so gorivo prečrpali v več posod.

NT, foto: GZ Žalec

Gasilci Gasilske zveze Žalec so oktobra opravili 23 intervencij, ki so skupno trajale 34 ur in 11 minut. Najdaljša intervencija je trajala tri ure, najkrajša 35 minut.

Našli in zasegli konopljo

Mozirski policisti so v petek opravili hišno preiskavo pri 38-letnem moškem iz okolice Žalca in mu zasegli nekaj količine konoplje.

V kletnih prostorih stanovanjske hiše so našli opremljena prostora, prirejena za gojenje konoplje. V enem so našli približno 90 rastlin, visokih do 120 cm, v drugem 50 rastlin konoplje, visoke do enega metra. Konopljo in pripomočke za gojenje so zasegli. 38-letnika bodo kazensko ovadili.

Divjal kot norec

Celjski policisti so včeraj na avtocesti pri Šentrupertu ustavili voznika, ki je vozil 220 kilometrov na uro. Gre za 40-letnega voznika, ki so mu izdali kazen 1.200 evrov in mu izrekli 9 kazenskih točk. Policisti v zadnjem obdobju, še posebej ob koncih tedna, ugotavljajo porast večjih prekoračitev hitrosti na avtocesti, zaradi katerih so ogroženi udeleženci cestnega prometa. Zaradi različnih kršitev so šestim voznikom, ki niso izpolnjevali pogojev za vožnjo, v teh dneh zasegli vozila. Sicer se je konec tedna na območju Policijske uprave Celje zgodilo petnajst prometnih nesreč. V eni se je lažje poškodoval voznik osebnega vozila, ki je v Ponorju zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo zapeljal s ceste.

Pretepel ga je na dvorišču

Pretekli petek zvečer so morali policisti posredovati na dvorišču Stanetove ulice v Celju, kjer sta se pretepla moška. Ko so prišli na kraj dogodka, je storilec, ki je poškodoval 39-letnega moškega, kraj že zapustil, vendar so ga kmalu po dogodku izsledili. Šlo je za 27-letnega Celjana, ki ga bodo kazensko ovadili zaradi povzročitve lažje telesne poškodbe. 39-letnega moškega so z reševalnim vozilom odpeljali v celjsko bolnišnico.

Prijeli deset prebežnikov

V Žahenbercu na območju Policijske postaje Rogaška Slatina so policisti v nedeljo izsledili tri državljane Iraka, ki so ilegalno vstopili v Slovenijo. Vsi trije so zaprosili za azil. Podobno se je zgodilo na območju Imenske Gorce, kjer so pretekli teden izsledili osem državljanov Bangladeša, ki so prav tako v Slovenijo vstopili na nedovoljen način. Eden je zaprosil za mednarodno zaščito, ostale so po izvedenih postopkih predali hrvaškimi varnostnim organom.

Ne prezrite simptomov!

Neurejen krvni sladkor tveganje ob covidu-19

Štirinajste novembra obeležujemo svetovni dan sladkorne bolezni, s katero živi 463 milijonov ljudi na svetu. Od teh jih je po ocenah v Sloveniji 200 tisoč. Trenutna situacija s covidom-19 je močno okrnila dejavnosti osveščanja širše javnosti in predvsem oseb s sladkorno boleznijo, ki sodijo v visoko tvegano skupino. V Italiji so med epidemijo covid-19 pri osebah s sladkorno boleznijo zabeležili trikratno povečanje števila amputacij stopal in prstov v primerjavi z lani. Raziskava v Sloveniji je pokazala, da si je več kot 75 odstotkov oseb s sladkorno boleznijo želelo jasnejša priporočila pri oskrbi.

SIMONA ŠOLINIČ

Največ, kar lahko osebe s sladkorno boleznijo naredijo zase, je, da tudi v času epidemije ne pozabijo na zdrav način življenja, zdravo uravnoteženo prehrano, redno gibanje, redno merjenje krvnega sladkorja in redne preglede pri zdravniku. Sladkorna bolezen ni nedolžno obolenje, zato sta izredno pomembna redna zdravstvena oskrba in predvsem to, da oseba spremlja svoje stanje in skrbi za zdravo življenje. S tem lahko prepreči hude posledice bolezni.

V Sloveniji narašča predvsem število prejemnikov zdravljenja za sladkorno bolezen nad 65. letom. Sladkorna bolezen v nosečnosti je lani imelo 3.136 porodnic, kar je devet odstotkov več kot leto prej. V primerjavi z letom 2013 je to za 64 odstotkov več primerov sladkorne bolezni v nosečnosti. Izdatki Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za medicinske pripomočke in zdravljenje sladkorne bolezni so lani znašali približno 57 milijonov evrov. Epidemija covid-19 je posegla tudi na področje oskrbe bolnikov s sladkorno boleznijo.

Tiha, a nevarna bolezen

Sladkorna bolezen je skupina različnih bolezni, ki jim je skupna previsoka vsebnost glukoze v krvi. Poznamo več tipov sladkorne bolezni, in sicer sladkorno bolezen tipa 1 in tipa 2, sladkorno bolezen v nosečnosti ter druge tipe. Najpogostejša je sladkorna bolezen tipa 2, ki jo ima približno 90 odstotkov oseb s sladkorno boleznijo. Pri tipu 1 pride do hitrega propadanja beta celic trebušne slinavke, v nekaj dneh ali tednih. Tako so ob pojavu bolezni bolnikove težave izrazite, zato hitro poišče pomoč v zdravstvu. Pri sladkorni bolezni tipa 2 se krvni sladkor dviguje zelo počasi, lahko več let. Posamezniku nekoliko previsoke vrednosti krvnega sladkorja ne povzročajo težav, čeprav tihe začetne poškodbe na ožilju že nastajajo. Ta težave ponavadi zazna šele, ko je krvni sladkor že zelo visok, kar se lahko zgodi šele čez nekaj let. To je izgubljena priložnost. Sladkorna bolezen tipa 2 je nujno treba odkriti takoj, ko se pojavi. Odkrivanje v Sloveniji sistematično poteka

med preventivnimi pregledi, ki jih izvajajo vsi zdravniki specialisti družinske medicine in diplomirane medicinske sestre, ki z njimi delajo v ambulantah. Tip sladkorne bolezni praviloma določijo glede na klinični potek, redkeje so potrebne še dodatne preiskave.

Med simptomi sladkorne bolezni so neobičajno izražena žeja, pogosto uriniranje in nehotena hitra izguba telesne teže. Prava težava sladkorne bolezni tipa 2 pa je, da je krvni sladkor že več let lahko previsok, vendar ne toliko, da bi oseba to zazna-

la. Zato je pomembno, da se posameznik redno udeležuje preventivnih pregledov, ki jih izvajajo v ambulantah družinske medicine. Oseba s sladkorno boleznijo na svojo bolezen povprečno pomisli vsakih 20 minut, zaradi česar sladkorna bolezen zanjo predstavlja veliko breme ter vpliva na kakovost njenega življenja in njene družine.

Večja skrb zase je nujna

Raziskava za zdravstvene delavce, ki jo je opravila mednarodna zveza diabetikov v

Evropi, je pokazala, da je več kot 40 odstotkov zdravstvenih delavcev opazilo povečano stopnjo tesnobe pri ljudeh s sladkorno boleznijo, pri zdravljenju pa so se soočali s povečanimi izzivi. Predvsem z zagotavljanjem natančnih nasvetov in informacij, več kot polovica tudi s pomanjkanjem osebja in četrtnina s pomanjkanjem virov.

»V raziskavi je poudarjeno predvsem razumevanje, kakšen je bil dostop do zdravstvenih storitev, zdravljen in medicinskih pripomočkov, ter vodenje bolezni oseb s sladkorno boleznijo. Zanje je namreč izjemno pomembno, da imajo krvni sladkor pod nadzorom, saj je pri morebitni okužbi s covidom-19 ravno neurejen krvni sladkor lahko vzrok za težji potek bolezni,« je poudaril Alojz Rudolf, podpredsednik Zveze društev diabetikov Slovenije

in predstavnik mednarodne zveze diabetikov v Evropi.

Izr. prof. dr. Danica Rotar Pavlič, dr. med. in predsednica združenja zdravnikov družinske medicine, poudarja, da so bolniki s sladkorno boleznijo v Sloveniji večinoma dobro vodeni tudi v času epidemije. Pri pregledih opaža, da se nekatere skupine ljudi manj držijo dietnih navodil, ker so pod stresom in tesnobni: »V vseh teh mesecih se redno delo v ambulantah družinske medicine ni glede ničesar zmanjšalo. V epidemiji se je ustavila zgolj preventiva, ki so jo vodile diplomirane medicinske sestre, ki imajo zdaj tudi druge naloge. Bolniki s sladkorno boleznijo morajo prav zaradi preprečevanja zapletov imeti dostopnost do zdravnika. Zavedati se moramo tudi prednosti, ki jih ima telemedicina, ki se bo v prihodnje okrepila.«

Sladkorna bolezen je tudi v Sloveniji velik javnozdravstveni problem, saj število sladkornih bolnikov v zadnjih letih zelo narašča. Lani jih je bilo v Sloveniji skoraj 200 tisoč. Delež sladkorne bolezni v Sloveniji je ocenjen na 8,2 odstotka, v letu 2010 je znašal 6,6 odstotka, kar pomeni strm porast. Lani je zdravljenja za sladkorno bolezen v Sloveniji uživalo 62.341 moških in 54.033 žensk.

Bolnika s sladkorno boleznijo spremlja družinski zdravnik s pomočjo medicinske sestre v ambulantni. Ključno je, da bolnik spremlja svoje stanje.

novi tednik

radio celje

www.nt-rc.si

Iščete dober nakup ali odlično storitev?

POZOR!

Preglejte aktualno ponudbo

Pokličite poslovalnico v Citycentru Celje in rezervirajte svoje počitnice na številkah
03 428 83 20 ali 031 377 893.

Relax Turizem, največji slovenski organizator počitnic, z vami že 30 let

Turistična agencija Relax Turizem, d. d., se je uveljavila kot specialistka za Jadran z ugodnimi cenami in nadpovprečno kakovostjo. V družbi se zavedamo, da je kupec delodajalec in nadzornik naše kakovosti. Tako z namenom zagotavljanja kakovosti oblikujemo prednosti, ki so hkrati koristi za kupca.

Poslovni sistem Relax od ustanovitve leta 1990 do danes sledi filozofiji usmerjenosti h kupcu. S pomočjo predlogov kupcev, spodbud in zvestobe poslovni

sistem že 30 let uspešno razvijamo, širimo ter povečujemo kakovost turističnih izdelkov/storitev. V tem obdobju smo v družbi Relax turizem, d. d., odprli 25 poslovnih enot po Sloveniji, da bi turistično ponudbo čim bolj približali in ponudili kakovosten svetovalni servis strankam.

Na naših prodajnih mestih ali na www.relax.si boste našli pestro ponudbo različnih aranžmajev po ugodnih cenah in z ugodnimi plačilnimi pogoji. Ponujamo vam naslednje aranžmaje: na Jadranu, v Sredozemlju, v eksotičnih deželah, slovenskih termah in zdraviliščih, potovanja, letalske vozovnice, turistična zavarovanja ...

HRVAŠKA - otok KRK POPUST DO 195 EUR NA OSERO

hotel FALKENSTEINER PARK PUNAT 4*
7 x ALL INCLUSIVE + ♥
v sobi 1/2 TWCT SATTV seFKL - comfort

19.6. - 26.6.	566	=	402 eur
26.6. - 3.7.	620	=	441 eur
3.7. - 10.7.	647	=	459 eur
10.7. - 21.8.	674	=	479 eur
21.8. - 28.8.	647	=	459 eur
28.8. - 4.9.	620	=	441 eur

- OBISK MAČKA REKSIJA 2X TEDENSKO V JULIJU IN AVGUSTU
- SENIOR KLUB
- AKCIJSKA CENA AVTOBUSNEGA PREVOZA 55 = 30 EUR

Za vsaj 2 osebe in 100 evrov preplačila ob prijavi
Katalog JADRAN 2021 strani 126-127

Garancija najnižje cene!

Z veseljem pripravimo tudi individualno ponudbo za vašo skupino. Naši svetovalci vas že pričakujejo. Z veseljem vam bodo svetovali in posredovali vse informacije.

Hitra rezervacija počitnic 2021 se resnično splača. Prihranite lahko kar do 35 odstotkov + 4 odstotke + 5 odstotkov.

ULTRA FIRST MINUTE JADRAN 2021

- Zagotavljamo vam nižje cene kot Relaxov last minute, sicer vam vrnemo razliko!**
To pomeni, da vam vrnemo razliko v ceni plačanega aranžmaja, če se ta zniža pred vašim odhodom na počitnice.
- Zagotavljamo najnižje cene!**
Ponudba počitnic v katalogu je zelo pestra in obsežna. Bodite pozorni na oznako GARANCIJA NANIŽJE CENE. Zagotavljamo vam, da ne boste nikjer na slovenskem trgu našli ugodnejše ponudbe. Če v 24 urah pri katerem drugem turističnem ponudniku najdete nižjo ceno, vam vrnemo razliko. Pogoj za vračilo je pisno dokazilo. Garancija velja za isti tip sobe in termin.
- Popusti za prijave do 31. 1. 2021 do 35 odstotkov ceneje.**
Cene v tem katalogu so že znižane za vse popuste za hitre prijave. Tako lahko s prijavo do 31. 1. 2021 prihranite kar do 35 odstotkov.
- Dodaten 4-odstotni popust za prijave do 31. 12. 2020.**
Vašo hitro odločitev za rezervacijo počitnic 2021 nagradimo z dodatnim 4-odstotnim popustom. Popust se obračuna ob rezervaciji za prijave do 31. 12. 2020. Odšteje se ob prijavi od že znižanih cen, objavljenih v tem katalogu.
- Relaxova garancija za rezervacije brez skrbi.**
Glede na letošnje dogodke, povezane s pandemijo covid-19, smo za vas oblikovali poseben paket - RELAXOVA GARANCIJA ZA BREZSKRIBNO REZERVACIJO POČITNIC. Paket je nadgradnja Relaxovega rizika odpovedi, saj še dodatno zajema odpoved pogodbe v primeru višje sile, kot je na primer razglašena pandemija. Doplačilo za Relaxov riziko odpovedi ostaja nespremenjeno (5 odstotkov od pogodbene vrednosti), vi pa si s plačilom Relaxovega rizika odpovedi ob rezervaciji zagotovite brezskrbno rezervacijo počitnic, saj vam v primeru odpovedi vrnemo vplačan znesek. Podrobnosti so obrazložene v 22. točki splošnih pogojev poslovanja.
- Brez stroškov spremembe.**
Ne odlašajte z odločitvijo. Ne bomo vam zaračunali stroškov spremembe v vrednosti 30 evrov, če boste do 30. 4. 2021 v drugih Relaxovih katalogih Jadran 2021 našli ustrežnejšo ponudbo ali spremenili termin svojih počitnic. V primeru spremembe se upoštevajo cene, ki veljajo na dan spremembe rezervacije.
- Dodaten 5-odstotni popust za plačilo celotnega aranžmaja v gotovini do 30. 11. 2020** ter dodaten 4-odstotni popust za plačilo do 31. 12. 2020.

RELAX TURIZEM d.d. OKTOBER 2020

JADRAN

Slovenija · Hrvaška · BiH · Črna Gora · Makedonija · Albanija · Italija

2021

Velja do 31. 1. 2021.

ULTRA FIRST MINUTE
*Zagotavljamo vam nižje cene kot Relaxov last minute, sicer vam vrnemo razliko!

- HOTELI IN APP SO NA OBALI
- POPUSTI ZA HITRE PRIJAVE do -35%
- Garancija najnižje cene!
- DO TRJE OTROCI do 12. oz. 16. leta BREZPLAČNO v sobi z dodatno kopalnico
- OTROK od 12. do 18. leta POPUST DO 50%
- AKCIJSKE CENE AVTOBUSNEGA PREVOZA
- AKCIJSKE CENE LETALSKEGA PREVOZA V ČRNO GORO
- RELAX KLUBI IN RELAX KLUBI PLUS
- TELEFONSKA PRODAJA 24 ur na dan 02 87 70 224
- 24 ur na dan Z VAMI NA POČITNICAH 00386 2 87 70 222

GARANCIJA ZA REZERVACIJO BREZ SKRBI
VRAČILO DENARJA V PRIMERU ODPOVEDI

-4% DODATNI POPUST
za prijave do 31.12.2020

Relax. specialist za adriatic Z vami že 30 let!

Vse na enem mestu za koline
Mesarski stroji in pribor iz nerjavečega materiala

www.shop.vija.si

Trgovina VI-JA d.o.o.
Delovni čas: od 8.00 do 18.00
Sobota: od 8.00 do 12.00
Gotovlje 111 C, 3310 Zalec
03-710-23-30
51-637-611

Pohištvo po meri

Mariborska 103a, Celje

031 720 657
celje@akron.si
www.akron.si

AKRON
MOJE POHIŠTVO

Svinjski ribsji
začinjeni ali nezačinjeni

www.fingust.si
03/492-71-30
Cesta na ostrožno 22, Celje

FINGUŠT
MESNINE ŠTAJERSKE PRAGERSKO

JADRAN
Slovenija · Hrvaška · BiH · Črna Gora · Makedonija · Albanija · Italija

2021

Velja do 31. 1. 2021.

ULTRA FIRST MINUTE
*Zagotavljamo vam nižje cene kot Relaxov last minute, sicer vam vrnemo razliko!

GARANCIJA ZA REZERVACIJO BREZ SKRBI
VRAČILO DENARJA V PRIMERU ODPOVEDI

Relax. specialist za adriatic Z vami že 30 let!

POKLIČI RELAX CELJE • 031-377-893

GRADBENA TRGOVINA
GRADBENA TRGOVINA D.O.O.,
Spodnje stranice 16, 3206
tomaz@gradbena-trgovina.si

www.gradbena-trgovina.si T: 051 612 666, 070 96 99 55

IZDELAVA FASAD
SALON KERAMIKE
GRADBENI MATERIAL

BiRO bit
DIGITALIZIRAJTE POSLOVANJE

www.birobit.si
Canon

Poslovodja (m/ž) (Nazarje)

Od kandidata pričakujemo V. stopnjo izobrazbe poslovodske, kmetijske, trgovske ali ekonomske smeri, 3 leta delovnih izkušenj, sposobnost vodenja poslovanja trgovine, pasivno znanje tujega jezika, računalniška znanja MS Office paketa, predvsem word, izpit za vožnjo z viličarjem je zaželen. Kandidatu nudimo zaposlitev za nedoločen čas s poskusnim obdobjem 6 mesecev. Prijave zbiramo do 6. 12. 2020. KZ Šaleška dolina, z. o. o., Metleče 7, 3325 Šoštanj. Več informacij na www.trgotur.si.

Tehnični nabavnik – koordinatorski (m/ž) (Celje)

K sodelovanju vabimo zanesljivega in motiviranega kandidata, od katerega pričakujemo izobrazbo vsaj V. stopnje ekonomske, tehnične ali logistične smeri, vsaj 2 leti delovnih izkušenj na področju nabave (ni pogoj), aktivno znanje angleškega jezika, poznavanje nabavnih postopkov, dobro poznavanje programov MS Office ter drugih orodij in informacijske tehnologije, zanimanje za tehniko, strojništvo in proizvodni proces, sposobnost vodenja in koordiniranja manjših projektov. Prijave zbiramo do 24. 11. 2020. Biro Ogis, Andrej Kuzma, s. p., Kosova ulica 5, 3000 Celje. Več informacij na www.trgotur.si.

Monter (m/ž) (Celje)

Opis delovnega mesta: postavljanje in podiranje šotorov, hal, odrov, natovarjanje, raztovarjanje, montiranje, demontiranje v skladu z delovno dokumentacijo in s postavitvenimi listi. Kaj pričakujemo od kandidatov: sposobnost dela v timu, fizično moč, izobrazba ni pomembna, priporočljiv izpit B-kategorije, zaželene delovne izkušnje. Kaj kandidatom nudimo: zaposlitev za nedoločen čas s poskusnim obdobjem 6 mesecev. Prijave zbiramo do 24. 11. 2020. Biro Ogis, Andrej Kuzma, s. p., Kosova ulica 5, 3000 Celje. Več informacij na www.trgotur.si.

Kontrolor kakovosti (m/ž) (Šmartno pri Slovenj Gradcu)

Od kandidatov pričakujemo IV. stopnjo strokovne izobrazbe, zaželene delovne izkušnje na podobnem delovnem mestu, vozniški izpit B-kategorije, osnovno znanje angleškega in nemškega jezika, osnovno delo s preglednicami in z računalniškimi omrežji, osnovno poznavanje operacijskih sistemov, pripravljenost in sposobnost timskega dela, dobro komunikacijo (možnost usposabljanja sodelavcev), dobrodošle so izkušnje poznavanja standarda ISO 9001:2015, natančnost, fleksibilnost, sposobnost odločanja, de-

lovno vztrajnost ter pripravljenost na večizmensko delo. Prijave zbiramo do 2. 12. 2020. Gep Štalekar, d. o. o., Mislinjska Dobrava 28b, 2383 Šmartno pri Slovenj Gradcu. Več informacij na www.trgotur.si.

Varilec (delavec v proizvodnji) (m/ž) (Celje)

Kaj pričakujemo od kandidatov: dober vid, ročne spretnosti, natančnost in delovno vztrajnost, izobrazba ni pomembna, dovolj so izkušnje, vsaj 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih. Kaj kandidatom nudimo: zaposlitev za določen čas z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas in s poskusnim obdobjem 6 mesecev, motivacijsko delovno okolje z možnostjo napredovanja, redno in stimulatívno plačilo. Prijave zbiramo do 24. 11. 2020. Biro Ogis, Andrej Kuzma, s. p., Kosova ulica 5, 3000 Celje. Več informacij na www.trgotur.si.

Vbrizgovalec plastike (m/ž) (Šmartno pri Slovenj Gradcu)

Od kandidatov pričakujemo IV. stopnjo izobrazbe, smer strojnik, prodajalec, mizar ali drug ustrezen poklic, 6 mesecev delovnih izkušenj, pripravljenost na triizmenski delovni čas, komunikativnost, samoiniciativnost, natančnost, vestnost. Kandidatom nudimo zaposlitev za poln delovni čas, zaposlitev za določen čas z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas in s poskusnim obdobjem 3 mesece. Prijave zbiramo do 27. 11. 2020. Daplast, d. o. o., Legen 23, 2383 Šmartno pri Slovenj Gradcu.

Tiskar (m/ž) (Šmartno pri Slovenj Gradcu)

Pričakujemo vsaj 2 leti na področju grafične dejavnosti – tiskanje na Heidelberg offset tiskarskih strojih, računalniško pismenost, izpit B-kategorije, ročne spretnosti, urejenost, natančnost, vztrajnost, sposobnost timskega dela. Nudimo zaposlitev za določen čas 1 leta z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas (poskusno delo 6 mesecev), delo v mladem, dinamičnem, urejenem in sproščenem delovnem okolju, redno in stimulatívno plačilo za opravljeno delo, možnost osebnega in strokovnega razvoja. Prijave zbiramo do 2. 12. 2020. Gep Štalekar, d. o. o., Mislinjska Dobrava 28b, 2383 Šmartno pri Slovenj Gradcu. Več informacij na www.trgotur.si.

Operater stroja (m/ž) (Šmartno pri Slovenj Gradcu)

Pričakujemo vsaj 1 leto na področju nastavljanja strojev, pripravljenost na večizmensko delo, veselje do tehničnega področja, samoiniciativnost, natančnost, oster vid, ročne spretnosti ter predvsem zanimanje in voljo do dela. Nudimo zaposlitev za določen čas z možnostjo podaljšanja (poskusno delo 6 mesecev), delo v mladem, dinamičnem, urejenem in sproščenem delovnem okolju, redno in stimulatívno plačilo za opravljeno delo, možnost osebnega in strokovnega razvoja. Prijave zbiramo do 2. 12. 2020. Gep Štalekar, d. o. o., Mislinjska Dobrava 28b, 2383 Šmartno pri Slovenj Gradcu. Več informacij na www.trgotur.si.

Vodja skladišča (m/ž) (Šmartno pri Slovenj Gradcu)

Pričakujemo končano vsaj VI. stopnjo ekonomske ali logistične smeri, zaposlitev za nedoločen čas s 6-mesečnim poskusnim delom, vsaj 3 leta izkušenj na področju vodenja, poznavanje skladiščnih procesov, sposobnost vodenja večje skupine sodelavcev, organizacijske sposobnosti, odgovornost, natančnost, pripravljenost za sodelovanje in usklajevanje nalog s sodelavci. Nudimo pogodbo za nedoločen čas s poskusno dobo 6 mesecev, dvoizmensko delo. Prijave zbiramo do 2. 12. 2020. Gep Štalekar, d. o. o., Mislinjska Dobrava 28b, 2383 Šmartno pri Slovenj Gradcu. Več informacij na www.trgotur.si.

Delavec v proizvodnji (m/ž) (Šmartno pri Slovenj Gradcu)

Od kandidatov pričakujemo končano osnovnošolsko ali srednješolsko izobrazbo, delovne izkušnje niso potrebne, ker bo vsak kandidat deležen natančnega uvajanja in priučitve za delo, pripravljenost na večizmensko delo. Kandidatom nudimo zaposlitev za določen čas 12 mesecev z možnostjo podaljšanja, poskusno obdobje 6 mesecev, redno in stimulatívno plačilo za opravljeno delo, možnost za profesionalni in osebnostni razvoj. Prijave zbiramo do 2. 12. 2020. Gep Štalekar, d. o. o., Mislinjska Dobrava 28b, 2383 Šmartno pri Slovenj Gradcu. Več informacij na www.trgotur.si.

Nagrada za poslovno uspešnost

Navkljub trenutni situaciji obstaja nekaj podjetij, ki razmišljajo o tem, da bi zaposlenim konec leta izplačala nagrado. To nagrado poznamo pod različnimi imeni – božičnica, 13. plača, letna nagrada za poslovno uspešnost ... Če so izpolnjeni določeni pogoji, je ta nagrada lahko oproščena plačila akontacije dohodnine (ne tudi prispevkov za socialno varnost). Eden od pogojev je tudi, da morajo nagrado za poslovno uspešnost prejeti vsi do nagrade upravičeni delavci, po drugi strani obstaja omejitev izplačila nagrade poslovođstvu, če je delodajalec uveljavljal določene protikorona ukrepe, saj je v nasprotnem primeru prejeta sredstva z obrestmi treba vrniti.

Kakšni so pogoji za davčno ugodnejšo izplačilo nagrade?

Davčna zakonodaja to nagrado imenuje del plače za poslovno uspešnost, kar najprej pomeni, da gre za nagrado, ki je vezana na poslovno uspešnost delodajalca in ne na uspešnost posameznega delavca. 12. točka prvega odstavka 44. člena Zakona o dohodnini (ZDoh-2) določa, da se v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja ne vsteva del plače za poslovno uspešnost po Zakonu o delovnih razmerjih (ZDR-1), izplačan enkrat v koledarskem letu vsem upravičnim delavcem hkrati, če:

- imajo vsi delavci pri delodajalcu pravico do izplačila dela plače za poslovno uspešnost in so pravica do izplačila dela plače za poslovno uspešnost ter merila za njegovo izplačilo določeni v splošnem aktu delodajalca, s katerim so delavci vnaprej seznanjeni, ali

- je s kolektivno pogodbo dogovorjena možnost izplačila dela plače za poslovno uspešnost po merilih, dogovorjenih v tej kolektivni pogodbi ali dogovorjenih na način ali na podlagi te kolektivne pogodbe, in sicer do višine 100 odstotkov povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji. Steje se, da imajo pravico do dela plače za poslovno uspešnost vsi delavci pri delodajalcu, če so pogoji za pridobitev pravice do dela plače za poslovno uspešnost s splošnim aktom delodajalca določeni enotno za vse delavce.

Pravica do izplačila nagrade za poslovno uspešnost torej lahko izhaja iz dveh podlag, ali iz kolektivne pogodbe, ki ji je delodajalec zavezan, ali iz splošnega akta delodajalca. Če delodajalec ni zavezan kolektivni pogodbi ali ne opredeljuje izplačila nagrade za poslovno uspešnost, je to treba urediti v splošnem aktu delodajalca.

Splošni akt mora vsebovati predvsem enotna merila za pridobitev pravice do nagrade za poslovno uspešnost, ki velja za vse delavce (npr. do dela plače za poslovno uspešnost so upravičeni delavci, ki so imeli z delodajalcem sklenjeno pogodbo o zaposlitvi na določen presečni dan in če bodo doseženi za 5 odstotkov višji prihodki od prodaje na tujem trgu kot v predhodnem letu). Furs je v zvezi s tem pojasnil, da ni nujno, da vsi delavci dobijo absolutno enak znesek, ampak je nujno, da predmetno nagrado prejmejo vsi delavci, ki izpolnjujejo pogoje, ki so določeni in znani. V praksi smo pogosto zasledili primere, ko je delodajalec izplačal nagrado za poslovno uspešnost vsem delavcem razen poslovođnim osebam. V tem primeru je vprašanje, ali je izpolnjen tudi pogoj »vsi delavci«, da je predmetna nagrada lahko davčno ugodneje obravnavana (seveda ob predpostavki, da so ostali pogoji izpolnjeni). Po pojasnilu Fursa so pogoji izpolnjeni, če poslovođni delavci niso delavci, kot jih opredeljuje 5. člen ZDR-1 – torej ne bi bili v delovnem razmerju na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi (zavarovalna podlaga 01).

Kaj se zgodi, če poslovođstvo ne prejme nagrade za poslovno uspešnost?

Če je poslovođstvo v socialno zavarovanje vključeno na podlagi 01 in če pravica do nagrade za poslovno uspešnost izhaja iz internega akta delodajalca, bi bila celotna nagrada za vse ostale zaposlene obdavčena, četudi bi bili izpolnjeni vsi ostali pogoji po 12. točki prvega odstavka 44. člena ZDoh-2. Če gre za primer, ko je delodajalec zavezan kolektivni pogodbi in ta opredeljuje pravico do nagrade za poslovno uspešnost ter pri tem izvzame poslovođstvo, tega tveganja

za obdavčitev nagrade pri vseh ostalih zaposlenih ni.

Do katerega zneska je nagrada ugodneje davčno obravnavana?

Ob izpolnjevanju vseh pogojev se akontacija dohodnine ne obračuna in plača do (trenutno) 1.753,84 evra. Kar je več od povprečne plače (pozor: ob izplačilu je treba preveriti aktualnost stoodstotne povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji), je predmet obdavčitve za akontacijo dohodnine, pri čemer se osnova, od katere se obračuna in plača akontacija dohodnine, zmanjša še za tisti del prispevkov za socialno varnost, ki se nanaša na ta obdavčeni del. Sicer pa se prispevki za socialno varnost obračunajo in plačajo od celotne nagrade za poslovno uspešnost.

Kaj je treba letos še posebej paziti?

Če je delodajalec letos uveljavljal določene protikorona ukrepe, se je zavezal, da če bo prišlo do izplačila dobička, nakupov lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev, izplačil

nagrad poslovođstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovođstvu, izplačanih v letu 2020 oziroma za leto 2020, da bo o tem seznanil Furs in prejeta sredstva oz. celoten znesek pomoči vrnil.

Navedeno pomeni, da če bi delodajalec, ki je uveljavljal npr. povračilo nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo po 99. člena ZIUZEOP, izplačal nagrado za poslovno uspešnost tudi poslovođnim delavcem, bi moral o tem ločeno seznaniti Furs in prejeta sredstva z zakonskimi zamudnimi obrestmi vrniti.

Ta določba se izključuje s pogojem za davčno ugodnejšo izplačilo nagrade za poslovno uspešnost po ZDoh-2, torej da morajo vsi delavci imeti pravico do izplačila nagrade. Če bi delodajalec izpolnil pogoj po ZDoh-2, bi moral vrniti določena prejeta sredstva iz protikoronskih ukrepov (takšno stališče je zavzel Furs v enem od pojasnil). Seveda le v primeru, da gre za delodajalca, ki nagrado za poslovno uspešnost določi v internem splošnem aktu in da so poslovođne osebe izenačene z delavci po ZRD-1. Do takšne situacije bi lahko prišlo, saj ni predpisano, kakšna merila morajo biti določena, da so delavci upravičeni do nagrade za poslovno uspešnost. Interni akt delodajalca namreč lahko določi tudi merilo, ki ni povezano s prihodki, npr. nižji stroški glede na leto prej, ker če bi bilo merilo višji prihodki, potem v osnovi ne bi mogel uveljavljati protikoronskih ukrepov in do te situacije ne bi prišlo.

Zgoraj smo se teme le nekoliko dotaknili, v praksi pa seveda lahko prihaja tudi do drugačnih primerov, kar presega namen kratke predstavitev področja.

Marja Podrižnik,
Davčna svetovalka
iConsult, d. o. o.
PE Celje

Veseli košarkarice Slovenije po bitki z Grkinjami

S podobnega položaja kot na tekmi Cinkarna - Banoviči (na sliki) je zadela tudi na reprezentančni tekmi z Grkinjami.

Za tretji preboj slovenskih košarkaric na Euro zaslužna tudi 19-letna članica Cinkarne Lea Debeljak

»V ›mehurčku‹ na Kreti mi je bilo lažje zaradi učenja«

Košarkarice Slovenije so na Kreti v kvalifikacijah za evropsko prvenstvo zlahka premagale Islandijo in nato ugnale še Grčijo s 77:70 ter naredile odločilni korak k tretjemu zaporednemu nastopu na zaključnem turnirju stare celine. Slovenija je do zmage nad gostiteljicami prišla zaslužno, čeprav se je morala na poti do nje prebiti čez visoke ovire.

DEAN ŠUSTER

Ob tem, da je nastopila oslajljena, saj je zaradi pozitivnih testov na novi koronavirus ostala brez kapetanke Nike Barič in Tine Jakovine (še prej brez Tine Trebec in Zale Friškovec), je zaključek tekme zaradi petih osebnih napak odigrala brez treh ključnih igralk, Teje Oblak, Shante Evans in Aleksandre Krošelj. Kljub temu je ubranila prednost, ki si jo je priigrala v drugi polovici tretje četrtine, bilo je že 52:41. Ključna koša sta dosegli Eva Lisec in mlada članica Cinkarne **Lea Debeljak**, ki je minuto in pol pred koncem zadela trojko v zadnji sekundi napada in postavila končni izid. Štiri leta

je igrala za Grosuplje, pred kratkim je začela tretjo sezono v dresu celjske Cinkarne. **Ste v Heraklionu trpele tudi zaradi poostrenega režima?**

Prvi dan je še šlo, potem pa se je po pozitivnih testih Nike Barič in Tine Jakovine vse zaostri. Vsaka je imela svojo sobo. Vse obroke so nam prinesli na hodnik, potrkali so na vrata in nam v rokavicah izročili pladenj. Ko sem pojedla, sem pladenj položila pred vrata.

Vam je bilo dolgčas?

Meni ne, kajti sem študentka. Zjutraj sem se prek Zooma vključila v predavanje na Višji strokovni šoli Ekonomske šole Celje. Po zajtrku sem znova

spremljala predavanja. Kmalu je sledil trening, po njem sem nadaljevala učenje. V mehurčku na Kreti mi je bilo zaradi tega lažje kot drugim.

Islandija ni predstavljala visoke ovire.

Zelo veliko priložnost mi je dal selektor. Skušala sem jo izkoristiti in uspelo mi je.

Dobila si samozavest, selektor pa dokaz, da lahko nate računa tudi na naslednji preizkušnji. Kako si doživela odločilni dvoboj za prvo mesto v skupini z Grčijo?

Znova me je zgodaj poslal na parket. To se ne bi zgodilo, če ne bi bilo toliko težav v naši ekipi. Malo me je stisnilo, ko je v končnici Tea (Oblak, op. p.) dobila peto osebno napako. Bila sem na klopi in gledala selektorja. Odločil se je zame. Ohrabil me je, rekel mi je, naj pač odigram zadnje tri minute.

Shante Evans je dosegla 22 točk, Eva Lisec 12 vključno s potezo tekme, potem pa s po desetimi točkami slediš ti skupaj z Annamario Prezelj in Aleksandro Krošelj. Toda usodo Grkinj si zapečatila prav ti s trojko poldrugo minuto pred koncem, kar je bil zadnji koš na tekmi, česar si ni nihče predstavljaj ...

Še vedno sem skoraj brez besed. Lahko povem le, da je Maruša Seničar, tudi klubska soigralka, imela žogo na drugi strani igrišča, ko je bilo do konca napada še šest sekund. Podala mi je žogo in preostale so še tri sekunde. Približevala se mi je Grkinja. Odločila sem se za met v visokem loku v nameri, da me tekunica ne bo blokirala. Na srečo sem zadela.

In občutki, ko je žoga šla skozi obroč?

Res neverjetni. Ni še bilo konec tekme, a sem videla, kako se veselijo tudi soigralke na klopi. V naši ekipi se resnično dobro razumemo. Še zdaj mi gredo dlake pokonci.

Za potrditev prvega mesta je dovolj ena zmaga na zadnjih dveh tekmah, ki bosta v Ljubljani. Se zavedate ugodnosti pri žrebu skupin evropskega prvenstva, če kvalifikacije zaključite brez poraza?

Se, vsekakor. Naš motiv bo močan, znova bomo dale vse od sebe, da še en-

krat premagamo Bolgarijo in Islandijo.

Že razmišljate o Euru?

Vem le to, da so želje in cilji zelo visoki, kajti imamo odlično ekipo. Zelo bom vesela, če bom zraven.

S Cinkarno Celje je ta teden vadila doslej poškodovana Snežana Bogičević. Doživeli ste že dva poraza

v domači konkurenci, česar nismo vajeni. Tudi ve ne, kajne?

Res je, toda nismo spustile glav. Poznala se nam je odsotnost kapetanke Bogičevićeve. Veselim se nadaljnjih tekem in sem prepričana, da bomo kmalu postavile stvari na svoje mesto.

Foto: KZS/FIBA

»To je lep obet pred evropskim prvenstvom«

Selektor Damir Grgić odlično pozna izbrano vrsto, saj je skoraj vse reprezentantke vodil v Cinkarni Celje.

Po štirih zmagah na štirih tekmah v kvalifikacijski skupini je dejal: »Dekleta si za prikazano zaslužijo iskrene čestitke. Hvala tudi celotnemu štabu za ponovno odlično opravljeno delo in Košarkarski zvezi Slovenije za vso podporo iz domovine. Pred odhodom na Kreta nismo čisto dobro vedeli, kaj nas čaka in kaj lahko pričakujemo. Za vse nas je bilo to nekaj novega. Večina reprezentantk ni v ritmu tekem, pestile so nas odsotnosti pomembnih posameznic, a dekleta so znova pokazala pravi karakter. Še bolj so stopila skupaj in vse te dni dihala kot eno. Na Kreti smo dobili potrditev, da ima slovenska ženska košarka velik potencial in da je pred njo še veliko svetlih trenutkov. Na stečaj smo si odprli vrata tretje zaporedne uvrstitve na evropsko prvenstvo. V februarjem ciklu želimo nadaljevati zmagovalno pot in ti zadnji dve tekmi že izkoristiti za priprave na samo prvenstvo ter vključitev še nekaterih igralk v sistem igre, saj so danes dokazale, da imamo iz tekme v tekmo širšo bazo ključnih igralk.«

Damir Grgić

V Celju smo mu zastavili prav vprašanje, vezano na zadnjo temo: kako bo sestavil ekipo, če bodo vse kandidatke zdrave (doslej še niso bile). Odgovoril je: »Strinjamo se, dolga leta smo si želeli takšno situacijo. Morda je bilo prvič tako v obdobju, ko so igrale še Sandra Piršič, Maja Erkič, Živa Zdolšek, Rebeka Abramovič ... Po njihovem odhodu je bilo nekaj časa težko. Nismo bili niti enkrat v popolni postavi v zadnjih dveh letih. Nisem pričakoval, da se bodo mlajše igralkle tako izkazale. To je lep obet

pred evropskim prvenstvom. Tisti, ki nas poznajo, vedo, da bomo skušali dobiti tudi zadnji dve tekmi in da bomo zaigrali na vso moč. Prav vsaka tekma nam bo prišla prav v pripravi na Euro.« Položaj v Cinkarni? »V redu. Zdaj je na igrišču tudi Snežana Bogičević. Upam, da bo to spodbuda za njene soigralke. Pričakujem, da bomo začeli nizati zmage v slovenski ligi, v Jadranski ligi pa bomo skušali zgrabiti vsako priložnost, ki se nam bo ponudila, da dosežemo zmago.«

DŠ

Lea Debeljak je odigrala tako zrelo, da nihče ni pomislil, da je še vedno najstnica.

Blaž Knez je spet v moštvu Hokejskega kluba True Celje

Iz misije v novo pomoč in s kapetanskim trakom

Hokejisti Celja, ki so v soboto proti Slaviji osvojili prvo točko v mednarodni ligi, so bili v ponedeljek na pragu senzacije v Tivoliju, čeprav brez najboljšega strelca Aljaža Ogrizka (njegova srčna izbranka je rodila hčerko). Varovanci trenerja Davida Rodmana so v tekmi državne prvenstva zaostajali s 3:0, a niso popustili. Na 4:4 so izenačili z goli Nejca Kastelica, Matica Zupanca, Filipa Jerama in kapetana Blaža Kneza. Kar do 58. minute je bil rezultat izenačen, Celjani so imeli celo priložnost za vodstvo, nakar je Olimpija z dvema goloma le uspela zmagati. V soboto bodo celjski hokejisti gostovali v Kranju.

DEAN ŠUSTER

V prejšnji sezoni **Blaž Knez** ni igral, moral je na vojaško misijo. Pred kratkim se je preselil v Laško. Pri sedmih letih ga je ruski trener Genadij povabil v hokejsko šolo. Kasneje so bili njegovi trenerji Vojko Bratec, Marjan Šeško, Iztok Petelin, Rok Rojšek ... Ko je bil star 12 let, se je družina preselila v Loče. »Trpel je ati. Pripeljal se je iz službe in že je moral mene voziti v Celje na trening,« pravi Blaž, zdaj 26-letni centralni napadalec s številko 9. Postavni hokejist je visok 187 centimetrov in je igral za državni selekciji do 18 in 20 let. Po zaključeni Srednji zdravstveni šoli v Celju je iskal zaposlitev v zdravstvu, a je ni našel. Pol leta je delal v gostinskem lokalu v Poljčanah. Na ledu je njegov izraz na obrazu izjemno resen, pred mikrofonom pa je bil dobre volje in skoraj ves čas nasmejan.

Malokdaj v svoji zgodovini je bilo Celje na pragu senzacije v Tivoliju. Kaj se je zgodilo?

Sprva smo bili sproščeni, a ko so malce oslabiljeni gostitelji povedli s 3:0, smo bili

jezni, ne glede na to, kdo je bil na drugi strani. Ja, drži, izenačil sem na 4:4. Kje je letel plošček? Vratarju med nogami, samo tam je bil prostor. Le nekaj minut je bilo do konca in upali smo, da bomo osvojili točko. Že od začetka sezone igramo dobro, a ne zadanemo v ključnih trenutkih, ki delajo razliko na semaforju, kar se edino upošteva.

Kaj se je spremenilo v zadnjih tednih?

Imamo energijo, imamo osredotočenost. Kot da je vsak od nas zrasel za eno stopničko. In ko to sešteješ, se pozna v ekipni predstavi. Trener Rodman ima jasen načrt, kako nadaljevati sezono in tudi kako začeti novo. Pri njemu vse poteka smiselno. Upamo, da se bodo končnice obračunov izšle v našo prid. Vse ekipe, razen Olimpije in Jesenic, bi radi premagovali. Še bo zanimivo.

Trener že drsa z vami?

Ne, in nič ne kaže, da se bo za to odločil.

A Bleda ne zmorete premagati zaradi vratarke Pie Dukarič?

Ne. Je odlična vratarka,

Blaž Knez

boljša je od marsikaterega moškega, a ona ni naša težava. Mi pač slabo zaključujemo akcije. Je pa res, da nam Bled v preteklosti ni povzročal toliko težav kot v tej sezoni.

V Kranju je nedavno zbrala 57 obramb. Bo v soboto Triglav na svojem ledu absolutni favorit proti vam?

Nikakor, pri nas se vidi napredek. Čakamo le, da se nam stvari sestavijo. Potem bi se nam povečala samozavest. Po nizu tesnih porazov ni na višji ravni. V soboto pričakujem dober rezultat. Trd oreh bomo, borili se bomo za zmago. Upam, da bo ekipa popolna. V Tivoliju nas je bilo le dvanajst dr-

salcev. Saj veste, poškodbe, službene obveznosti ... Prej ko slej nam zmanjka sape, saj je premalo menjav.

Ko ste bili otrok: Jesenice ali Olimpija?

Jesenice. Že dolgo časa pa samo Celje. Klubov lige NHL ne spremljam.

In še tole, kdo od soigralcev najslabše sprejema

krivico na ledu?

Če mislite, komu se ni problem stepsti, potem je to Rok Klavžar, čeprav mislim, da je naš najnižji igralec. Pa še uspešen je pri tem. Imamo tudi močnega Matica Zupanca. Vse to seveda počneta pri zaščiti vratarja in tudi drugih soigralcev.

Foto: PETER OCVRK

NA KRATKO

Na Euru le Trstenjakova

Praga: Na evropskem prvenstvu v judu, ki se bo v češki prestolnici začelo danes in se bo končalo v nedeljo, bo nastopilo deset slovenskih bork in borcev. Judo klub Z' dežele Sankaku bo imel le eno predstavnico, in sicer olimpijsko prvakinjo Tino Trstenjak. Zaradi poškodb se evropskega prvenstva ne bosta udeležili dve prav tako zelo uspešni predstavnici celjskega kluba, Ana Velenšek in Klara Apotekar, ki je lani v Minsku osvojila zlato kolajno v kategoriji do 78 kg. Velenškova ima z evropskih prvenstev eno srebrno in tri bronaste medalje. Trstenjakova je bila po dvakrat prva in druga, enkrat pa tretja. Lucija Polavder je na prvenstvih stare celine zbrala osem odličij, dve zlati, Petra Nareks je šestkrat stala na odru za zmagovalke (ena srebrna in pet bronastih medalj), Urška Žolnir štirikrat (po enkrat prva in druga, dvakrat tretja), Vlora Beđeti enkrat (bron). Trener Marjan Fabjan je do naslova evropskega prvaka popeljal tudi Roka Drakšiča (šest medalj) in do podprvaka Adriana Gomboca. »Za Tino je bila bolj pomembna tekma v Budimpešti, kjer je bilo na voljo več točk za uvrstitve na olimpijske igre in po njeni zmagi sem bil zelo zadovoljen. Za Česko pa pravega rezultatskega cilja po takšnem letu, kot ga doživljamo, niti nima.

Ni stoođtoto pripravljena, morda tudi tekme ne. Kar bo, pač bo. Potem bomo naredili analizo, da vidimo, kje smo na poti do olimpijskih iger,« je dejal »Fabi«.

Ne v Nantes. Ali Nantes sem?

Celje: Rokometaši Celja Pivovarne Laško bi včeraj v Nantesu morali igrati tekmo 7. kroga lige prvakov. Skoraj so že krenili na dolgo pot, a so bili še pravočasno obveščeni, da je srečanje v Franciji zaradi okužb v domačem taboru odpovedano. Celjani so v stiku z Nantesom in Evropsko rokometno zvezo, saj je zaradi morebitne karantene vprašljiva tudi medsebojna tekma s francosko ekipo, ki je na sporedu 25. novembra v dvorani Zlatorog.

Udrih bo trener

Celje: Nekdanji košarkar Beno Udrih iz Šempetra bo v prihodnji sezoni zadolžen za razvoj igralcev pri moštvu lige NBA New Orleans Pelicans. 38-letni Udrih je del prenove strokovnega štaba moštva. Nekdanji član polzelskih Hopsov je eden od treh slovenskih košarkarjev s šampionskim prstanom v ligi NBA, to je uspelo še Saši Vujačiću in Rašu Nesteroviću.

Nič več izbrank z našega konca

Ljubljana: Selektor slovenske ženske rokometne reprezentance Uroš Bregar je na priprave za nastop na evropskem prvenstvu povabil 20 igralk. Euro bi moral biti med 3. in 20. decembrom na Danskem in Norveškem, a je pod velikim vprašajem po odpovedi norveških prirediteljev kot soorganizatorjev zaključnega turnirja. Reprezentanca bo priprave začela v nedeljo. V času priprav bo bivala v Thermani Laško, ki je ekipi omogočila nastanitev v ločenem nadstropju od drugih obiskovalcev, trenirala pa bo v dvorani Tri lilije. V izbrani vrsti ni nobene članice celjskega ali žalskega kluba.

Čadikovski Kosičev pomočnik

Nova Gorica: Nogometaši Celja so reprezentančni premor izkoristili za prijateljsko tekmo v novogoriškem Športnem parku. Mreži se v prvem polčasu nista zatresli, v nadaljevanju pa je padel edini gol. Gostiteljem je žogo odvezel Filip Dangubić in lepo podal osamljenemu Tomu Kljunu, ki je žogo poslal v prazno mrežo (zdelo se je, da je bil v prepovedanem položaju). Takoj po doseženem zadetku je stekel do Dangubića in se mu zahvalil za lepo podajo. Celjski

nogometaši bodo v nedeljo prvenstveno tekmo odigrali v Domžalah. V sredo bodo pričakali ekipo Maribora. V celjski klub seje vrnil Dragan Čadikovski, nekdanji odlični napadalec Celja, makedonske reprezentance, pa tudi Zenita, Partizana, Maribora in Olimpije je postal pomočnik trenerja Dušana Kosića.

Derbi vodilnih na Ptuj

Dobovec: Moštva v prvi slovenski futsal ligi so v torek odigrala tekme 7. kroga. Dobovec je bil z 11:0 boljši od Sevnice, Ptuj pa je z 10:1 ugnal Dobropolje. Derbi vodilnih ekip Ptuja in Dobovca bo jutri.

Umril Mileta Lisica

Novi Sad: V 55. letu življenja je po težki bolezni umrl srbski košarkar Mileta Lisica, eden najboljših košarkarjev Zlatoroga oziroma Pivovarne Laško. Leta 2000 je bil najkoristnejši igralec slovenske lige. (DŠ)

Ko v ranem jutru ptički so zapeli,
oznanjali so lep jesenski dan,
takrat še nihče slutil ni,
da bo to zadnji dan,
ko bo zamrl, mama, tvoj smehljaj
in ugasnil tvojih oči sijaj.

ZAHVALA

V 89. letu nas je v veliki žalosti
zapustila draga mama, babica,
prababica in sestra

MARIJA KOROŠEC

rojena Žmaher,
po domače Ledinšekova Micika iz Hotunja 24c
(27. 6. 1932 – 8. 11. 2020)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
znancem in prijateljem, ki ste nam izrazili pisna in ustna
sožalja ter darovali za svete maše, darove, sveče in cvetje.
Hvala gospodu Kačičniku za opravljen obred, pogrebni
službi Gekott, cvetličarni Mateja in trobentaču.
Hvala vsem in vsakemu posebej.

Žalujoci: vsi njeni

»Kako prazen dom je in dvorišče,
naše oko zdaj zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le delo tvojih pridnih rok ostaja.«

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi dragega
moža, ata, starega ata, pradedka,
brata in botra

JOŽEFA ŽAVSKEGA

iz Javorja, Gorica pri Slivnici
(22. 4. 1943 – 4. 11. 2020)

se zahvaljujemo vsem za izražena pisna in ustna sožalja
ter podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Zahvala velja
Nadi in Tinetu Pungaršku ter Jožici Lenič za večkratne
odzive k molitvi. Zahvala gospodu župniku Marku Šramlu
za zgledno opravljen obred in besede ob slovesu,
pogrebni službi Zagajšek, skupini Eros, govorniku za
besede slovesa ter trobentaču.

Še enkrat hvala vsem tistim, ki ste nam v težkih trenutkih
stali ob strani in ga imeli radi.

Žalujoci: žena Tilika, sin Jožko, hčerki Helena in
Silva z družinama ter vnukinje in pravnuki

Ni te več na vrtu, ne v hiši,
nič več glas se tvoj ne sliši.
Če lučko na grobu upihnil bo vihar,
v naših srcih je ne bo nikdar.

ZAHVALA

Zapustil nas je dragi ata, deda,
tast, brat, svak in boter

ZVONKO PUŠNIK

iz Visoč, Planina pri Sevnici
(19. 1. 1937 – 2. 11. 2020)

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodni-
kom, sosedom in znancem za podarjene sveče in izrečeno
sožalje.

Hvala gospodu Jožetu Vengustu za lepo opravljen cerkve-
ni obred, Romanu Zalokarju za ganljive besede slovesa,
Mateji Bobek za izbrano petje, društvu upokojencev, Ko-
njerejskemu društvu Šentjur, Meji Šentjur, trobentaču za
odigrano Tišino in pogrebni službi Žalujka.

Vsem skupaj še enkrat hvala.

Žalujoci: vsi njegovi

STROJI

KUPIM

TRAKTOR, lahko je v okvari, poškodovan ali
brez dokumentov, in ostalo kmetijsko me-
hanizacijo kupim. Telefon 040 507-060.
1081

ŽIVALI

PRODAM

PRAŠIČE, težke 250 kg in odojke, težke od 30
do 50 kg, prodam Telefon 041 708-978.
1089

ODOJKE, težke 25 kg, prodamo na kmetiji
Zorko na Babnem. Telefon 041 741-028.
1095

PRAŠIČE, težke od 30 do 250 kg, in izloče-
ne svinje (čoke) prodamo. Sprejemamo
naročila za breje svinje mladice. Možna
dostava, domača hrana. Telefon 031 311-
476. p

KOKOŠI nesnice jarkice, stare 21 tednov, tik
pred nesnostjo, prodamo. Telefon 070
859-446. p

TELIČKO simentalca, težko 150 kg, in telico
ali kravo za meso prodam. Telefon 041
324-256. 1123

Imate vi ali kdo od vaših bližnjih težave z alkoholom?

AA in Al-Anon lahko pomagata.
Kontakt: za alkoholike:
www.aa-slovenia.si (tel.: 031 802 710);
za svoje in prijatelje:
www.al-anon.si (tel.: 031 744 722)

**AVTO STEKLO
CENTER**
Ipavčeva 21, 3000 Celje
www.novomat.si
Tel.: 03 428 62 91

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave, grahaste, črne
in bele barve, pred nesnostjo, prodamo,
pripeljemo na dom. Telefon 070 545-481. p

PRAŠIČE domače vzreje, različnih tež, in
izločene svinje prodam. Možna dostava.
Andrejeva kmetija iz Jazbin, telefon 031
509-061. 1102

PRAŠIČE, težke od 120 do 180 kg, ugodno
prodam. Telefon 031 832-520. 1099

DVA prašiča, krmljena z domačo hrano, težka
200 kg in 150 kg, lahko tudi polovica,
prodam. Telefon (03) 5739-391. 1124

BIKCA simentalca, težkega preko 200 kg,
prodam. Telefon 041 998-463. 1117

PET mesecev stara bikca in teličko prodamo.
Telefon 031 397-460. 1118

TELIČKO in bikca simentalca, stara 5 mesecev,
prodam. Telefon 041 794-301. p

KUPIM

DEBELE, suhe krave in telice, plačilo takoj +
DDV, kupim. Telefon 041 653-286. §

PITANE krave in telice za zakol, po širši Štajer-
ski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon
040 647-223. p

KMETIJSKI PRIDELKI

PRODAM

KORUZO, ječmen in tritikalo prodam. Možna
dostava. Telefon 041 742-334. 1104

OSTALO

PRODAM

SUHA drva, možna dostava, Celje in okolica,
prodam. Telefon 041 442-999. 1039

BUKOVA drva na paletah, dolžina 25 in 33
cm, prodam. Možna dostava. Telefon 031
625-479. p

NAJVIŽA

narodnozabavna TV oddaja

Vsak četrtek ob 20.00
na programu
VTV - Vaše televizije

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najviza

SUHA bukova drva, metrska ali rezana,
možen prevoz, prašiča, težkega od 100
do 120 kg, za zakol ali nadaljnjo rejo,
in bikca simentalca, težkega 200 kg,
prodam. Telefon 041 824-851. 1092

DVA malo rabljena pocinkana nerjavca cev-
na radiatorja, 30 EUR/eden, ročni sadni
mlin, skoraj nov, za 45 EUR in komplet za
jedilnico: velika ovalna miza, slavonski
hrast in osem stolov, kot novo, prodam.
Telefon 040 419-561. 1116

RAZNO

DRUŠTVO Ozara Celje, Pisarna za informira-
nje in svetovanje, Kocenova ulica 4, 3000
Celje, ki nudi pomoč ljudem s težavami v
duševnem zdravju, je v času epidemije
razširilo delovanje tudi na druge osebe,
ki so se znašle v stiski in bi potrebovale
pomoč. Dosegljivi smo na e-pošti: tanja.
mlac@ozara.org; stacionarni telefon (03)
492-5750, službeni telefon 070 550-667.
Strokovna delavka: Tanja Mlač. bp

Smrti

Celje
Umrla so: Marija Stanisla-
va VIDMAR iz Velenja, 94
let, Ana BUDNA iz Gorice
pri Dobjem, 78 let, Terezija
POČIVAŠEK iz Celja, 96 let,
Alla OGRIZEK iz Celja, 94
let, Ivan ČRETNIK iz Celja,
79 let, Drago SJEKLOČA
iz Celja, 94 let, Frančiška
ČASL iz Žalca, 95 let, Alojz
KOREN iz Celja, 77 let, Mira

Dobro je imeti banko, ki te podpira v vseh razmerah

Trenutne gospodarske razmere podjetjem
prinašajo veliko negotovosti, nove izzive in
zahtevajo razmislek o tem, kako naprej. Dobro
je, če imate ob sebi banko, ki sledi trendom, ki
vas skuša razumeti in vas lahko podpre tudi v
teh zahtevnih časih. S celovitimi rešitvami in s
strokovnimi nasveti, ki jih lahko ponudi banka,
boste izzive lažje premagovali ter ohranili
stabilnost vašega poslovanja.

Pravi nasvet v celotnem življenjskem ciklu podjetja in v vseh okoliščinah

Vsako podjetje za svoje poslovanje potrebuje
poslovno banko. Je finančni partner na celotni
poti vašega podjetja in vas lahko podpre ne le z
bančnimi storitvami, ampak tudi s podjetniškimi
nasveti, ki vam lahko pomagajo pri iskanju rešitev
za finančne izzive poslovanja.

V NLB postavljajo danes svetovanje v sredi-
šče poslovnega odnosa s podjetji, kot pojasni
Petra Komar, svetovalka za podjetja v Poslovanju
z mikro podjetji: »V NLB poslovni pristop
temelji na svetovalcih za podjetja, ki spremlja-
mo vaše poslovanje, dobro poznamo lokalno
podjetniško okolje, v katerem poslujete, in vam
nudimo celovito obravnavo na enem mestu.
Iz celovitega nabora bančno-financijskih stori-
tev vam pomagamo izbrati prave rešitve ter
ponudimo brezplačen podjetniški nasvet, ki
temelji na znanju, strokovnosti in izkušnjah.
Razumemo težko likvidnostno situacijo, v kateri
ste se znašla podjetja, in vam bomo z veseljem
prisluhli. Pomagali vam bomo pogledati na
posel tudi iz drugih zornih kotov, razmisliti o
pomembnih okoliščinah in skupaj z vami po-

iskati najustreznejšo pot za premostitev likvi-
dnostnih težav.«

Poslovni paketi z naborem storitev, ki jih podjetja najbolj potrebujete

Osnovne storitve, ki jih podjetja najpogosteje
uporabljate in potrebujete za sodobno poslovanje,
so v NLB združili v **NLB Poslovna paketa
Osnovni in Celoviti**. Oblikovana sta tako, da
vam poenostavita pregled nad stroški in poceni-
ta vsakodnevno opravljanje bančnih storitev.
Tako v paketu za določeno število prejetih in
izvedenih plačil mesečno na primer ne plačujete
provizij. Paket lahko dopolnite po svoji izbiri s
storitvami s popustom in drugimi ugodnostmi.
Med njimi je **NLB Poslovna kartica Mastercard**
s polovično članarino za prvo leto, ki jo odslej
lahko tudi dodatno **zavarujete** za primer izgube
ali kraje.

Oba paketa vključujeta **napredne digitalne
storitve**, ki omogočajo nemoteno poslovanje
tudi v času omejevanja fizičnih stikov. Večino
bančnih storitev lahko opravljate brez obiska
poslovalnice v e-banki **NLB Proklik** ali mobilni
banki **Klikpro**, s **prodajnim mestom POS** pa
svojim strankam omogočite varno brezstično
plačevanje s karticami ali **mobilno denarnico
NLB Pay**. V času večjih likvidnostnih potreb je
za podjetja dobrodošla možnost sklenitve **Hi-
trega kredita** in **Hitrega limita** v Klikpro, do
likvidnostnih sredstev pa lahko hitro pridete
tudi s prodajo terjatev v **spletni aplikaciji NLB
Odkup terjatev**. Za nujne bančne storitve so
vam 24 ur na dan, vse dni v letu na voljo tudi
bančniki na **video klicu**.

Postanite del NLB poslovne skupnosti in izkoristite **6-mesečno brezplačno vodenje
poslovnega paketa Osnovni in Celoviti za nove stranke**. Svetovalci za podjetja v NLB
vam bodo pomagali izbrati paket, ki najbolj ustreza vašim potrebam.

www.nlb.si/podjetja

www.nlb.si/poslovna-mreza-podjetja

DOBRE GUME, VEČJA VARNOST!

Continental

VELIKA AKCIJA ZIMSKIH PNEVMATIK!

Continental VEDESTEN
YOKOHAMA GOODYEAR MICHELIN ZHIGESTONE
FULDA Sumitomo VRENS SEMPERIT
COOPER BRIDGESTONE Pirellone
Na zalogi tudi terenski in dostavni program.
UGODNE CENE IN PLAČILNI POGOJI!

JANŽE
AVTO SERVIS

Janez Janže s.p.,
Letuš 81, Šmartno ob Paki,
tel.: 03 891 50 61,
gsm: 041 707 287

AVTO SERVIS, DIAGNOSTIKA, SERVISIRANJE KLIMATSKIH
NAPRAV, KLEPARSTVO IN LIČARSTVO; MENJAVA IN PRODAJA
VETROBRANSKIH STEKEL, ZAVAROVALNIŠTVO

GENERALI

POSREDNIŠTVO, TRGOVINA (rezervni deli), VULKANIZERSTVO,
AVTOOPTIKA, AVTOPRALNICA, PRIPRAVA VOZIL NA TEHNIČNI
PREGLED ZA VSE VRSTE VOZIL, IZVENGARANCIJSKA
POPRAVILA (na zalogi imamo zavore, sklopke, krmilne
mehanizme, podvozja, blažilce, svečke, brisalce, metlice,
svetilne enote, filtre za različne tipe vozil).

ODKUPUJEMO IN RESTAVIRAMO STARODOBNIKE
ODKUPUJEMO IN PRODAJAMO TUDI RABLJENA VOZILA,
KI SO NA OGLED V SALONU

*V tišini spiš,
a v naših srcih
še živiš ...*

ZAHVALA

Zapustil nas je dragi mož,
oče in deda

VINKO POGOREVC st.

iz Arclina 86

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so se od njega poslovili in darovali v njegov spomin.

Hvaležni smo tudi vsem v Domu starejših Lipa Štore, še posebej sestri Saški.

Hvala gospodu Pergerju za njegov obred in pogrebni službi Raj.

Vsi njegovi domači

1121

*Čudno, kako prazen je svet,
ko umre en sam človek.*

(Dante Alighieri)

ZAHVALA

Zapustil nas je naš dragi

PETER ŠTRUC

iz Strmce 16 v Laškem

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in bivšim sodelavcem, ki ste se prišli posloviti od njega, nam izrazili ustno in pisno sožalje ter v teh težkih trenutkih stali ob strani.

Ohranite ga v lepem spominu!

Žalujoči: vsi njegovi

1112

*Veseli s teboj smo živeli,
žalostni, ker te več ni ...
Ostali so živi spomini,
z nami potuje vse dni.*

ZAHVALA

Zapustil nas je naš dragi mož, ata,
deda in brat

MIRKO ŠKORC

iz Šentjurja

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem za izrečena sožalja, darovane sveče in sv. maše ter vsem, ki ste bili z mislijo ob njem na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala PGD Šentjur, osebju SB Celje, ZD Šentjur in Bolnišnice Topolšica ter duhovniku za poslovlilni obred.

Vsi tvoji, ki te neizmerno pogrešamo.

p

*Jesensko šumenje prihaja
od cerkve, od lip.
Odidemo. Mrzla žalost.
Trepetajoči utrip.*

*Listje šumeče gre z nami,
razgubi se v naših poteh,
in za modrimi gorami
ugasne naš smeh.*

(S. Kosovel)

ZAHVALA

Zapustil nas je

JANEZ ANDRINEK

s Ponikve
(19. 9. 1943 – 9. 11. 2020)

Od njega smo se poslovili v družinskem krogu v petek,
13. novembra 2020.

Za izrečeno sožalje in izkazano dobrosrčnost v težkih trenutkih se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sokrajanom.

Zahvala gospodu župniku Alojzu in gasilcem za izveden pogreb in spremstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se osebni zdravnici dr. Esteri Podgoršek, zdravniškemu osebju iz UKC Maribor in SB Celje za lajšanje bolečin v zadnjih mesecih.

Žalujoči: vsi njegovi

p

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druží nas.
So vezi močnejše.*

*Brez pomena zanje so razdalje,
kraj in čas.
(Mila Kacič)*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega
moža, očeta, dedija, tasta, brata,
strica in svaka

IVANA JELENCA – VANČIJA

iz Lož nad Rimskimi Toplicami
(18. 4. 1950 – 4. 11. 2020)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in sodelavcem za pisno in ustno izražene besede sožalja, za darove v njegov spomin in svete maše. Hvala gospodu župniku Klemnu Jagru za opravljen obred, pogrebni službi Komunale Laško za organizacijo pogreba, pevcem MPZ Miklavž in bratom Razboršek za glasbeni prispevek ter govornicu za besede slovesa. Zahvala tudi zdravstvenemu osebju Zdravstvenega doma Rimske Toplice, še posebej patronažni sestri Alenki Kandolf za obiske na domu.

Tebi, dragi Ivan, pa hvala, da si živel in delal z nami.

Žalujoči: vsi tvoji domači in ostalo sorodstvo

L 100

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame,
sestre, stare mame, prababice
in tašče

MARIJE NOVAK

iz Vodice pri Kalobju 20
(6. 11. 1933 – 10. 11. 2020)

se iskreno zahvaljujemo vsem iz Zdravstvenega doma Šentjur, Splošne bolnišnice Celje in patronažni sestri Pavli za zdravstveno pomoč in oskrbo. Hvala vsem sorodnikom, sosedom in kolektivu OŠ Dobje za ustna in pisna sožalja, darovane svete maše, sveče in denarno pomoč. Hvala pogrebni službi Žalujka in gospe Bobek za lepo odpete pesmi. Hvala vnukinji Mateji za poslovlilni govor in gospodu župniku Petru za lepo opravljen obred. Iskrena hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Žalujoči: vsi njeni, ki jo bomo pogrešali.

1120

JAGAR iz Celja, 64 let, Andreja STRMŠNIK iz Laz pri Dramljah, 51 let, Boštjan ZALOKAR iz Celja, 43 let, Miroslav JEVŠOVAR iz Babna, 68 let, Hanifa MRKALJEVIČ iz Celja, 70 let, Bosiljka Ugrica OKORN iz Laškega, 74 let
Žalec
Umrlí so: Simon HROPOT iz Zgornjih Grušovelj, 72 let, Marija JELEN iz Lat-

kove vasi, 84 let, Štefanija KRONOVŠEK iz Pariželj, 87 let, Ana KUMER iz Latkove vasi, 60 let, Ana IVANIČ s Polzele, 94 let.

Velenje

Umrlí so: Jožefa PETEK iz Šmartnega ob Paki, 87 let, Melita POLENIK iz Šoštanja, 67 let, Irena DOBERŠEK iz Velenja, 68 let, Ana KRISTIČ iz Velenja, 64 let.

m n z c
muzej novejšezgodovine | celje

Muzej novejšezgodovine Celje
vabi vse otroke med 6. in 12. letom k sodelovanju
pri ustvarjanju

HERMANOVE GALERIJE.

Herman Lisjak v svoji galeriji zbira likovna dela otrok iz vsega sveta, letošnja tema, ki naj bo v navdih pri ustvarjanju, pa je **BONTON**.

Več informacij na muzejski spletni strani:
www.muzej-nz-ce.si

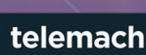

televizija celje

KONTAKT: 03/42 88 266, marketing@tvcelje.si
www.tvcelje.si

DOGODKI DNEVA

od ponedeljka do petka ob 18.30 in 22.15

kanal 673 kanal 306 kanal 271 kanal 152

novi tednik **radio celje**

Čenjene stranke obveščamo, da

**MALE OGLASE, ČESTITKE,
OBVESTILA IN OSMRTNICE**

za **Radio Celje** in **Novi tednik**

**sprejemamo v času uradnih ur
(7.00–15.00)**

**na sedežu podjetja,
Prešernova ulica 19, Celje.**

**POŠILJATE JIH LAHKO TUDI PO
ELEKTRONSKI POŠTI**

na naslov oglas@nt-rc.si

ali jih sporočate po

TELEFONU 03 4225 144.

Hvala za razumevanje.

Uredništvo Novega tednika in Radia Celje

Z vladnimi ukrepi za preprečitev širjenja koronavirusa so nekatere ustanove in službe v državi prenehale delovati in poslovati. Objavljamo seznam dejavnosti in služb, ki ne obratujejo, in tistih, ki še naprej poslujejo ter njihove obratovne čase.

USTANOVE, SLUŽBE IN STORITVE, KI NE OBRATUJEJO OZIROMA SO ZAPRTE:

- vzgojno-izobraževalne ustanove (izobraževanje na daljavo)
- vrtci (izjema so otroci staršev, ki opravljajo dela, pomembna za delovanje družbe in države oziroma starši, ki potrebujejo nujno varstvo)
- javni potniški promet (izjema so taksi službe)
- nastanitve (hoteli),
- gostišča, restavracije, gostilne, kavarne, slaščičarne, okrepevalnice in bari,
- zdravilišča in wellness centri (bazeni, savne, masaže ...),
- športno-rekreacijske dejavnosti, fitnes centri,
- kinematografi,
- diskoteke in nočni klubi,
- kulturne ustanove (gledališča, muzeji, galerije),
- storitve iger na srečo,
- frizerski in kozmetični saloni,
- avtopralnice,
- knjigarne.

USTANOVE, SLUŽBE IN STORITVE, KI DELUJEJO:

- prodajalne, ki v pretežni meri prodajajo živila, blago za osebno nego in čiščenje, vključno s prodajo kmetijskih pridelkov na kmetiji, pri čemer se kot izjema ne šteje prodaja oblačil, obutve in tehničnega blaga v teh prodajalnah,
- lekarne,
- prodajalne z medicinskimi in ortopedskimi pripomočki kamor sodijo tudi optiki,
- tržnice (izjema velja za organizirane javne tržnice, za katere velja tržni red, ne pa za premične stojnice),
- kmetijske prodajalne (lahko prodajajo tudi npr. gradbeni material),
- bencinski servisi,
- banke in zavarovalniške storitve,
- pošta,
- dostavne službe,
- servisne delavnice, v katerih se opravljajo storitve popravil in vzdrževanja motornih vozil in koles (vulkanizerske, avtomehanične, avtoličarske in avtokleparske delavnice, delavnice za popravilo koles), izjema velja tudi za avtovleko,
- dimnikarske storitve, pod pogojem, da je v prostoru, kjer se izvajajo dimnikarske storitve, prisoten samo en izvajalec, če pa to ni mogoče, sta lahko v prostoru prisotna izvajalec storitve in ena oseba, ki je uporabnik male kurilne naprave; opravljanje dimnikarskih storitev ni dovoljeno v prostorih, v katerih je nameščena mala kurilna naprava, in jih po opravljeni storitvi ni mogoče prezračiti,
- gradbena dela v oziroma na naseljenih gradbiščih, pri izvajanju katerih je zagotovljeno, da ni stika s potrošniki,
- trafike in kioski za prodajo časopisov in revij,
- druge nujne storitve za zagotavljanje javne varnosti zdravja.

PRODAJA BLAGA IN STORITEV

Dovoljen je osebni prevzem blaga ali hrane na prevzemnih mestih, kjer je zagotovljen minimalni stik s potrošniki med 6. in 21. uro. Uživanje hrane in pijače na javnih površinah ni dovoljeno.

Iz prepovedi je izzeto tudi ponujanje in prodajanje blaga in storitev potrošnikom na daljavo (npr. spletna prodaja, naročilo po telefonu), kot jo ureja zakon, ki ureja varstvo potrošnikov.

Dejavnost priprave jedi in pijače brez časovne omejitve je dovoljena izključno:

- v primeru dostave jedi in pijače,
- v organizacijah, ki izvajajo gostinsko dejavnost za svoje zaposlene oziroma varovance.

Izvezete so tudi vse oblike ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom, ki so kot izjema navedene v drugih vladnih odlokih, ki jih vlada sprejme zaradi obvladovanja epidemije covid-19.

Število oseb v zaprtih javnih prostorih, v katerih se izvaja dejavnost ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom, se omeji na 30 kvadratnih metrov na posamezno stranko ali na eno stranko, če je poslovni prostor manjši od 30 kvadratnih metrov, ali na eno stranko na 10 kvadratnih metrov, če gre za odprto tržnico.

Poleg tega morajo trgovski centri zagotavljati 30 kvadratnih metrov na posamezno stranko v celotnem trgovskem centru, hkrati pa je potrebno upoštevati tudi omejitev 30 kvadratnih metrov na posamezno prodajalno v sklopu trgovskega centra in imeti ločen vhod in izhod za stranke.

Ponujanje in prodajanje blaga in storitev potrošnikom je dovoljeno le pod pogojem, da se zagotovi minimalni možni stik s potrošniki in upoštevajo vsa higienska priporočila ministrstva za zdravje in NIJZ za preprečevanje okužbe z virusom SARS-CoV-2. Prav tako mora biti omogočeno redno prezračevanje ali ustrezna ventilacija prostorov in zagotovljeno razkuževanje rok za stranko pred vstopom in ob izstopu iz prostorov.

Zdravstvene ustanove

SPLOŠNA BOLNIŠNICA CELJE

Vse prebivalce Celja in okolice, ki imajo izbranega osebnega zdravnika v ZD Celje, ponovno obveščajo, da Splošna bolnišnica Celje ni več vstopna točka za testiranje na novi koronavirus. Vstopna točka za testiranje je ZD Celje po predhodnem naročilu pri osebnem izbranem zdravniku.

V Splošni bolnišnici Celje so ponovno vzpostavili posebno telefonsko številko, na kateri lahko poiščete zelene informacije o novem koronavirusu in o obravnavi v primeru suma na okužbo. Telefonska številka je 03 423 30 79. Od ponedeljka do petka je dosegljiva od 8. do 18. ure, v soboto, nedeljo in praznike pa od 9. do 13. ure.

Omejen je program nenujnih zdravstvenih storitev. Obravnavo bodo lahko opravili le tisti pacienti, ki jih bodo na pregled, diagnostiko ali poseg ponovno osebno povabili.

V Splošni bolnišnici Celje so zaradi dodatnega poslabšanja epidemiološke situacije v regiji prepovedali obiske hospitaliziranih pacientov z izjemo:

- pacientov, ki so kritično bolni,
- otrok, ki jih lahko obišče le en starš ali skrbnik.

Obisk posameznega pacienta lahko traja največ 15 minut. Obiskovalci na obisk pridejo s svojo zaščitno masko, ki si jo namestijo pred vstopom in jo nato nosijo ves čas obiska. Brez zaščitne maske vstop v bolnišnico ni dovoljen.

Spremljavo porodnice pri porodu je do nadaljnjega še dovoljeno. Več na www.sb-celje.si ali na Facebookovi strani bolnišnice.

ZDRAVSTVENI DOM CELJE

Vstop v ZD Celje je do preklica mogoč le skozi vhod z zadnjega parkirišča (pri dvigalu). Za bolnike, ki bodo namenjeni k pulmologu, v šolski ali v otroški dispanzer, pa so še naprej odprti dosedanja vhodi.

Zdravstveni dom Celje: 6.30–20.00

Covid cona ZD Celje: vsak delovni dan od 7.30–17.30 po predhodnem naročilu pri osebnem izbranem zdravniku

Zobozdravstvo: 7.00–19.00
Laboratorij: 7.00–19.00
MDPŠ: 7.00–14.00

Kontakti:

ZD za odrasle (pon-pet 7.00–20.00) 03 54 34 000 in 03 54 34 200, za šolske otroke (pon-pet 7.00–20.00) 03 54 34 285, za predšolske otroke (pon-pet 7.00–20.00) 03 54 34 270

ZP Štore (v ordinacijskem času) 03 780 23 10

ZP Vojnik (v ordinacijskem času) 03 780 05 00

ZP Dobrna (v ordinacijskem času) 03 780 05 40

Vežani boste k zdravniku, ki vam bo podal ustrezna navodila za ukrepanje.

V primeru težkega dihanja ali drugega življenjsko ogrožujočega stanja pokličite 112. Posamezni zdravstveni domovi imajo kontakte objavljene na svojih spletnih straneh.

Dežurna služba zobozdravstva ob sobotah, nedeljah in praznikih v ZD Celje

Telefon 03 54 34 360

Sobota: 8.00–13.00

Nedelja: 8.00–13.00 (tudi med prazniki)

URGENTNI CENTER CELJE

(pon–ned: 24 ur) na tel. št. 03 423 30 79

V urgentnem centru Celje naj pomoč poiščete le tisti pacienti z okužbo ali s sumom na okužbo z novim koronavirusom, ki potrebujejo nujno medicinsko pomoč.

TEDESKI SPORED RADIA CELJE

90.6 | 95.1 | 95.9 | 100.3 MHz

Četrtek, 19. november

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; 9:20 **Naši očaki**; 10:00 Globalne novice; 10:05 **Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; 11:20 **Kalejdoskop**; 12:00 Globalne novice; 12:20 **Atlas narave**; 13:00 **Poročila**; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 17:00 **Kronika**; 17:30 **Osmrtnice**; 18.20 **Gospodarski utrip regije** (ponovitev); 19:20 **Kalejdoskop** (ponovitev)

Petek, 20. november

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; 9:15 **Milenium**; 10:00 Globalne novice; 10:05 **Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; 11:20 **Za zdravje**; 11:40 **Kulturni mozaik**; 12:00 Globalne novice; 13:00 **Poročila**; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 17:00 **Kronika**; 17:30 **Osmrtnice**; 18.20 **Za zdravje** (ponovitev); 19:20 **Hiša glasbe** (ponovitev)

Sobota, 21. november

6:20 **Milenium** (ponovitev); 8:00 Začetek programa; 9:00 Globalne novice; 10:00 Globalne novice; 10:05 **Osmrtnice**; 11:00 Globalne novice; 11:40 **Kulturni mozaik**; 12:00 Globalne novice; 13:00 Globalne novice; 14:00 Globalne novice; 14:20 **Vitamin C**; 15:00 Globalne novice; 16:00 Globalne novice; 17:30 **Osmrtnice**; 20:00 **Nora sobota**

Nedelja, 22. november

6:20 **Naši očaki** (ponovitev); 7:20 **Luč sveti v temi**; 8:00 Začetek programa; 9:00 Globalne novice; 10:00 Globalne novice; 10:05

Osmrtnice; 11:00 Globalne novice; 11:20 **Floradio** (ponovitev); 12:00 Globalne novice; 13:00 Globalne novice; 13:10 **Čestitke in pozdravi**; 14:00 Globalne novice; 15:00 Globalne novice; 16:00 Globalne novice; 17:30 **Osmrtnice**; 19:15 **Sončni žarek** (vsako drugo nedeljo v mesecu)

Ponedeljek, 23. november

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; 9:15 **Športnih 30**; 10:00 Globalne novice; 10:05 **Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; 11:20 **Floradio**; 11:40 **Kulturni mozaik**; 12:00 Globalne novice; 13:00 **Poročila**; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00

Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 17:00 **Kronika**; 17:30 **Osmrtnice**; 18.20 **Športnih 30** (ponovitev); 19:00 **Kartrca**

Torek, 24. november

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; 9:20 **Zverinice iz regije**; 10:00 Globalne novice; 10:05 **Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; 11:20 **Poučarjeno**; 11:40 **Kulturni mozaik**; 12:00 Globalne novice; 12:20 **Hiša glasbe**; 13:00 **Poročila**; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 17:00 **Kronika**;

17:30 **Osmrtnice**; 18.20 **Poučarjeno** (ponovitev); 19:20 **Vitamin C** (ponovitev)

Sreda, 25. november

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; 9:20 **Vaš zakaj, naš zato**; 10:00 Globalne novice; 10:05 **Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; 11:20 **Gospodarski utrip regije**; 11:40 **Kulturni mozaik**; 12:00 Globalne novice; 12:20 **Mali O**; 13:00 **Poročila**; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 17:00 **Kronika**; 17:30 **Osmrtnice**; 18.20 **Vaš zakaj, naš zato** (ponovitev); 19:20 **Zverinice iz regije** (ponovitev)

novi tednik

Vedno z menoj!

CELJSKE LEKARNE

Spremenjen odpiralni čas dežurne lekarne v Celju: Lekarna Center bo do preklica zaprta ponoči od 21.00 do 7.00.

Od preklica bodo odprte krajši čas naslednje lekarne: Lekarna Planet: ponedeljek-sobota: 8.00-19.00

Lekarna Citycenter: ponedeljek-petek: 9.00-18.00, sobota: 8.00-18.00

Lekarna Gregorčičeva: ponedeljek-četrtek: 7.00-15.00, petek: 7.00-14.00

Lekarna Laško: ponedeljek-petek: 7.30-19.00; vsak drug teden 7.30-17.00, sobota: 8.00-12.00.

Delovni čas ostalih lekarn ostaja nespremenjen. Odpiralni čas lahko spremljate na njihovi spletni strani.

Delovanje drugih ustanov in služb

OBČINE

Občine za stranke ostajajo odprte. Pri komunikaciji s strokovnimi sodelavci naj stranke uporabijo telefon, elektronsko pošto in navadno pošto.

V kolikor je nujno, da se stranka oglasi v poslovnih prostorih (ko so uradne ure), je potrebna njena predhodna najava (dogovor) po telefonu oziroma e-pošti.

Upravne enote

Za obisk upravne enote, z namenom urejanja upravnih zadev se mora stranka predhodno naročiti bodisi po telefonu ali elektronsko, s posredovanjem naročila na e-naslov upravne enote ali v obliki klasične pošte. Nenaročene stranke sprejemajo zgolj v primeru urejanja nujnih zadev, katerih ureditev ni možno odložiti na kasnejši čas. Plačilni promet (npr. plačilo upravne takse) se izvaja predvsem z uporabo plačilnih ali kreditnih kartic (brezgotovinsko).

Obvezno je nošenje zaščitnih mask, spoštovanje primerne varnostne razdalje (najmanj 1,5 m), razkuževanje rok. Zadrževanje in zbiranje večjega števila oseb pred poslovno zgradbo je prepovedano.

Knjižnice

Do preklica oziroma spremembe vladnega odloka deluje v knjižnicah brezstična izposoja. Dovoljen je osebni prevzem knjig pri vstopu pred knjižnico, kjer vam je zagotovljen minimalen osebni stik. Zelena gradivo lahko naročite s pomočjo aplikacije Moja knjižnica ali po telefonu. Tudi vračila gradiv potekajo nemoteno. Vse podrobnosti lahko preverite po telefonu v svoji knjižnici.

Delovni čas trgovin

CITYCENTER CELJE

V skladu z najnovjšim vladnim odlokom so v Citycentru Celje odprte le določene prodajalne. Vse aktualne informacije o poslovanju nakupovalnega središča in posameznih prodajalnih so vam na voljo na Facebooku in spletni strani <https://www.city-center.si/>.

Prodajalne Megamarket Interspar, drogerija Müller in dm-drogerie markt so odprte od ponedeljka do sobote od 8.00 do 20.30, nedelja in prazniki zaprto. Sensilab in Premium Pet Boutique: ponedeljek-petek od 9.00 do 20.00 ter v soboto od 8.00 do 20.00. Celjske lekarne in Biotopic: ponedeljek-petek od 9.00 do 18.00 ter v soboto od 8.00 do 18.00. Abanka (blagovna znamka Nove KBM): ponedeljek-petek od 8.00 do 14.00; sobota od 8.30 do 12.00.

Osebni prevzem dnevno sveže ponudbe »to go«: Restavracija Interspar – prevzem v Megamarketu Interspar, Čokoladni atelje Dobnik, Teta Frida, Pek Matjaž, Pizza Špica. Naročene izdelke lahko prevzamete (»click&collect«): A1, Baby center, Big Bang, Hervis, Mass, Rossi Sport, Sgermobil in Telekom Slovenije.

PLANET TUŠ CELJE

Planet Tuš Celje je odprt od ponedeljka do sobote med 8.00 in 20.00, nedelja in prazniki zaprto.

V nakupovalnem centru nemoteno obratujejo: Tuš hipermarket, Tuš drogerija, Celjske lekarne, Optika Vallis, Banka NKBM.

Prevzemno točko imajo: A1, Od A do Ž, Decathlon, Cvetličarna IN, obutev Proalp ter Restavracija Tuš in kavarana in slaščičarna De la Creme. Mogoč je nakup živil s prevzemom v prtljajnik vozila v okviru spletnega supermarket hitrinakup.com.

Informacije glede poslovanja nakupovalnega središča in posameznih prodajalnih so navedene na spletni strani ter na Facebooku.

TRGOVINE JAGER

Odpirte je od pon-pet od 7.00-20.00, sob 7.00-19.00, nedelja in prazniki zaprto, nekaj manjših poslovalnic ob sobotah 7.00-17.00, nedelja in prazniki zaprto.

MERCATOR

Hipermarket Celje obratuje od pon-sob od 8.00-20.45, nedelja in prazniki zaprto.

TRGOVINE LIDL

Trgovine Lidl obratujejo od pon-sob od 8.00-20.00, oziroma od 8.00-20.30, odvisno od poslovalnice, ne-

delja in prazniki zaprto. Več informacij najdete na njihovi spletni strani www.lidl.si.

TRGOVINE HOFER

Trgovine Hofer obratujejo od pon-sob od 8.00-20.00 oziroma od 8.00-21.00, odvisno od poslovalnice, nedelja in prazniki zaprto. Več informacij najdete na njihovi spletni strani www.hofer.si.

Komunalne storitve

SIMBIO

Izvajanje storitev ravnanja z odpadki poteka nemoteno. Do nadaljnjega je zaprt vhod v upravno stavbo Simbia na Teharski cesti in v Bukovžlaku. Vloge strank sprejemajo na tel. št.: 03 425 64 00, z navadno pošto: Teharska cesta 49, 3000 Celje, e-pošta info@simbio.si ter v poštni nabiralnik pri vstopu.

Mestna tržnica Celje

Mestna tržnica Celje obratuje kot običajno (zaprt je samo bar, ostala ponudnika hrane nudita hrano za sabo, WC je odprt ...)

Energetika Celje

Upravna stavba v Smrekarjevi ulici 1 v Celju je zaprta.

V primeru okvar ali težav pri dobavi toplote ali zemeljskega plina pokličite na dežurne številke:

Zemeljski plin 041 633 453
Daljinsko ogrevanje 051 230 771

Stranke prosijo, naj ostale zadeve urejajo po telefonu (centrala 03 425 33 00) ali po elektronski pošti info@energetika-ce.si.

Vodovod in kanalizacija

Do nadaljnjega sta za uporabnike zaprti upravna stavba JP Vodovod-kanalizacija Celje na Lavi 2a in Centralna čistilna naprava Celje v Tremeljah. Dosegljivi so po tel. 03 42 50 300 in po e-pošti: info@vo-ka-celje.si.

Banke

Banke še naprej poslujejo, v banki je lahko hkrati le toliko strank, kolikor je delujočih bančnih okenc. Vstop v poslovalnice je omejen na posamično vstopanje. Pozivajo, naj komitenti pridejo v poslovalnico le, če je to nujno, sicer naj uporabljajo elektronsko poslovanje in urejajo zadeve na daljavo. Podrobnejše informacije so na spletnih straneh bank.

Pošta Slovenije

Delovni časi pošt ostajajo nespremenjeni. Pošta Slovenije poziva vse prebivalce, stranke in poslovne partnerje, naj obiščejo pošto oz. se poslužujejo uporabe poštinih storitev le, če je to nujno. Prav tako je omejeno število strank v prostoru glede na velikost prostora pošte. Še naprej vročajo pošiljke brez fizičnega stika, na prostem, hkrati pa uporabnike prosijo, da se v čim večji meri pri plačevanju poslužujejo plačevanja s plačilno kartico ali po predračunu ter tudi za uporabo alternativnih oblik za sprejem in izročanje pošilk (paketomatov, paketnikov, kot tudi možnosti dostave na dogovorjeno lokacijo). Izplačila pokojnin prek pokojninskih nakaznic potekajo na način brez fizičnega stika, na primernem mestu na naslovu prejemnika, o čemer ti prejmejo ustne napotke pismonoše.

Zaradi omejitev pri vstopu na pošto Pošta Slovenije stranke prosi, da se izogibajo obisku pošt tik pred zaprtjem. Podrobnejše informacije so objavljene na spletni strani Pošte Slovenije.

Razstave na prostem in kulturne ustanove

Razstava Pokrajinskega muzeja Celje

Trg celjskih knezov in Krekov trg: panojska razstava Predstavitev Pokrajinskega muzeja Celje; do nadaljnjega Zgodovinski arhiv Celje Virtualni ogled razstave Memento mori: Smrt in odnos do nje v arhivskem gradivu (<https://www.zac.si/2020/10/20/memento-mori/>)

Panojska razstava Rifnik in njegovi zakladi in igrica Lov na zaklad

Ogledati si je mogoče temelje dveh starokrščanskih cerkva, sedmih hiš, in obzidja s stražarnicami ter vodnjak. V rekonstruirani prazgodovinski hiši je na razstavnih panojih predstavljena zgodovina.

Novost: Poučna igrica, primerna za družine in mlajše raziskovalce

Na označeni tabli najdete navodila za igrico, aplikacijo si naložite na svoj mobilni telefon, potem sledite navodilom in lov na zaklad se prične. Povezavo najdete na spletni strani www.turizem-sentjur.com.

Muzej Velenje

Razstave Muzeja Velenje, ki si jih lahko ogledate na spletu: <https://muzej-velenje.si>

Gimnazija Celje – Center

Spletna poezija iz samovarja, v četrtek, 19. 11., ob 19. uri.

Tradicionalni glasbeno-literarni večer sedanjih in nekdanjih dijakov GCC, v sodelovanju s I. gimnazijo v Celju in Osrednjo knjižnico Celje. Letos je posvečen pesnikom ruskega srebrnega veka. Prireditve boste lahko spremljali preko Youtube kanala GCC in na Facebook strani GCC.

Gledališče Celje

Virtualni ogled predstav. Povezave do njih bodo na spletno stran in družbena omrežja dodajali postopoma, ogledate si jih lahko kadarkoli in na vseh napravah, kjer imate naloženo aplikacijo YouTube.

William Shakespeare: Romeo in Julija; tragedija
Avtorski projekt Branka Završana Dej ne govori; žanrska premetanka

Celjski mladinski center

Celjski mladinski center v sodelovanju z Mestno občino Celje nudi pomoč pri učenju ter varstvo za otroke zdravstvenih delavcev Splošne bolnišnice Celje in Zdravstvenega doma Celje. V ta namen išče še dodatne prostovoljce z izkušnjami pri delu z otroki. Vsi, ki bi si želeli pridružiti akciji, pišite na senta.jevsenak@mc-celje.si.

Spletna dogodka:

ČETRTEK, 19. 11.

19.00 Lucija Dežan: Mar ne gre brez zvez in poznanstev?

predavanje o načinih in iskanju zaposlitve med mladimi; prijave do 19. 11. na FB-dogodku

PETEK, 20. 11.

18.00 MCC vam pove: Podcast z Maticem Muncem o mladinskem delu

gostili bodo psihologa in psihoterapevta Matica Munca in se z njim pogovarjali o njegovem življenju, izkušnjah in pa seveda o mladinskem delu; Facebook in Youtube Celjski mladinski center in Infopedija.

90,6 95,1 95,9 100,3

radio celje

Vedno z menoj!

Knjižnica Šmarje pri Jelšah

V Tednu slovenskih splošnih knjižnic nadaljujejo na spletu. Na Youtube kanalu Knjižnice Šmarje pri Jelšah <https://bit.ly/KSPJ-youtube> si je možno ogledati:

ČETRTEK, 19. 11.

9.00 Študijski krožki: Zeliščarski nasveti Špele Pogelšek

PETEK, 20. 11.

DAN SLOVENSkih SPLOŠNIH KNJIŽNIC

9.00 UTŽO: 5. jesenska bioritemska joga s fizioterapevko Vesno Tajnšek

18.00 Moja knjižnica povezuje: pravljice, zgodbe, pesmi, ideje, kraje in ljudi ...

PONEDELJEK, 23. 11

9.00 UTŽO: Kuharska delavnica s Slavico Javornik: segedin golaž in koruzna polenta

18.00 Ponedeljkovo srečanje z dr. Karlom Gržanom

TOREK, 24. 11.

9.00 UTŽO: Izdelava adventnega venčka z Lucijo Zorenč iz Kozjanskega parka

18.00 Čudovito veselje: Razdalje in velikosti v vesolju, Sebastijan Jakša

SREDA, 25. 11.

9.00 Študijski krožki: Zapojmo z mentorico Zvenečih jelš Jasmno Levičar

18.00 Psihološki večer: Gremo po vire notranje moči s psihologinjo Andrejo Križan Lipnik Vsebine po premieri ostanejo dostopne, tako da vas vabijo k ogledu tudi že objavljenih prispevkov.

Knjižnica Šentjur

V Tednu splošnih knjižnic do 20. novembra ponuja:

- teden brez članarine za nove člane in brez tekočih zamudnin,

- izbor pozitivnih in optimističnih knjig, ki so jih zavili v rumen papir,

- razstava knjig, ki so jih knjižničarke z veseljem prebirale in so se jim vtisnile v spomin,

- video pravljica za otroke. 20. novembra bo objavljena na FB-profilu Knjižnice Šentjur

Utrip Tedna slovenskih splošnih knjižnic v knjižnici bo objavljen na FB profilu in spletni strani Knjižnice Šentjur.

Servisne informacije je zbrala Tea Podpečan.

sport@nt-rc.si

www.novitednik.si

Podjetje NT&RC, d.o.o.

opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost

Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,

telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.

Direktor: Drago Slameršak

Tisk: Salomon, d. o. o.

Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5 % davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK

Odgovorna urednica: mag. Marjetka Raušl Lesjak
E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si

RADIO CELJE

Odgovorna urednica: Tanja Seme
E-mail: radio@nt-rc.si, v studiu: info@radiocelje.com

UREDNIŠTVO

Bojana Avguštinčič, Tatjana Cvirn, Robert Gorjanc, Janja Intihar, Brane Jeranko, Lea Komerički Kotnik, Špela Ožir, Tina Strmčnik, Simona Šolinc, Dean Šuster, Luka Žerjav

AGENCIJA

Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.

Telefon: (03) 42 25 100

Fax: (03)54 41 032, (03)54 43 511

Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si

Vodja marketinga: Bojan Kunc

NAROČNINE

Telefon: (03) 4225 171

E-pošta: narocnine@nt-rc.si

Mesečna naročnina je 11,37 EUR (4 izvodi) oz. 14,21 EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 307,20 EUR. Številka transakcijskega računa pri Abanki d.d. Ljubljana: SI56 0510 0801 5262 360. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

MALI OGLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE

Telefon: (03) 4225 144, e-pošta: oglasit@nt-rc.si

Ne skrbi, do 21. ure bom doma!

Foto: Andraž Purg - Grupa

Sledi nočnih sprehajalcev

Foto: SHERPA

Kristjan Veber, fant z velikim srcem

str. 30-31

Lootie teka okrog sveta **str. 32**

Hudomušna knjižica za dojenje **str. 33**

Epidemije se vrstijo že tisočletja **str. 34-35**

Boštjan Videmšek o podnebni krizi, ki trka na naša vrata, in o možnih rešitvah

»Izgubil sem vero v človeštvo, a nikakor ne v človeka«

Boštjan Videmšek je bil dolga leta novinarski poročevalec s kriznih žarišč. Napisal je odmevne družbeno angažirane knjige *Vojna terorja*, *Upor in Na begu*. A po več kot dvajsetih letih je bilo zanj dovolj pisanja zgodb brez rešitev. Številne vojne, o katerih je pisal, še vedno trajajo, ostale so pustile premočne brazgotine. Ničesar se ni spremenilo, Boštjan je bil uničen in izčrpan. Pustil je redno službo v časopisni hiši *Delo* in se odločil, da si bo sam odredil delovni čas ter izbral še vedno izstopajoče teme.

BARBARA GRADIČ OSET

Posledice podnebnih sprememb so že vrsto let spremljevalke njegovega dela. In tudi eno vodilnih gonil modernih ter vedno bolj asimetričnih vojn. Na pobudo uveljavljenega fotografa Matjaža Krivica sta se lotila podnebnega projekta, širše zgodbe o litiju, gonilu 21. stoletja. Kajti litij je ključna sestavina vseh elektronskih naprav in baterij električnih avtomobilov, ki so gonilo zelene revolucije. Kritičen ostaja Videmšek tudi v novi knjigi, a za razliko od prejšnjih ponuja zglede energetske samooskrbnih regij, okolij, ki so ob posameznikih zmogla stopiti iz razmišljanja »ničesar se ne da storiti« in so bila prvi gibalci ključnih družbenih sprememb.

Zakaj je bila potrebna knjiga o primerih dobrih praks zelene revolucije in niso bili dovolj le vaši zapiski na spletu?

Osredotočenost je vedno bolj razpršena in vedno težje jo ohranjamo. Že časopisni članki hitro izgubijo svojo prisotnost in pozornost, kaj šele spletne objave z vso mogočo nesnago, ki je na voljo. Že vrsto let imam jasno takti-

ko, da stvari, ki se mi zdijo vredne zgodbe, postavljam v knjižni koncept. Ko delam zgodbo, ne razmišljam, da bo iz nje nastal samo časopisni članek, temveč tudi kaj več. Vem, da obstaja še veliko ljudi, ki berejo knjige, ki premorejo pozornost za dolgo branje, ki imajo voljo, dušo in znanje, da jih namenijo resnemu novinarskemu delu. Veliko teh ljudi je v tem času nehalo slediti dnevnim časopisom in internetnim stranem, ker je vsega preveč, zato sem pomislil, da jih bom nagovoril na način stare šole v tiskani knjigi in ohranil njihovo pozornost ter lojanost pisani besedi. S fotografijami je nastala mešanica pisane besede in močnih vizualnih sporočil, kar je zmagovita kombinacija. Eden od razlogov, zakaj sem pustil redno službo, je tudi, da lahko delam dolgoročne projekte in sem gospodar svojega časa. Ker ne morem več sodelovati pri ničemer, kar je »instantno«. Želim delati samo dolgoročne projekte z močnim sporočilom, ki ponujajo rešitve in ne opisujejo stvari na prvo žogo.

Uvodna misel v knjigi je sposojena od Marka Twaina – vsi govorijo o vremenu, a nihče ničesar ne naredi. Vaše knjige, sploh zadnja, so poziv k temu, naj nekaj končno ukrenemo in premaknemo. Koliko je zahodnemu svetu jasno, da je treba res nekaj ukreniti?

Ni nam jasno. Samo pogledajte Združene države Amerike kot epicenter zahodnega sveta in epicenter prostora, kjer so iztrebki prileteli v ventilator klimatske naprave. Še posebej po odhodu ZDA iz pariškega sporazuma.

»Ob strahoviti bipolarni motnji, ki razjeda družbo in državo, me bolj skrbi, da bo ta razdeljenost novinarstvu naredila še veliko več škode, kot je je do zdaj.«

Nekaj odpustkov ZDA vseeno dobijo v vaši knjigi?

Res ni vse zanič, ampak sedanja politika (Trumpova politika) je glede podnebnih vprašanj popolnoma zanič, bolj skoraj ne more biti. Zavedanje podnebne krize, njenih učinkov in odzivanje nanjo sta večplastna reč. V Sahelu, v eni najbolj suhih, vročih in konfliktnih regij, raste velik zelen zid, ki je nastal kot pobuda lokalnih skupnosti. Čudovit projekt, ki je žal rahlo spregledan v zahodnem svetu. V tretjem svetu je namreč v boju za preživetje precejšnje razkošje razmišljati o spopadu s podnebnimi spremembami. Marsikje, kjer je življenje najbolj ogroženo, je povezano s podnebnimi spremembami. In ljudje se borijo za preživetje. Razvoj

in proizvodnja tehnologij potrebujeta močno politično podporo in zelo veliko denarja. To si lahko zaenkrat privoščijo le najbolj bogate države, recimo Norveška, ki je svojo izjemno veliko in lepo zeleno zgodbo zgradila na črni energiji, naftnem uspehu. Kaj takšnega je nemogoče pričakovati v Mavretaniji, v državi, ki je zaradi podnebnih sprememb popolnoma posušena. Izpostavil bi izjemno zgodbo Kostarike, ki bo v prihajajočem letu razglasila, da je prva srednje velika brezogljivna država. Ni bogata država, a je prva demilitarizirana država, ima največji odstotek ponovne saditve gozda in je od spodaj navzgor popolnoma spremenila svojo družbo, način življenja ter se vrnila k svojim koreninam. Kostarika je dokaz, da nekdo lahko uspe, četudi ni svinjsko bogat in tega ne počne v evropskem načinu odkupovanja odpustkov, kar lahko zagotovo trdimo za skorajšnji del Skandinavije. Živimo v času, ko je bolje, da si pretirano ne gledamo v zobe, ko je treba biti vključujoč in je treba sprejeti vse prakse, ki nosijo nekaj zelenega. Vsi skupaj smo v vojni in veliko zaveznikov si ne moremo izbirati.

V knjigi večkrat poudarite, da se lahko zelena revolucija grede bogate države, a po drugi strani izpostavljate primere majhnih lokalnih skupnosti, ki so naredile velike premike.

Točno to. Omenim lokalne skupnosti, ki niso imele niti toliko denarja, da bi lahko uredile javno razsvetljavo, a so se uspešno prijavile

na evropske razpise in dobile denar. Primer je grški otok Tilos, kjer se je lokalna skupnost povezala z znanostjo, univerzami in skupaj so uspešno dobili evropska sredstva. Tega denarja bo znotraj zelene obnove Evrope po epidemiji na voljo še več. Na primeru Tilosa in drugih manjših evropskih projektov se lahko naučimo, kaj lahko naredimo, in to prenesemo v svoje okolje, ki je v tem trenutku globoko v času prvih desetletij industrijske revolucije.

Otoku Tilosu je uspelo, ker so bili prebivalci sociološko ozaveščeni, da bo treba zaživeti drugače.

Zeleno ni zeleno, če ni tudi socialno, empatično, humano in humanitarno. Naš odnos do okolja je naš odnos do ljudi, živali in vse-

ga živega. Odkar vem zase, razmišljam zelo holistično. Razmišljati o okolju kot o dobrini, ki nam je neskončno na voljo, je zame velik etični zločin. Tilos in Kostarika sta zato pomembna primera, ker je do spremembe prišlo celostno in od spodaj navzgor. V prvem delu knjige sem poskušal predstaviti ljudi in skupnosti, ki so zaslužne, da je prišlo do spre-

»Naš odnos do okolja je naš odnos do ljudi, živali in vsega živega. Odkar vem zase, razmišljam zelo holistično. Razmišljati o okolju kot o dobrini, ki nam je neskončno na voljo, je zame velik etični zločin.«

memb, ki so imele sprožilec, da so s svojo dejavnostjo vplivale na okolico in poskrbele za resnične in navdihujoče spremembe.

Pri zgodbi Islandije ste izpostavili pomen lokalne samooskrbe in v času, ko se meje vedno bolj zapirajo, je to še toliko bolj pomembno izpostaviti.

Nedvomno. Prehranska samooskrba je marsikje privilegij bogatejših družb, marsikje je z njo povezana kakovost prehrane. To pomeni, da si lahko privoščimo boljše in s tem tudi dražjo prehrano v razvitem svetu. A tam, kjer je sto milijonov ljudi pred pragom revščine in več sto tisoč ljudi umre zaradi lakote, je včasih neetično govoriti o prehranski samooskrbi kot o končni rešitvi prehranskega vprašanja. Samooskrba je krasen dodatek tam, kjer nam gre v osnovi že malo bolje. To je podobno kot pri energetski samozadostnosti.

Predvsem sem želela poudariti, da si v Sloveniji to lahko privoščimo in da bi morala kmetijska politika bolj podpirati tovrstne projekte.

To sploh ni dilema, to je stvar politične volje. Slovensko kmetijstvo je globoko zakoreninjeno v dvajsetem stoletju. Popolnoma drugače kot v sosednji Avstriji, kjer je samoumevno, da sta turizem in kmetijstvo tesno povezana, kjer imajo deželne vlade drugačno raven delovanja kot pri nas. Sodelovanje javnega in zasebnega je precej močnejše. To ni nekaj nekje daleč, to so primeri, ki bi jih lahko pri nas ob primerni kadrovski selekciji udejanili. Niso zelo dragi projekti, ampak zahtevajo malo več napora.

Vsi projekti, ki jih predstavljate v knjigi, so mogoči z močno voljo in močnim vodi-

teljem, ki zna povleči za sabo podobno mislece. Bi lahko kakšen model prinesli tudi v Slovenijo?

Malo imam težave z iskanjem povezav v domačem okolju. Naše okolje v spopadu s podnebno krizo in glede razmisleka o prihodnosti mi ponuja samo frustracije in prebavne motnje. Imamo fosilnega ministra za okolje, ki deluje

proti potrebam okolja. Ne znamo se prijavljati na evropske projekte, naši okoljski načrti so eni najslabše ocenjenih v Evropi. A hkrati živimo v zeleni državi, ki jo vsi doživljamo kot veliko zeleno igrišče, kjer vsi samo jemljemo in temu okolju ničesar ne vračamo. Ničesar ne moremo spremeniti brez neposrednega soočanja s posledicami podnebne krize. Tako prihajamo v protislovje. Ljudje evolucijsko nismo omreženi, kako bi se na neko grozljivo odzivali, če ni takojšnja ali neposredna. Če se avto pelje proti nam, bomo odskočili. Če se nam zdi, da bi nas lahko čez trideset let nekaj poplavelo, žal svojih navad ne bomo nemudoma spremenili. Ker se na podnebno krizo ne odzivamo z refleksom, se moramo odzivati z refleksijo tukaj in zdaj. Te razen v aktivističnih krogih ni, v politiki sploh ne. Še bolj žalostno je, da je na prvih demokratičnih volitvah po padcu komunizma leta 1990 tedanja zelena stranka dobila devet odstotkov glasov, kar je bil tedanji absolutni rekord za katerokoli zeleno stranko na svetu.

Vaše prve tri knjige s kriznih žarišč so bile nekakšna posledica podnebnih sprememb, o katerih pišete v Planu B. Ves čas opozarjate na neposredno povezanost podnebne krize s podnebnimi spremembami.

Res je. Največ vojn je tam, kjer je najbolj vroče in najbolj suho, kjer so posledice podnebnih sprememb najbolj opazne. Dolgo je to zvenelo kot eksotika, dokler podnebne spremembe niso resnično vstopile v politične in gospodarske pogovore. Še vedno voditelji nočejo sprejeti, da so bile vojne v Jemnu, Siriji, Kurdistanu tesno povezane s podnebnimi spremembami, saj so se ljudje zaradi suše na podeželju množično selili v mesta. Turčija je uporabila pitno

vodo kot glavno orožje v spopadu s Kurdi. Globalno zelo pomembna napetost se lahko zgodi med Etiopijo in Egiptom zaradi Nila. V svoji prvi knjigi sem končal zgodbo, da je voda nafta 21. stoletja, da je voda gonilo konfliktov. V tem času je Južni Sudan postal krvavo žarišče. Le kaj se bo zaradi taljenja ledenikov zgodilo v Pakistanu, Indiji in Bangladešu? Najprej bodo velike poplave in nato velika suša.

Še o eni nafti 21. stoletja pišete v knjigi Plan B, to je o litiju. Ob vsej opevanosti električnih avtomobilov je treba omeniti, da imajo podobno kot vse stvari na svetu tudi svojo slabo stran.

Nesporno sem zagovornik električne mobilnosti oziroma prehoda na drugačno, post-fosilno obliko premikanja. Zelo pomembno je, da se zavedamo, da ima tudi elektrika, ki poganja vse to, svojo črno plat. Dobro je, da vemo pri vseh stvareh, s katerimi delamo, od

»Tam zunaj namreč obstajajo ljudje in skupnosti, ki sproti – in korektno – premagujejo cinizem, trejo lastne strahove in negotovosti. Iščejo, kot se reče, rešitve. Tudi v sodnikovem podaljšku se kljub visokemu zaostanku še vedno mečejo pod noge in igrajo »na polno.« (iz knjige Plan B)

kod izvirajo, kako so bile narejene in predvsem kakšne človeške ter okoljske usode stojijo za njimi. Britanski novinar in znanstvenik Fred Pearce se v svojem pisanju vedno sprašuje, kakšna je bila pot določene stvari od začetka do končnega kupca. Na ta način sva z Matjažem v drugem delu knjige Plan B sledila enemu gramu litijevega karbonata od Bolivije do tovarn električnih avtomobilov na Kitajskem. Poskušala sva pokazati, kako poteka revolucija električne mobilnosti, in opozoriti na temnejše poti. Najtemnejša točka, ki ne seže niti do gležnjev tega, kar ustvarja naftna industrija, je problematika kobalta, ki je sestavni del vseh litijevih baterij v električni mobilnosti. Večina ga je v Demokratični republiki Kongo, državi, ki je doživela v zadnjih 20 letih holokavst, kjer je v vojni umrlo 6 milijonov ljudi, pri čemer je država, ki bo ostala na listi mojih najhujših travm.

Ali smo se v času epidemije česar koli naučili? Smo se čemu odpovedali? Smo izklopili elektronske motilce časa in zbranosti?

Pravzaprav smo postali še bolj odvisni od njih. Kajti v zaprtem prostoru, kjer težko živi-

mo sami s sabo, nujno potrebujemo dražljaje. Elektronske naprave nam to dajo. S tem ni nič narobe, če ob tem ne pozabimo – prvič, da zunaj obstaja resničen svet, in drugič, kako ločimo kakovostno informacijo od vsega slabega, kar je zdaj mogoče brati na družbenih omrežjih.

Tudi o prekomerni potrošnji se nismo ničesar naučili.

Do človeštva ne gojim nobenega spoštovanja in dvomim, da je samo po sebi zmožno kakršnekoli spremembe. A verjamem v posameznike.

Kakšno je vaše mnenje o sodobnem novinarstvu? Še imamo kakovostne in neodvisne medije ali so se vsi bralci preselili na družbena oziroma asocialna omrežja, ki so po vašem mnenju prevzela vlogo interpretov zgodovine? Vas je strah, kaj se bo zgodilo s sodobnim novinarstvom?

Sloveniji gre v primerjavi z večjimi družbami še vedno zelo dobro, še vedno imamo lepo število dobrih novinarjev, mlada generacija je ponudila izjemne pisce, kot sta Klara Širovnik in Lucijan Zalokar. V Sloveniji je težava, ker je majhen prostor za nišne medije, ki bi lahko neodvisno delali. Tu vidim priložnost, da bi kdo od premožnejših ljudi raje kot v jahto vložil nazaj v družbo. Ena ključnih težav je, da so mlade generacije zrastle v družbi zastojkarstva. Dostop do glasbe, filmov, umetnosti, kulture, informacij so imele zastoj. Če zapreš na medijsko majhnem trgu svoje vsebine, lahko izgubiš še tiste, ki ti sledijo. Medijska vzgoja žal pri nas ne obstaja. Ob strahoviti bipolarni motnji, ki razjeda družbo in državo, me bolj skrbi, da bo ta razdeljenost novinarstvu naredila še veliko več škoda, kot je je do zdaj. Vedenje sedanje vlade do medijev in njenih sledilcev to še utrjuje, po drugi strani se mi zdi, da je veliko preveč agresije in zasledovanja strelskih jarkov prisotnih tudi na drugi strani, kjer bi bilo mogoče s kakovostnim poročanjem in prisotnostjo na terenu daleč boljše nasprotovati tovarnam laži.

Foto: Matjaž Krivic, Jana Jocić

Katera živila podprejo naš imunski sistem?

Da bo hrana zdravilo in ne le mašilo

Vsak lastnik avtomobila pazi, kakšno gorivo natoči v svoj jekleni konjiček. Če vozimo »bencinerja«, mu dizelsko gorivo škodi. Tudi naše telo je kot stroj, ki za svoje delovanje potrebuje ustrezno gorivo. S tem, kar pojemo, podpremo svoj imunski sistem ali ga dodatno obremenimo. O tem ima veliko znanja inženirka živilstva Irena Franić iz Rogaške Slatine.

TINA STRMČNIK

Sogovornica, ki je živila podrobneje začela raziskovati pred vrsto leti, ko se je z boleznijo soočil član njene družine, pravi, da je imunski sistem odraz notranjosti našega telesa. To, kar se dogaja v njem, se zrcali na naši koži, na naših laseh in nohtih, delovanje imunskega sistema je vidno tudi potem, kako pogosto obolevamo. Če smo zakisani, slabo delujeta črevesje in prebavni trakt, toksinov je v telesu vedno več, imunski sistem je vedno bolj neučinkovit, je pojasnila sogovornica. »Tako se v našem organizmu nabirajo ovire, ki preprečujejo, da bi telo opravljalo svojo temeljno vlogo, za katero je bilo ustvarjeno. Podobno je, če imamo v motorju vozila staro olje, ki vsebuje veliko obrabnih delcev. Vsi vemo, da moramo olje menjati vsako leto, da moramo skrbeti za avtomobil in paziti, katero gorivo natočimo vanj.« Za razliko od avtomobila, ki potrebuje redne servise, ima naše telo po njenih besedah čudovito lastnost, da se je sposobno samo obnavljati. Če v telo vnašamo primerna hranila, je zdravo in uspešno opravlja svoje naloge. Ob resnih obolenjih človek seveda potrebuje pomoč zdravnika.

Vzroki in posledice

Kemični procesi v našem telesu močno vplivajo na učinkovitost našega imunskega sistema, je pojasnila inženirka živilstva. Če smo nenehno pod stresom, se v nas dogajajo negativni kemični procesi, sprošča se veliko stresnih hormonov, na primer

adrenalin in kortizol, ki lahko v našem organizmu naredita precejšnjo zmešnjavo. Če se premalo gibamo, to vpliva na slabše delovanje limfe in na slabše kroženje limfocitov, slabše je tudi čiščenje našega telesa. Tudi če pijemo premalo tekočine, to vpliva na zmanjšano čiščenje telesa. Naše telo mora popravljati vse omenjene nepravilnosti, enako tudi to, da jemo neprimerno hrano ali uživamo preobilne obroke. »Kadar je telo zelo zakisano in strupov ne zmore očistiti, se ti nabirajo v naših perifernih tkivih. Glavne vitalne organe skuša telo vedno ohraniti v čim boljši kondiciji, saj je to bistvenega pomena za življenje. Kri ima na primer vedno enako pH-vrednost. Vlaknine so kot substrat za našo črevesno mikrofloro, poznamo jih tudi pod imenom prebiotiki. Probiotiki so mikroorganizmi, ki nam pomagajo razgrajevati hrano. Njihovo ime izvira iz grške besede »za življenje«, kar nam pove, da probiotiki pomagajo ohranjati naše zdravje in naše vitalne funkcije. Če jemo prečiščena živila, ki ne vsebujejo dovolj vlaknin, je torej v našem črevesju premalo vlaknin in posledično tudi premalo probiotikov, kar pomeni, da nimamo urejene črevesne flore. V črevesju iz rastlinske hrane in s pomočjo mikroorganizmov nastaja vitamin K. Če omenjenega vitamina ni dovolj, je slabši tudi naš imunski sistem.

Lokalno, sveže in sezonsko

Metoda, s katero lahko našemu telesu pomagamo vzdrževati dober imunski sistem,

Irena Franić je po poklicu oblikovalka. Ko se je pred leti z boleznijo soočil član njene družine, se je začela poglobljati tudi v prehranjevanje. Ponovno se je posvetila izobraževanju in postala inženirka živilstva.

je po besedah Irene Franić zelo enostavna. Jesti moramo lokalno pridelano in čim bolj svežo hrano, ki ima kratko pot od njive do krožnika. Izbirati moramo živila, ki so na voljo v določenem letnem času, in ne živila, ki pripotujejo z druge strani zemeljske oble. »Živila, ki pridejo od daleč, so obrana, preden so tehnološko zrela. Zato ne uspejo pridobiti vseh hranil in drugih snovi, ki jih od njih pričakujemo. Če ne uživamo sezonske hrane, to lahko pomeni, da imamo že zaradi tega primanjkljaj mineralov in vitaminov, saj takšna hrana ne vsebuje tistih snovi, ki bi jih morala. Že s tem smo prikrajšani za hranila.« Irena Franić je še pojasnila, da so rastlinska živila, ki jih utrgamo od korenin, še vedno živa, v njih se še vedno dogaja celično dihanje. To pomeni, da se v njih večja delež ogljikovih hidratov, škroba in sladkorja, medtem ko izgubljajo vitamine in minerale. »Starejša kot je hrana, dlje časa, kot jo imamo v hladilniku, manj ima tistega, kar bi si želeli zaužiti z njo.« Dodaja še, naj ljudje jedo raznoliko

in naj si vsak dan privoščijo vse barve živil, saj tudi njihova obarvanost sporoča o njihovi vsebnosti koristnih elementov. »Rdeča paprika na primer vsebuje več betakarotenov, zelena zelenjava vsebuje več kalcija in drugih mineralov. Vsaka hrana vsebuje nekaj, kar naše telo potrebuje.«

Pomagajo lahko »čistilci«

Svetuje, naj si ljudje v teh jesenskih dneh baterije skušajo napolniti z vsem tistim, kar še raste na vrtu. Tudi regrat, ki ga najdemo na travnikih, lahko uživamo celo leto, je dejala. »Z njim nam narava spomladi pomaga, da telo očistimo vseh strupov, ki se v telesu naberejo pozimi. Pozimi, ko sveže hrane ni dovolj in ko moramo ohranjati svojo telesno temperaturo, namreč uživamo več kuhane in mastne hrane ter več beljakovin. Kuhana, predelana in beljakovinska hrana pri presnovi za seboj pušča veliko kislih produktov. Ker zraven ne uživamo dovolj sveže hrane, nastane težava.« Zato sogo-

»Po hrani, ki ni preveč prepečena ali preveč prepražena, se počutimo lahkotno, želodec ni obremenjen. Po težki, kuhani hrani se počutimo obremenjeno in utrujeno.«

vornica svetuje, da si čez vse leto postrežemo z regratom, a tudi s shranki iz koprive in čemaža. Poleti nam zdravje pomagajo ohranjati tudi rože kapucinke in maslenice, ki niso lepe le za oko, ampak so užitne in vsebujejo zelo veliko antiseptičnih snovi. »Kapucinke jem vsak dan, saj tako že v ustih naredim ščit pred okužbami.«

Pozimi prija fermentirana hrana

Pozimi, ko ni dovolj sveže hrane, je po prepričanju Irene Franić idealna izbira fermentirana hrana, ki vsebuje veliko desnosučnih mlečnokislinskih bakterij. Te pomagajo našemu črevesju vzdrževati naravno mikrofloro. Povedala je, da zelje in kislila repa vsebujeta veliko vitamina C. Vsebujeta zelo malo sladkorja, saj ga za svoj metabolizem porabijo

že mikroorganizmi, njihov stranski produkt so kisline, ki pomagajo pri kisanju omenjene zelenjave. »Kislo zelje je odlično in zelo živo živilo. Če uživamo živa živila, tudi sami ostanemo živi.«

Svetuje še, naj pozimi ljudje uživajo domač jogurt in kefir iz naravno kisanega ter nehomogeniziranega oz. nepredelanega mleka. Medtem ko so mlečni izdelki, ki so narejeni iz predelanega mleka, le mašilo za naš prebavni sistem in našemu telesu ne prinesejo nič dobrega. »Če uživamo takšno hrano, sicer nismo lačni, a od nje pridobimo le malo koristnega. Imamo pa velike težave s tem, kako to prebaviti. Vse predelane in umetno ustvarjene sestavine, ki jih damo na krožnik, niso naravne za naše telo. To jih ne prepozna in se napačno odziva na njih.«

Da jeseni še izkoristimo zadnje darove narave, naša domača »super živila«, si pripravimo solato, ki vsebuje vse, kar potrebujemo. To je jesenski karpačo z bučkami.

Za kosilo Irena Franić svetuje jed, ki jo je poimenovala »gobji paprikaš po moje«. Gobe vsebujejo veliko vitamina D, z dodatkom sveže solate bomo telo razkislali, tvorilo bo tudi vitamin K, ki je ključen za ohranjanje dobrega imunskega sistema telesa.

Metoda, kako telesu pomagati vzdrževati dober imunski sistem, je po besedah Irene Franić zelo enostavna. Jesti moramo lokalno pridelano in čim bolj svežo hrano, ki ima kratko pot od njive do krožnika.

Vedno nekaj svežega

Kako hrano, ki smo jo poleti shranili v skrinjo, pripraviti jeseni in pozimi, da bomo ohranili čim več hranilnih snovi? Sogovornica priporoča, naj svežo hrano, ki jo poleti poberejo na vrtu, takoj zamrznemo. Pravilno zamrznjena hrana z domačega vrta je lahko velikokrat boljša izbira kot sveža hrana iz trgovin, za katero ne vemo, koliko časa stoji na policah, je povedala. Nasploh je večina zelenjave užitne sveže, torej surove. »Zamrznjeno hrano kuhajmo čim krajši čas in jo tudi čim maj pogrevajmo. Pripravljajmo sveže obroke. Kadar pripravljamo enolončnice s kislim zeljem ali z repo, lahko vse drugo skuhamo prej, zelje ali repo pa dodamo čisto na koncu. Če ima kdo težave z uživanjem trde hrane, mora seveda tudi zelje kuhati dlje. Ampak načeloma velja, da je zelenjavo, ki je užitna tudi surova, bolje jesti manj kuhano.«

Ko doma pripravljamo obroke, je pomemben še nasvet, da hrano kuhamo na nizki temperaturi. »Če beljakovinska živila preveč segrejejo, beljakovine tako zakrknjejo, da so za naše telo neprebavljive. Tudi mnoga druga živila, ki jih pregrejemo, postanejo le balast za naše telo in jih težko predela. Kadar uživamo takšno hrano, mu onemogočimo normalno delovanje, zaradi česar se nato slabše počutimo ali zbolimo. Telo izgublja energijo s tem, ko predela neprimerna živila, mašila, namesto da bi sijalo od energije.«

Kadar čebulo pražimo na maščobi, se pri tem sprošča rakotvorna snov akrolein, ki lahko vpliva na pojav raka debelega črevesja. Zato čebulo raje kuha na nizki temperaturi in nato dodaja ostala živila. Najprej na primer meso, ki se kuha dlje, in nato postopoma zelenjavo glede na njen čas kuhanja.

Ker kuhana in beljakovinska hrana zakisata telo, je ob obroku, kot svetuje Irena Franić, vedno dobro zaužiti nekaj svežega. Sama si ob jedi na žlico tako privoščiči sezonsko solato, skodelico kislega zelja ali kislega zelja, začinjeno kot solato. Priporoča še, da začimbnice, na primer peteršilj ali česen, dodamo ob

koncu priprave jedi. Tako ne bomo uničili njihovih antiseptičnih lastnosti in vseh blagodejnih sestavin, ki jih vsebujejo. Ob koncu priprave dodamo tudi olje. »Potrošniki precej denarja namenimo za nakup hladno stiskanih olj. Takšen način pridelave olja je pomemben, da se ohranijo blagodejni učinki tega živila. A če olje segrevamo na vročini, že takoj na začetku uničimo vse, kar bi nam lahko koristilo. Če oljčno olje dodamo na koncu priprave jedi, bo imela jed lepši vonj in okus in bo tudi lažje prebavljiva.«

Zdravo ni nujno drago

Velikokrat ljudje menimo, da je zdrava hrana tudi zelo draga. A izkušnje Irene Franić pravijo drugače. Ekološko pridelana hrana je morda res dražja, je dejala, a z njenim načinom pridelave spoštujemo rastlino, pomagamo ji, da raste čim bolj zdrava. »Takšna hrana vsebuje vse, kar naše telo potrebuje. Če pojemo eno ekološko pridelano jabolko, bomo zaužili tistih deset miligramov C-vitamina, ki naj bi jih vsebovalo jabolko. Industrijsko pridelanih jabolok pa lahko pojemo cel zaboječek, a ne bomo dobili tistega, kar bi sadež moral vsebovati. Zato menim, da

je bolje kupovati malo dražja živila kot poceni, a mrtvo hrano.«

Da bomo telo podprli pri delovanju, so pomembna znanja o tem, katera živila izbirati, kako jih pripraviti in med seboj kombinirati ter kdaj jih uživati. Zvečer, ko se naše telo umirja in ko ne potrebuje energije, ni dobro jesti ogljikohidratnih živil ter živil, bogatih s sladkorjem in škrobom. »Telo zvečer težko predela ogljikove hidrate. Ker te energije ne more porabiti, se vsako noč malo zredimo, saj energijo skladiščimo v mastnem tkivu. Ko gremo spat in se telo obnavlja, potrebuje beljakovine, iz katerih je večina naših tkiv, hormonov in encimov. Telo se bo tako lahko regeneriralo, tvorilo spalne hormone, se spočilo za novo jutro in bo pripravljeno za nov začetek, za nov dan. Če mu beljakovin ne damo, bo razgrajevalo našo lastno beljakovinsko maso, da bo lahko tvorilo vse potrebne snovi in se obnovilo do jutra.« Se sliši zapleteno? Če zapišemo bolj konkretno, lahko zvečer pojemo solato in kos pečenke, ki nam je ostal od kosila. Ali skuto z zelišči. Nikakor pa ni dobro zvečer jesti riža, krompirja, veliko kruha, čokolina ali česa podobnega.

Foto: SHERPA in osebni arhiv

Sogovornica svetuje, naj v zimskem času za ohranjanje dobrega zdravja karseda pogosto uživamo presno kislo zelje. Tako izgleda zdravilna solata iz kislega zelja.

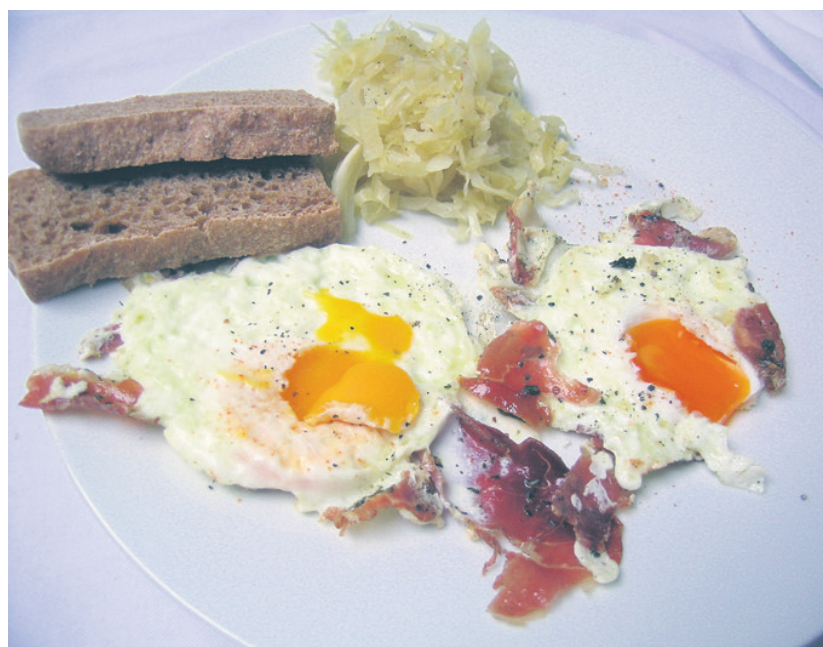
»V vseh letnih časih smo obkroženi s super žvili, le poznati jih moramo. Nesmiselno je trošiti denar za stvari, ki jih lahko najdemo za svojim plotom. Če se poleti hranimo s pravimi žvili, bomo tudi zimo pričakali in preživeli bolj pripravljeni ter bolj odporni proti raznim obolenjem.«

»Ko uživamo hrano, bi se morali počutiti, kot da smo prenovljeni, da smo si napolnili baterije. Če s prehrano pravilno podpremo telo, bo tudi imunski sistem dobro deloval in ne bomo imeli težav z obolenji.«

»Hrana naj bo podpora našemu telesu, ne kazen.«

Ohranjati dobro zdravje ter pri tem gospodarno ravnati z denarnico in prihraniti tudi čas se zdi misija nemogoče. A vendar s pravo kombinacijo živil lahko v enem obroku zajamemo vse naštetu. Za malico ali večerjo lahko pripravimo kislo zelje s čičeriko in piščancem.

Če lahko pojedete kislo zelje že zjutraj, je to eden najboljših znakov, da je vaše črevesje zdravo. Zdravje se pogosto skriva prav v kakovostnih in raznolikih zajtrkih. Lahko si na primer pripravimo pečena jajca s pršutom in kislim zeljem.

Za boljši spanec in obnovo telesa večernim obrokom dodajte tudi kakovostne beljakovine. Če ste bolj sladkosnedi, je skuta s pravimi dodatki odlična izbira, pravi Irena Franić.

Ker se je treba tudi posladkati, si brez odrekovanja lahko pripravite le slaščice, ki bodo pozitivno vplivale na telo. Takšen primer je makova potica enostavno in zdravo.

Kristjan Veber, fant z velikim srcem in s širokim nasmehom

»Tudi fantje lahko jočejo!«

Kristjan Veber je v teh dneh zaposlen predvsem s študijem na daljavo in koordinacijo dobrodelnega projekta Misija človek, ki v letu 2020 prinaša 20 solidarnostnih in dobrodelnih akcij. 20-letni Celjan je znan predvsem po tem, da večino prostega časa namenja dobrodelnosti in prostovoljstvu. V zadnjih dneh ga zaposlujejo številni promocijski nastopi, na katerih predstavlja svoj knjižni prvenec. Študent predšolske vzgoje je namreč v začetku meseca izdal svojo prvo knjigo z naslovom *Košček mojega srca*. Kot nam je zaupal, že piše novo zgodbo. »Konec je že napisan, zdaj iščem še začetek,« je dejal, a več podrobnosti za zdaj še ne želi razkriti.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

Kristjan Veber je človek, ki že ob prvem srečanju naredi vtis. Vsekakor pozitivnega. In tudi spodbudi porajanje kar nekaj vprašanj. Predvsem v stilu, kje tako mlad fant najde toliko volje in energije za pomoč drugim. Kako to, da je pripravljen za dobrobit drugega žrtvovati svoj čas? »Ker lahko. Ker imam podporo in ekipo, ki stoji za mano, in ker je osnovna naloga vseh, da pomagamo vsem okoli sebe, ki to potrebujejo,« pove odločno in z značilnim nasmehom. In nadaljuje s spoznanjem, do katerega je prišel v zadnjem letu: »Ampak pri tem ne smemo pozabiti na sebe. Tudi sami si moramo včasih pomagati. In ne, to sploh ni sebično, ampak še kako nujno.«

Čprav nas je letošnje leto postavilo pred številne preizkušnje, ki jim ni videti konca, Kristjan pravi, da je leto 2020 eno njegovih najboljših do zdaj. »Ne zaradi knjige, ki je nedavno izšla, tudi ne zaradi uspeha dobrodelnega projekta, ki smo ga z ekipo v štirih letih razširili na res vso Slovenijo, ampak predvsem zaradi tega, ker sem se našel kot človek. Vem, kaj želim in

kako bom to dosegel. In to je velika nagrada, ki jo je prineslo letošnje noro leto,« pravi.

Iskreno pove, da je bila prva polovica leta zelo naporena, bolj slaba kot ne. A je znal iz vsega tega potegniti najboljše možne zaključke. V času prve karantene mu je tudi telo nakazalo, da si želi spremembo. Tako je nekoliko spremenil življenjski slog, več se giblje in bolj zdravo je. »Uspelo mi je izgubiti nekaj kilogramov, a me do cilja loči še kar nekaj korakov. A se danes počutim veliko bolje in imam več energije.« To spremembo je občutil kot veliko olajšanje, pravi, kot bi odvrnil nepotrebne kilograme stresa. »Iz življenja sem odstranil nepotrebne odnose, ki so me, kot se je kasneje izkazalo, obremenjevali. Ker sem jih vzdrževal zgolj zato, ker sem menil, da je tako prav in da moram biti vljuden.« V času, ko so bili stiki prvič omejeni, je, kot pravi, spoznal, da je včasih prav, da človek na prvo mesto postavi sebe in se vpraša, s kom in kdaj se želi družiti. »Krog prijateljev se je zmanjšal, a so v njem ostali tisti pravi.«

Kristjan je prepričan, da je možno interaktivno izobraževanje tako na ravni predšolskega kot tudi osnovnošolskega izobraževanja. Čprav je bil dolgo prepričan, da je njegovo mesto v igralnici med malčki, so ga mnenja nekdanjih profesorjev spodbudila, da je svoje ambicije nadgradil. Nihče, ki je z njim sodeloval, ni nikoli podvomil, da ne bo izjemen vzgojitelj. A zdì se, da bi lahko s svojim znanjem, srčnostjo in vneto dosegljem več ljudi. Želi si, da bi lahko pomagal spreminjati sistem vzgoje in izobraževanja. A v isti sapi dodaja, da ga politika ne zanima: »Za politiko sem preveč čustven in me krivice hitro razjezijo ter vržejo iz tira.«

Namesto učbenika pravljičica, ki uči

In v tem norem letu je nastala tudi Kristjanova prva knjiga, slikanica oziroma kratka proza, kot me podučijo, ki nosi pomenljiv naslov *Košček mojega srca*. Predstavlja zgodbo o dečku Tilu, ki je iz veselja pripotoval na Zemljo, da bi pomagal otrokom, ki so izgubili pogum, spomine in upanje. Čprav je Tilov glavni cilj vrniti med ljudi veselje in ljubezen, ob tem spreminja tudi sebe.

Knjiga je, kot pojasni Kristjan, nastala precej spontano, napisal jo je v tednu dni. »Dobro se spomnim datuma, 3. junij je bil, ko se mi je pred spanjem porodila ideja o dečku, ki deli koščke srca med ljudi. Sledil sem notranjemu glasu in naslednji dan začel pisati. V tednu dni je bila zgodba napisana,« pripoveduje Kristjan. Takoj je prijateljico prosil za pomoč pri jezikovnem pregledu, nakar je začel iskati založnika. »Poskusil sem pri več založnikih, številka sedem je bila očitno srečna. Kot sedmemu sem zapis

poslal Zavodu za varno igro, s katerim sem v preteklosti že sodeloval kot animator.« Direktorica Andreja Bednjički je zgodbo začutila in mlademu avtorju ponudila priložnost, da zavod prevzame celotne stroške izdaje. Kristjanova edina želja je bila, da lahko sam izbere ilustratorko. Pod ilustracije se je v knjigi podpisala še ena nadarjena mlada umetnica, Kristjanova prijateljica in sošolka na Gimnaziji Celje - Center Špela Guček. »Že ko sem pisal, sem vedel, da bom, če mi bo uspel najti založnika, k sodelovanju povabil Špelo. Še danes se zelo dobro spomnim, kako sva se potem dobila na kavi v Ljubljani pred lutkovnim gledališčem na res kičasto lep sončen dan. Prazne liste sva spela v knjigo za lažjo predstavo in najprej postavila besedilo. Nato je dve uri intenzivno ustvarjala. Špeli res zaupam in ona je moja vizija ilustracij prenesla na papir. Ničesar ne bi spremenil. Zdi se mi, da ima knjiga res dušo in da se to zelo dobro vidi na ilustracijah. Upam, da tudi v besedilu.«

»Vedno sem se spraševal, kdo je človek. Zdaj imam odgovor. Človek je prečudovito bitje, ki s srcem in z zgledom spreminja svet na bolje, ga obarva v lepe barve in te barve deli med druge. To je tudi eno od sporočil knjige. Kako biti človek. V življenju ostanite zvesti sebi, pomagajte, če lahko, in ljubite drug drugega.«

Čprav je knjiga v prvi vrsti namenjena otrokom, po njej z veseljem sežejo tudi odrasli. Močno sporočilo bralca hitro povleče v Tilov svet, kjer je polno ljubezni, upanja in srčnosti. »Ljudje, ki so knjigo prebrali, so mi povedali, da so ob njej jokali. To mi veliko pomeni. Ne zato, ker jočejo, temveč zato ker razumejo sporočilo in se jih tako dotakne. To je zame res uspeh,« zadovoljno in ganjeno pove Kristjan. Čprav na trenutke še sam ne verjame, da je napisal pravljičico. »O tem nisem nikoli razmišljal. Večkrat sem namreč v šali rekkel, da bom pisal učbenike. Si pa resnično želim, da bi tudi vrtci in osnovne šole uporabljali knjigo v svojem vzgojno-izobraževalnem procesu. Upam si trditi, da se lahko vsi, ne samo otroci, od dečka Tila veliko naučimo. Vrednote, o katerih nas uči Til, so namreč večne in se v odrasli dobi ne bi smele izgubiti,« pravi mlad avtor, ki verjame, da se v vseh nas skriva dobrota, le prebuditi jo je treba.

Kdo je Til?

Eno pogostih vprašanj, ki jih Kristjan v teh dneh sliši, je, kdo je Til in koliko Kristjana se skriva v njem. »Res je pomoh soljudem tista goreča stvar v meni, za katero upam in trdno verjamem, da ne bo nikdar usahnila. Ne glede na posamezne kritike, ki se sem ter tja pojavijo, je to nekaj, kar delam res z vsem srcem. Kar nekaj ljudi me primerja z glavnim junakom, a med pisanjem knjige na to nisem mislil. Pisal sem tako, kot sem čutil. V veliko čast mi je, da me ljudje primerjajo s Tilom, upam, da se ne motijo in sem mu vsaj delno podoben,« ostaja skromen Celjan. A ob tem prizna, da je nekatere zgodbe črpal iz svojega življenja oziroma življenja svojih bližnjih.

Ljudje se morajo znati tudi skregati

»Resnično sem hvaležen za družino, ki jo imam. Od nekdanj živimo skromno, a nama s sestrom ni nikoli ničesar primanjkovalo. Tudi danes je tako. Čprav ni bilo v družini nikoli veliko denarja in sta se morala starša marsičemu odpovedati, sva imela s sestrom vselej tisto, kar sva rabila. Predvsem je bilo v naši hiši vedno veliko ljubezni. Danes najbolj cenim, da sta naju s sestrom starša vzgajala v duhu, da nam nič ne manjka, dokler imamo drug drugega. V teh časih so dobri družinski odnosi še toliko več vredni,« z iskreno hvaležnostjo o družini govori 20-letni študent pred-

šolske vzgoje. Enako kot sta v družini pomembna zaupanje in podpora, je pomembno, kako družina rešuje nesoglasja, pravi. »Doma se znamo res dobro skregati in tega ne skrivamo. Ko ta nesoglasja rešimo, smo še bolj povezani kot prej,« pove Kristjan in dodaja, da se prav na primeru reševanja nesoglasij pokaže, kako močna je družina in kako znajo člani komunicirati.

Čprav je fant šele na začetku poklicne poti, se zdi, da ima o pomenu vzgoje in o delu z otroki že ogromno znanja. Ne zgolj teoretičnega, tudi praktičnega. Predvsem njegov pogled na vzgojo temelji na zdravi kmečki pameti. Neprecenljivo znanje, ki sta mu ga z zgledom vsa ta leta dajala starša.

Že zelo zgodaj je našel poklicno smer, ki ga veseli, in po tej poti uspešno koraka že nekaj let. Po osnovni šoli se je vpisal v, kot pravi, najboljši srednjo šolo na svetu, Gimnazijo Celje - Center, kjer je poleg odličnega znanja pridobil ogromno izkušenj na področjih, ki ga veselijo. V nižjih razredih osnovne šole je bil deležen medvrstniškega nasilja in takrat se je samemu sebi zaobljubil, da nikoli ne bo takšen, ampak bo skušal ljudem v stiski pomagati. Te zaobljube se še danes drži, na tej svoji poti pa je spoznal veliko enako mislečih ljudi.

Imamo najboljši sistem predšolske vzgoje

Že od vstopa v srednjo šolo je vedel, da želi postati vzgojitelj. Da želi delati z otroki, da jim želi na zanimiv in prijazen način širiti obzorja. Z vsakim letom je to prepričanje še poglobljalo in znanje bogato nadgrajeval. Da bi čim bolj spoznal praktično delo tako v Sloveniji kot tudi v tujini, se je odločil za nekajtedensko prakso tudi v Španiji in na Portugalskem. Po vrnitvi v domovino je samo utrdil dotedanje prepričanje, da imamo v Sloveniji enega najboljših sistemov predšolskega varstva in izobraževanja. »Tega privilegija se res premalo zavedamo. Žal je v družbi premalo zaupanja v sistem, v ljudi. A smo na tem področju res dobri,« je prepričan. »V Španiji na primer v vrtcih sploh ne poznajo usmerjenega dela, gre bolj za varstvo. Poleg tega imajo tam otroci pri treh letih večinoma še vsi dude in jedo pasirano hrano. To zagotovo ni dobro,« razlaga o izkušnjah in spoznanjih, ki jih je dobil med delom v tujini.

Čprav je Kristjan zgodbo o dečku Tilu, ki jo je napisal letos poleti, prebral že velikokrat, mu vsakič, ko jo prebere, ogreje srce. Še posebej blizu mu je odlomek z zadnje strani: »To, kar daješ, se ti povrne. Srce je tisto, ki v življenju največ odtehta. Imej tudi ti veliko srce, ki naj bije za vse, ki se sprašujejo, kakšen bo njihov danes, jutri. V srca drugih prinašaj upanje in ljubezen. Tako kot je počel to naš Til.« Kot pravi, ta del zajame bistvo, ne samo celotne knjige, temveč tudi življenja nasploh. »V življenju največ odtehtata srce in ljubezen, ki se skriva v njem. Samo z ljubeznijo dajemo svetu upanje, predvsem tistim, ki so ga izgubili,« dodaja.

Zaveda se, da so tudi pri nas izkušnje različne in da je največ odvisno od posameznika, koliko je pripravljen v delo vložiti. »Nekateri so za ta poklic rojeni, drugi ne,« pravi sogovornik. »Na srečo je v našem razredu veliko več tistih, za katere lahko brez slabe vesti rečem, da bodo odlični vzgojitelji, da se zavedajo, kakšno je poslanstvo tega poklica. Je pa nekaj tudi takšnih, za katere lahko že danes rečem, da za delo z otroki niso primerni,« pove in se ob tem obregne tudi ob trenutno veljaven sistem sprejemnih izpitov. »Ni vse v ocenah, čeprav ti te odprejo marsikatera vrata. Tudi ni bistvo v tem, da znaš super zaigrati skladbo na klavir – otroci bodo s tem sicer nekaj pridobili, a vendar bi bilo treba dati kandidate tudi v igralnico ali v razred, kjer se res pokaže, kdo je za to delo primeren in kdo se bo verjetno bolje znašel kje drugje. Eno je teorija, nekaj drugega je praksa. In če temu delu nisi predan kot človek, če na to gledaš zgolj kot na službo, je lahko težko,« pravi študent drugega letnika predšolske vzgoje na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru.

Če sta organizacija in delo v vrtcih zastavljena izjemno dobro, pa sogovornik veliko možnosti za izboljšave vidi na področju osnovnošolskega izobraževanja. Pri tem izhaja iz osebne izkušnje. Kot dijak zaključnega letnika je pripravil uro zgodovine za osmošolce. »Obravnavali smo reforme Marije Terezije. Zelo malo je

bilo treba, da smo dolgočasno osnovnošolsko snov spremenili v zelo zabavno interaktivno uro. Ob tem so učenci osvojili vso snov. S to razliko, da smo se bolj zabavali,« pravi Kristjan, ki je pripravo za učno uro spisal po kurikulumu za vrtce. »Z metodami, s katerimi otroci v vrtcu spoznavajo vodo, naravo in podobno, so osnovnošolci spoznali reforme. Sedeli smo na tleh v krogu in med razlago sem jih ves čas spodbujal k dejavnemu poslušanju, uporabljal sem interaktivne karte in jih vključeval v razlago, ki je temeljila na dinamičnih igratih,« pripoveduje o svojih učiteljskih izkušnjah. Ker si učenci niso znali prav dobro predstavljati neenakosti med spoloma, jim je Kristjan to ponazoril z igro. »Vedro žog sem stresel na tla, izbrali smo dekle in fanta, ki sta te žoge zbrala nazaj v vedro. Fantu sem za opravljeno nalogo dal pest bonbonov, dekletu le enega. To je sprožilo kar nekaj vprašanj, saj sta oba enako zavzeto opravila enako delo. Tako sem jim v praksi pokazal, kaj pomeni neenakost med spoloma. In tako so tudi lažje razumeli pomen reforme, ki je dekletom omogočila šolanje,« opiše eno od iger, ki jih je ta dan izvedel v razredu in s tem navdušil tudi učiteljice.

Od dobrotelne ideje do dobrotelnega gibanja

Ko je Kristjan pred štirimi leti prikorakal v pisarno ravnatelja Gregorja Deleje z idejo, da bi pomagal otrokom,

Da je pri svojem delu zelo iznajdljiv in da v ospredje vedno postavi otroke, je pokazal, ko je kot dijak sodeloval pri različnih delavnicah. Enkrat je dobil zahtevek mame, naj pazi na otroke, da se ne bodo umazali. »Rekel sem ji samo, naj mi umazana oblačila pusti v vrečki in jih bom z veseljem opral. Gospa me je najprej čudo pogledala. Na koncu se je tudi njen otrok neobremenjen lahko igral z nami,« pojasni in dodaja, da je znan po tem, da zna tudi zahtevnim staršem, ki velikokrat ne razumejo pomena otroške igre, neposredno povedati, kaj misli. Tudi zaradi tega si je zaslužil status zaupanja vrednega sodelavca in mentorja.

se tudi sam še ni povsem dobro zavedal, v kaj se spušča in kakšne sledi bo to pustilo tako v njegovem srcu kot v srcih številnih ljudi. »Na televiziji sem videl prispevek o

hiši zavetja Palčica in poklical takratno direktorico ter ji predstavil idejo. Ker je dejala, da bi bili bolj kot igrači veseli potrošnega materiala, smo zbirali tega. In zbrali res

veliko,« se spominja začetka dobrodelnega projekta, ki ga je prvi dve leti vodil bolj ali manj sam. Ker je bil odziv dijakov in ostalih vzgojno-izobraževalnih ustanov v regiji tako dober, so zbrane stvari lahko naslednje leto dostavili na več naslovov in tako razveselili še otroke Male hiše na Pilštanju, varovance varne hiše in matinskega doma. V štirih letih je projekt Misija človek, ki ga ves čas podpirata Gimnazija Celje – Center in Celjski mladinski center, presegel občinske in regijske meje. V njem sodeluje več kot sto prostovoljcev, podprla ga je tudi Evropska unija.

Vse podpore je Kristjan, ki je zaradi tega projekta prejel tudi kar nekaj priznanj, zelo vesel. A ob tem poudarja: »Nobena nagrada ne pomeni toliko kot topel objem in iskrica upanja v otroških očeh. To je plačilo, ki je največ vredno in ki človeku največ da,« pravi.

Vsak otrok si zasluži ljubeče objem

Čeprav je delo prostovoljca navdihujoče in človeka plemeniti, je včasih lahko čustveno tudi zelo naporno, priznava. V zadnjih letih je spoznal ogromno žalostnih zgodb otrok, ki so bili dnevno deležni udarcev, zmerjanja in zanemarjenja. Veliko je bilo otrok, ki so si želeli le ljubezni in pristnega starševskega objema. Spet drugi so v objemu ljubečih staršev upali na kakšen posladek, veliko

se jih ni niti upalo pomisliti na igračo.

»Vsaka zgodba se me dotakne,« pravi. A ena se mu je zasedla res globoko v srce in pustila brazgotino, ki je verjetno ne bo lahko izbrisati. »Spomnim se dečka iz Palčice, s katerim sva spleta res izjemno vez, še sam ne vem, kako in zakaj. Fantek je imel modrice po vsem telesu. Bilo je hudo. Ko sem odhajal, me je močno, res močno objel in kar ni me želel izpustiti. Želel je iti z menoj. Prvič se mi je zgodilo, da me je nekdo poklical »ati« in takrat sem povsem zmrznil. Ker ga nisem mogel vzeti s seboj, sem v njegovih očeh videl globoko razočaranje, bolečino. To je res močno zarezalo v moje srce. Prvič sem resnično videl, kaj pomeni razočarati otroka. In to ne zato, ker mu nisi kupil igrače. Želel si je le biti poleg mene,« s solzami v očeh opisuje eno od prigod ob srečanju z otroki v Palčici. In podobnih zgodb je še veliko.

Čeprav se zdi, da se Kristjan s težkimi zgodbami, ki jih srečuje na terenu, zelo dobro sooča, prizna, da se zvečer pogosto zlomi. In po decembrskih akcijah in obiskih varnih hiš ter sorodnih ustanov, je njegovo srce zlomljeno. Preveč je čustev, ki se v človeku nabirajo več tednov. Velikokrat se zjočem. Solze odnesejo vsaj del teže tega bremena,« priznava Kristjan in pove, da je že pred leti spoznal, da ni nič narobe, če tudi fantje jočejo.

Foto: SHERPA

JE VAŠ IZDELEK V EMBALAŽI?

POTEM BOSTE MORALI PLAČATI RAVNANJE Z EMBALAŽO.

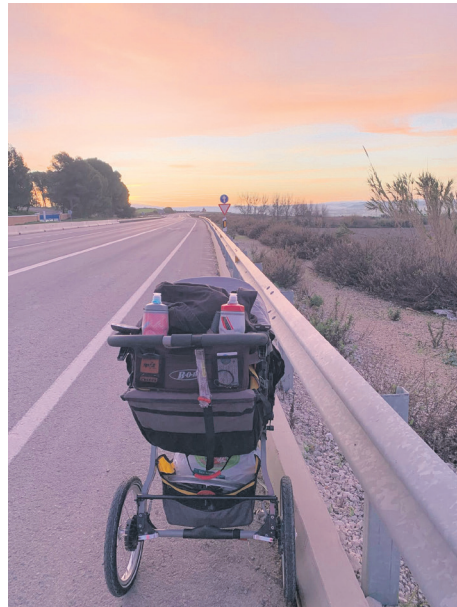
Kliknite na

www.embalaznina.si

in bodite obveščeni.

RECIKEL je vaš zanesljiv partner, ki vam ponuja strokovno podporo pri vzpostavitvi evidence in poročanju o embalaži, dani na trg RS. Z našo pomočjo boste izpolnili obveznosti, ki vam jih nalaga zakonodaja. **ZA VEČ INFORMACIJ POKLIČITE NA 01/588 08 58.**

Tekačico okoli sveta Marie Leautey Lootie navdušila Alma M. Karlin

»Nisem superženska, samo tečem okoli sveta«

»Vsak dan pretečem približno 40 kilometrov in če mi bo uspelo, bom pot okoli sveta pretekla v dveh letih,« je pogovor začela 42-letna Marie Leautey, na kratko Lootie. Je ženska, ki s svojim tekanjem širi žensko enakopravnost, nekaj, kar je nekoč že naredila Alma M. Karlin. Lootie je Almo letos po spletu naključij spoznala prav v Celju. »Žalostno je, da tako malo tudi drugod po svetu vemo o tej neverjetni ženski. Upam, da je zvezda vsaj na vašem območju.«

BARBARA GRADIČ OSET

Pogovor sva začeli torej o Almi M. Karlin, ki je Lootie, še eno neverjetno žensko, tako prevzela, da sva se najprej preusmerili na popotnico in šele nato govorili o njenem tekaškem podvigu. Marie Leautey bo imela podobno kot Alma M. Karlin svoje mesto na spomeniku nepozabnih žensk.

Polna energija po 254 dneh teka

Kako bi se počutili po 254 dneh vsakodnevnega teka po 40 kilometrov na dan? Utrujen? Jokajoče z bolečimi nogam in oteklimi gležnji? Ko sva se z Lootie srečali v zgodnjih jutranjih urah v Celju, je izgledala,

»Tek okoli sveta je izraz moje svobode, veselja do življenja in tudi odgovor na mojo radovednost ter željo po pustolovščini.«

kot da ji energija nikoli ne poide. Nasmejana in poletno oblečena je prišla nasproti in lahkotno sva se premaknili do Alminega kipca v mestu. »Slovenija je krasna država, tako čista. V ostalih državah Balkana sem opazila, da je veliko več smeti ob poti, Slovenci imate pa zelo urejene smeti.«

Prva pohvala tekačice, ki je do tistega dne že pretekla 8.700 kilometrov po Evropi in jih bo do konca morala še malo več kot 17 tisoč, se je nanašala na krasno in prijazno Slovenijo. Do zdaj je pot okoli sveta uspelo preteči samo šestim osebam, od tega le eni ženski. World Runners Association (Mednarodno združenje tekačev) mora potrditi uradni krog okoli sveta. Krog mora imeti najmanj 26.232 kilometrov, začeti in končati se mora na istem mestu, prečkati mora vsaj štiri celine, od oceana do oceana.

S kolesom bi bilo prehitro

Tekačica vsak dan na svojem blogu objavlja napredovanje in izkušnje na poti. »Če bi šla s kolesom, bi se pot prehitro odvrtila, če bi hodila, bi šlo prepočasi,« je bil njen odgovor, zakaj je izbrala tek. »Če bi šla s kolesom skozi Celje, bi

Almina zgodba šla mogoče mimo mene.«

Pot je začela na Portugalskem 6. decembra lani, te dni je tekla po Sloveniji. Pričakuje, da bo približno 650 etap po 40 kilometrov naredila v dveh letih, a zaradi epidemije koronavirusa se stvari spreminjajo. »Trenutno sem brez stanovanja, saj sem vse prodala za svoje potovanje okoli sveta.« Tako je morala Slovenijo zapustiti z letalom in bo za nekaj časa ostala pri prijateljih v Grčiji.

Končno spet lahko vonja naravo

Športnica je na nek način svetovna ženska že zaradi tega, ker je

delala in živela v različnih državah sveta. Nazadnje je bila finančna direktorica v Singapurju. Živela je tudi na Škotskem, v Nemčiji, Švici in Grčiji. »Tako sem vesela, da lahko na tem potovanju končno spremljam različne letne čase. Ne vem, kdaj sem nazadnje doživela jesen in vse te različne barve. Zdaj lahko vonjam drevesa, naravo, vidim živali, ki mi prečkajo poti, in to je zame zelo pomembno. V Singapurju je zgolj ena sezona in to postane že malo dolgočasno.«

Močna motivacija

Lootiejina želja ni biti še ena ženska na seznamu oseb, ki so pretele pot okoli sveta, temveč želi spoznavati svet. Ko je bila v Grčiji, je skozi okno pisarne opazovala tekače, ki so se udeležili maratona, in štiri mesece kasneje je pretekla svoj prvi maraton. »Tek okoli sveta je izraz moje svobode, veselja do življenja in tudi odgovor na mojo radovednost ter željo po pustolovščini,« je zapisala na svoji spletni strani. Navdihnil jo je med drugim tudi angleški komik Eddie Izzard, ki je brez velikih športnih izkušenj v 43 etapah pretekel pot okoli Velike Britanije. »Nisem superženska, tako kot tudi on ni supermoški. Prepro-

sto je bil zelo zagnan, da je dosegel svoj cilj, imel je močno motivacijo in navdih. Zelo me je navdušil s svojo voljo in mislim, da lahko prav vsak sledi svojim načrtom.«

A da si lahko vsak dan pripravljeno na več deset kilometrov, so

potrebne priprave. Lootie tudi tukaj ni bila preveč sistematična. Najprej je pretekla maraton, nato ga je nekaj dni kasneje ponovila, kasneje je to naredila vsak dan v tednu in zanjo je bil to dovolj močan pokazatelj, da ji bo uspelo. Brez strahu gleda naprej, zaenkrat se ji na poti še ni ničesar slabega zgodilo. »Je imela Alma kdaj težave na poti?«

»Alma je potovala pred sto leti, ko je bila podoba ženske na poti še precej bolj nepredstavljiva, kot je to zdaj. Imela je nekaj težav, a ničesar je ni ustavilo,« je bil moj odgovor. A kaj ji je padlo na pamet, da je šla po tej poti, so se verjetno spraševali vsi okoli nje, tako mora tudi Lootie večkrat poslušati, ali res misli sama teči okoli sveta.

V Almi in francoski tekačici lahko vsakdo najde nekaj, kar ga privlači. Lootie sta prevzela Almina pokončna drža in upor tradicionalizmu, enako tudi njen pogum. Strah nas samo hromi in nikoli se ga ne rešimo iz domačega naslonjača.

Foto: Andraž Purg - GrupA, osebni arhiv

Priručnik o dojenju Črt in Pika, za vse pomaga ziza!

Knjižica za dojenje z nasmeškom

Dojenje je pogosto razlog, zaradi katerega imajo mladi starši nešteto vprašanj in zaradi katerega se pogosto znajdejo pred različnimi izzivi. Da bi jim olajšali pot do iskanja odgovorov, je v Celju izšel prav poseben priručnik za dojenje, ki ga je podprla tudi mestna občina. Gre za prvi priručnik, namenjen staršem, v katerem je strokovna razlaga pospremljena s hudomušnimi ilustracijami in dialogi dojenčkov Črta in Pike.

SIMONA ŠOLINIČ

Gre za knjižico, ki v ospredje na zanimiv način postavlja prvo leto življenja skozi oči deklice Pike in dečka Črta v privlačnih ilustracijah. Hudomušna otroka gledata na dileme in vprašanja, ki si jih zastavljajo novepečeni starši, veliko bolj sproščeno, preprosto in predvsem potrpežljivo. Starši se tako ob prebiranju knjižice lahko nasmejijo, razvedrijo, obenem ob kratkih in jasnih strokovnih nasvetih dobijo prve konkretne informacije, kako ob težavah z dojenjem ravnati. Knjižico za dojenje z nasmeškom so ustvarili priznana dramaturginja Nuša Komplet Peperko in grafični inženir Lovro Zapušek, s strokovnimi nasveti jo je opremila predsednica Društva svetovalcev za laktacijo in dojenje Slovenije Cvetka Skale, z ilustracijami pa likovna pedagoginja in ilustratorica Katja Kovše.

»Prava za to«

Še posebej smo v uredništvu veseli, ker se je ideja o

nastanku takšnega priručnika utrnila dipl. medicinski sestri ter priznani mednarodni pooblaščenici IBCLC-svetovalki za dojenje Cvetki Skale, in sicer med spremljanjem oddaje Radia Celje. Skaletova je predsednica Društva svetovalcev za laktacijo in dojenje Slovenije, z njo smo že večkrat govorili o dojenju. Skaletova je hudomušne navedbe v priručniku opremila s strokovnim stališči in z odgovori na vprašanja, ki mlade starše najbolj pestijo o dojenju.

»Ko sem spremljala vaš medij, je bila oddaja o dojenju. Razmišljala sem, kako dobro bi bilo, če bi nekdo napisal priručnik na šaljiv način. Nato sem prišla v stik z Nušo Komplet Peperko in Lovrom Zapuškom in zdelo se mi je, da sta »prava za to«, da bi takšen priručnik napisali skupaj. Najprej nisem vedela, da sta si kot prijatelja, ko sta postala starša, pisala hudomušna sporočila. Tako smo se dogovorili, da bomo v knjižici zajeli te

Avtorji hudomušnega priručnika Nuša Komplet Peperko, Katja Kovše, Lovro Zapušek in Cvetka Skale

dialoge in s tem 14 najpogostejših situacij, ki povzročajo zadrege mladim staršem.

K vsaki situaciji sem dodala strokovno in poljudno razlago, saj smo želeli, da je priručnik sproščen in ne zatežen,« pravi Skaletova.

Odzivi na priručnik, ki je na voljo tudi na Hrvaškem in v Avstriji, so zelo dobri. »Pomembno je, da staršem s takšnimi nasveti pomagamo hitro in ne da morajo prebrati 50 strani knjige, da najdejo odgovore na vprašanja o dojenju. Mladi starši ne potrebujejo nekoga, ki jim govori, da nečesa niso naredili prav, ampak potrebujejo nasvete, ki so v preprostem jeziku in preprosto razloženi, da jih razumejo vsi. Včasih nekdo mamicu, ki po enem letu še kar doji, vpraša: »A še kar dojiš?«. Želimo poudariti, da sta mama in otrok tista, ki se odločita, kako dolgo bo dojenje trajalo,« dodaja Skaletova.

Hudomušnost in strokovnost

Ena od avtoric priručnika je tudi dramaturginja Nuša Komplet Peperko, mama dveh otrok. Z avtorjem Lovrom Zapuškom sta ustvarila hudomušne dialoge dveh dojenčkov Črta in Pike. »Skaletovo poznam že od rojstva moje starejše hčere. Že takrat mi je zelo pomagala z nasveti o dojenju. Imela sem ogromno vprašanj, zdi se mi, da sem se prvi mesec po rojstvu ukvarjala samo z dojenjem in s tem, ali je hči sita ali ne ... Pri nastanku tega priručnika smo resnično sledili temu, da mora biti duhovit,

lahkoten in da mora staršem dojenje predstaviti na hudomušen način, pri čemer lahko vidijo, pri čem smo si podobni in pri čem različni,« pravi Komplet Peperkova. Ker je del priručnika predstavljen skozi otroške oči, so želeli to opremiti še z ilustracijami. »Lovra poznam iz srednje šole, celo v istem mesecu sva postala starša. Takrat sva si pošiljala telefonska sporočila kot otroka, ki se na nek način šalita iz staršev. Čeprav je bilo obdobje za oba stresno, sva se pri tem zabavala in si sporočila izpisovala. Danes vidiva, kako dragocena so bila ta sporočila, saj so zajeta v priručniku, ki danes pomaga mnogim staršem. Skaletova je tem zapisom dodala strokovne razlage. Ilustratorica Katja Kovše je vse opremila z duhovitimi ilustracijami in glede na to, da še nima otrok, je znala celovito orisati ključne situacije,« pravi sogovornica. »Če bi takrat imela takšen priručnik, ko sem se prvič srečala z dojenjem, bi mi bilo lažje. Videla bi, da dojenje ni tako strašen proces,« pove z nasmeškom.

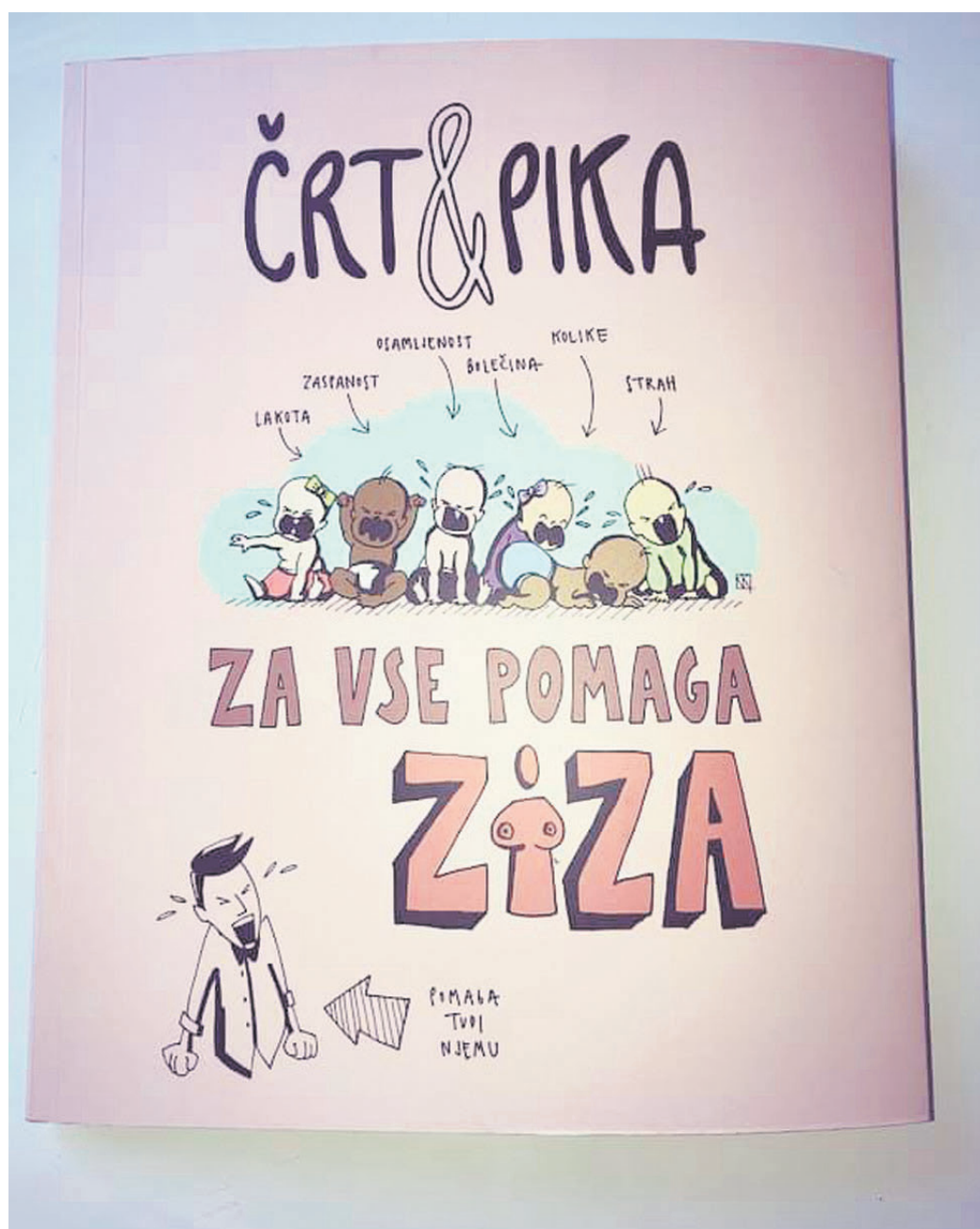
Črt in Pika

Lovro Zapušek, grafični inženir, je oče dveh otrok: »Pri izbiri osrednjih dveh likov v priručniku sva z Nušo izbrala Črta, za katerega sva hotela, da je nekoliko črnogled fant in Piko, ki pa je malo drugačna, pozitivna.« Pravi, da so bili zanj

najbolj kaotični prvi trije meseci po rojstvu prvega otroka. Moški vidik tako hudomušnemu priručniku da še poseben pečat: »Ženske prej preberejo vse nasvete, se o njih pozanimajo hitreje kot moški. Mi pa razmišljamo: »Saj bomo vse uredili, ne potrebujemo knjig.« In potem si dobesedno vržen v to,« pravi prav tako z nasmeškom na obrazu in doda, da sta oba z Nušo kot novepečena starša pred leti na ta način pošiljanja sporočil prebrodila krizo in se s tem tudi sprostila.

Poudarja, da ženska potrebuje pri dojenju podporo partnerja: »Ženski je nekoliko težje pri tem, več pričakuje od sebe, zato je pomembno, da ji moški nudi podporo, da je z njo, ko to potrebuje. Domnevam, da včasih ni bilo tako, danes so tudi generacije mladih nekoliko drugačne in mislim, da so moški danes bolj ob svoji partnerki.«

Zanimivo pri priručniku je, da ga je opremila mlada likovna pedagoginja Katja Kovše, ki še nima otrok, a se je izjemno ujela z ekipo: »Sodelovali smo odlično, če je bilo treba kje ilustracijo dodelati, dopolniti, smo to sproti uredili. Res sem hvaležna, da sem sodelovala, ker je bil to poseben izziv, tudi odzivi so takšni, da vidimo, da smo naredili dobro stvar. Mislim, da je ravno humor dobra stvar, s katero mlade mamice lažje prebrodijo morebitno stisko ob dojenju.«

V Celju, ob ovinku Savinje na Bregu, je bila postavljena tako imenovana izolirna bolnica, po domače »kolera špital«. Stavba je bila v tridesetih letih prejšnjega stoletja, ko jo je močno poškodovala poplava, porušena. (Foto: www.kamra.si)

Spomin na kugo v Celju nad vhodom v cerkev na Jožefovem hribu. V latinščini je zapisano: »Sv. Jožef je od Celjanov odvrnil kugo.« (Foto: Sherpa)

Svetovna zarota? Epidemije se vrstijo že tisočletja

Od epidemij kuge, kolere in sifilisa do covida-19

Epidemije niso nič novega, z njimi smo prisiljeni živeti že od nekdaj. Ste vedeli, da je bilo na Kranjskem v 19. stoletju, to je v »Prešernovem« stoletju, kar pet epidemij kolere? Zadnja je bila leta 1886, torej na pragu 20. stoletja. In kaj vse so še morali pretrpeti naši predniki ... Skozi stoletja so se kuge kar vrstile in v 14. stoletju je zaradi ene pomrla tretjina prebivalstva Evrope. Na kuge še danes spominjajo na primer cerkvi sv. Jožefa v Celju in sv. Roka v Šmarju pri Jelšah ter številna kužna znamenja. Gorja ni nikoli zmanjkalo, saj se je pojavil v »Prešernovem« času na Notranjskem med drugim endemični sifilis, ki so ga ljudje prenašali na nespolni način.

BRANE JERANKO

Kaj vse so doživeli naši predniki ... Saj ni res, a je! Danes poslušamo o napadih ogromnih rojev kobilic iz Afrike, v davnih časih pa so večkrat opustošile kmetijske površine tudi na Celjskem. Opustošenju so sledili pojavi lakote. V začetku letošnjega leta so se selile iz Etiopije v

druge afriške države milijarde kobilic – njihov največji roj je meril kar 2.400 kvadratnih kilometrov. To nam dandanes zveni tuje, a za naše prednike ni bilo tako. »20. avgusta 1480 so kobilice okrog Celja vse požrle. Nato je kmalu jela moriti kuga,« je zapisal zgodovinar **Janko Orožen** v

»Ta nadloga je v srca mož in žena zasejala veliko grozo, bratje so zapustili brate, strici nečake, sestre svoje brate in v mnogih primerih žene svoje može. Toda najhuje je, da so očetje in matere zavračali negovanje lastnih otrok in jim niso želeli pomagati,« je o kugi zapisal italijanski renesančni pisatelj Giovanni Boccaccio. V Dekameronu opisuje, kako je deset mladih ljudi zapustilo Firence, kjer je razsajala kuga. Na podeželju so se zabavali s pripovedovanjem zgodb.

svoji knjigi Zgodovina Celja in okolice. Kot kugo so predniki prepoznavali različne bolezni. Tako imenovani Antonov ali sveti ogenj je povzročal gnitje in počrnelost delov telesa, ki so nato odpadali.

Na Trojanah kordon

Tudi v naših krajih so se vrstile kuge. Orožen omenja v okolici Laškega kar pet kužnih znamenj, ki so jih postavljali ljudje v strahu pred kugo. Med eno od njih, to je leta 1540, so plemiči s Celjskega bežali na Kranjsko, preprosto ljudstvo je seveda bilo prisiljeno ostati doma. Štirinajst let pozneje so veliko umirali prebivalci Gornjega Grada. Gorja ni bilo nikoli konec ... »Leta 1600 so pri celjskem sv. Duhu vsak dan pokopali pet, šest ali več mrličev. Da kuge ne bi zanesli čez Trojane, so tam napravili kordon,« je raziskal Orožen. Čez tri leta so ponovno trpeli prebivalci Gornjega Grada. Toda po nekaj desetletjih se je pojavila na Slovenskem še hujša epidemija, ki je najbolj prizadela celjsko in ptujsko območje. »Ni kraja, ki ga kuga ne bi bila obiskala. Umrla je na tisoče in tisoče

ljudi, nekateri kraji so ostali brez prebivalcev. Zastalo je gospodarsko življenje in pojavila se je lakota,« piše zgodovinar. V celjski okolici je takrat umrlo več kot štiristo ljudi, v trgu Vojnik vsaj polovica prebivalcev, umrlo je 1.156 podložnikov graščine Zbelovo pri Konjicah, v gosposčini Laškega 706 ljudi, na območju pražupnije Pilštanj na Kozjanskem 4.500 ljudi ... V Šmarju pri Jelšah so računali le še na pomoč onostranstva in so na hribu postavili kapelico. Kmalu je bila postavljena še znamenita cerkev sv. Roka, zavetnika proti kužnim boleznim.

Bosi na Jožefov hrib

Toda sledile so nove kuge ... »Strašno je bilo tudi razdobje 1678–1683, ko je kuga zajela vso srednjo Evropo. Sodobni viri govore o tem, da so jo naznanjali mnogi neobičajni prirodni pojavi,« omenja Janko Orožen. »10. avgusta 1678 sta bila Saturn in Mars v konjunkciji, kar so sodobni astrologi in zdravniki smatrali kot »mater kuge, ker zbira en planet zlobne sopare v globočinah Zemlje, drugi pa jih dviga v zrak,« dodaja zgo-

dovinar. Tega leta se je kuga razširila iz Transilvanije in z Madžarske v Prekmurje in na Štajersko. Na Dunaju je zaradi epidemije umrlo kar 122 tisoč prebivalcev. Revni so morali ostati v mestu, bogati so zbežali v druge pokrajine. Odselil se je tudi cesar Leopold I. z dvornim osebjem. »Poseben cesarski patent je za avstrijske dežele določal, kako se je med kugo treba zadrževati. Toda ljudje se zanj niso menili,« je raziskal Orožen. Trpeli so tudi Celjani in okoličani. Kuga so jim prinesli trije študentje, ki so med potjo iz Gradca v Gorico prespali na celjskem Bregu. Od tam se je kuga razširila v središče mesta, zato je bil dohod v mesto zaprt. Jeseni 1679 je v malem Celju v dveh mesecih umrlo 74 okuženih ljudi. Celjski zdravnik dr. Jakob Heipl se za okužene naj ne bi dovolj »brigal« in Celjanom je preostalo le še upanje v onostranstvo, vera. Na martinovo so se v procesiji bosí odpravili na Jožefov hrib ter se na vrhu zaobljubili, da bodo tam – če bodo rešeni kuge – postavili cerkev sv. Jožefa. Dve ali tri leta po procesiji je bila cerkev zgrajena. Nad glavnim vhodom

je na kronogramu zapisano v latinskem jeziku: »Sveti Jožef je od Celjanov odvrnil kugo.«

Celjski »kolera špital«

Ljudje, ki so zbežali iz Celja, trgovci s soljo in berači so okužili še druge daleč po celjski regiji. Kuga je posebej prizadela Žalec in Mozirje. Tudi Mozirjanom je preostalo le še upanje v nebo. Tako so zgradili cerkev na Rožniku in postavili kar pet kužnih znamenj. »Kranjci so zastražili mejo in prekinili tudi trgovske stike s štajerskimi kraji, samo s soljo je bilo mogoče trgovati, a le v omejenem obsegu,« je zapisal o takratni epidemiji Orožen. Kot opisuje, se je kuga spet pojavila po letu 1711, vendar je celjskemu območju prizanesla.

Po tem so bili ljudje v strahu pred kolero. »Občine so morale zlasti zaradi nje graditi majhne bolnice. Tista, ki jo je uredila okoliška občina ob ovinku Savinje, se je imenovala kolera špital,« je zapisano. Gre za bolnico na celjskem Bregu, in sicer tik ob reki. Bolnišnico je po prvi svetovni vojni močno poškodovala poplava. Nato je bila porušena.

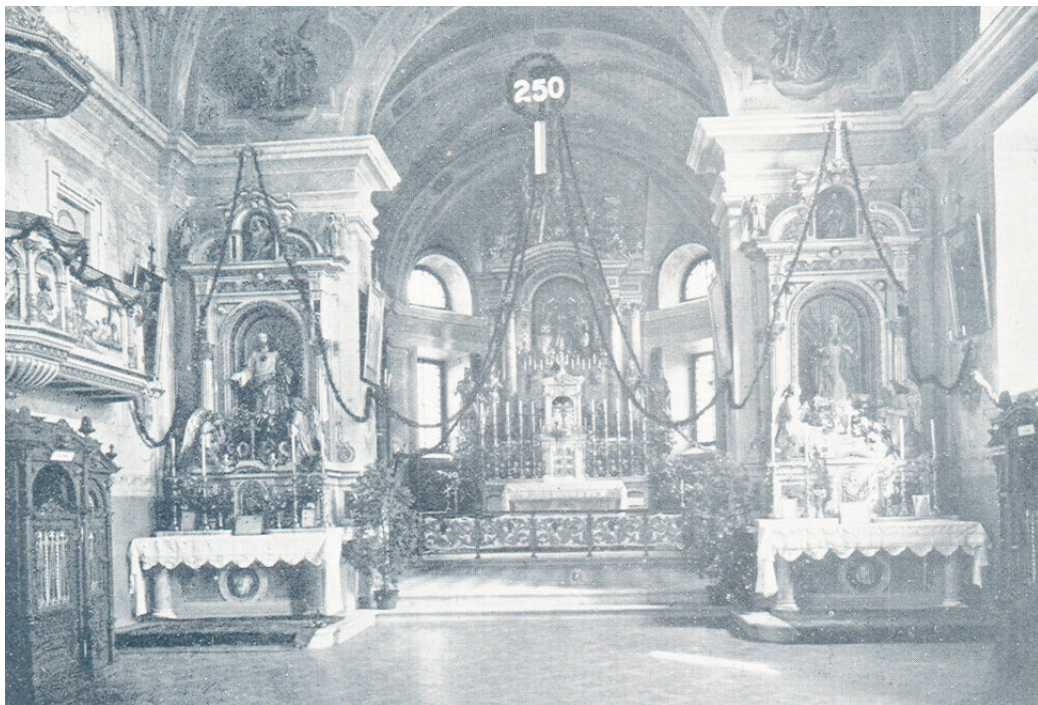
Tudi znamenita cerkev sv. Roka nad Šmarjem pri Jelšah je bila sezidana za zahvalo, ker so bili Šmarčani rešeni kuge. (Foto: Muzej baroka, Nataša Müller)

Cerkev na celjskem Jožefovem hribu je nastala po zaobljubi meščanov, da jo bodo zgradili, če bo mesto rešeno kuge. Zaradi nje je pomrla večina prebivalcev Celja. (Foto: SHERPA)

Znamenita freska Mrtvaški ples v cerkvi v Hrastovljah iz leta 1490. Strokovnjaki ocenjujejo, da je fresko skoraj zagotovo navdihnila ena od epidemij kuge. (Foto: splet)

Notranjost cerkve sv. Jožefa v Celju na stari fotografiji. (Foto: www.kamra.si)

Verniki so se med kugami veliko priporočali sv. Roku, zavetniku proti kužnim boleznim. Posvečene so mu številne cerkve. V Šmarju pri Jelšah je rokovo še vedno velik verski in ljudski praznik. (Foto: Muzej baroka, Nataša Müller)

Kuga, ki so jo preprosti ljudi imenovali »črna smrt«, še vedno ni premagana ... Letos poleti so o posameznih primerih poročali s severne Kitajske in iz Mongolije. Obstajajo torej različne vrste kuge, zelo nalezljive bolezni. Na človeka jo prenašajo bolhe in to z okuženih podgan.

S kolero okužen tudi Prešernov sin

Po epidemijah kuge so bile v ospredju epidemije kolere. To je črvesna nalezljiva bolezen, ki jo povzročajo bakterije. Preko bolnikovih iztrebkov se širi z onesnaženo vodo ali hrano ter z neumitimi rokami. Na treh manj razvitih celinah umre dandanes zaradi kolere povprečno sto tisoč ljudi na leto.

V Ljubljani je že leta 1831 izšla knjižica z naslovom Kolera - Potrebno poduzhenje za kmeta, ki je bila izdana v slovenskem jeziku. Med prvo od petih epidemij kolere na Slovenskem, to je leta 1836, je v Gorici umrl zadnji francoski kraj Karel X. Borbonski, ki je pokopan v kriпти cerkve na Kostanjevici nad Novo Gorico. Kolero so

k nam iz Italije prinesli vojniki, zaradi nje so umirale cele družine. V celjski okolici je bilo takrat manj bolnih. Tudi med drugo epidemijo kolere leta 1849 so - kot vedno - umirali predvsem revnejši prebivalci. Najbolj množična je bila tretja epidemija leta 1855, ko je na Kranjskem umrlo več kot pet tisoč ljudi. Prebivalstvo je močno prizadela tudi po gospodarski plati. Med prsilci za denarno podporo je bila Ana Jelovšek, saj je njen nezakonski sin Franc (1845-1855) oziroma sin Franceta Prešerna najprej zbolel zaradi kolere in nato še zaradi tifusa. Ob takratni epidemiji je Fran Levstik napisal pesem Na svetega Roka dan. Nekaj bolnikov je bilo tudi v okolici Celja, Laškega in Zidanega Mosta. V svoji knjigi Spomini omenja kolero iz prve roke tudi politik, pisatelj in zdravnik Josip Vošnjak iz Šoštanja.

Omenjenim trem epidemijam kolere sta sledili še dve, leta 1866 in in 1886, torej že na pragu naprednejšega 20. stoletja. »Zaradi skokovitega razvoja znanosti in vsesplo-

šnega napredka v družbi so postale predvsem preventivne metode pred epidemijo veliko bolj učinkovite,« ocenjuje razmere med zadnjo epidemijo kolere na Kranjskem dr. Katarina Keber. Pet epidemij na Kranjskem je podrobno opisanih v njeni knjigi Čas kolere.

Stare in nove bolezni

Med starimi boleznimi, ki jih poznamo že od antike, je tuberkuloza - po starem jetika ali sušica. Z njeno bakterijo je še dandanes okužena tretjina svetovnega prebivalstva. Gre za eno od treh najbolj smrtnih bolezni na svetu, ki je bila nekoč kriva za številne smrti tudi na Slovenskem. Spomnimo se recimo usod mladih pesnikov Dragotina Ketteja in Josipa Murna Aleksandrova ...

Med epidemijami nam je dandanes seveda najbližje gripa. Pred stotimi leti so umirali milijoni ljudi zaradi tako imenovane španske gripe. Pred skoraj pol stoletja leta 1972, je v Jugoslaviji izbruhnila epidemija črnih koz, ki je narekovala v Slo-

veniji množično cepljenje. Sledile so nove bolezni ... Leta 1981 se je začela še pandemija aidsa, proti kateremu cepivo še ne obstaja. Prav tako ni cepiva proti sifilisu, še eni spolni bolezn. Lani so zdravstvene oblasti opozarjale, da grozi Evropi nova epidemija sifilisa. V Sloveniji se je pojavila še v devetdesetih letih prejšnjega stoletja, po odprtju mej nove države. Zanimivo je, da se je v 19. stoletju na Notranjskem in Krasu pojavila epidemija endemičnega sifilisa, ki se je širil nesporno. Med kmečkim prebivalstvom se je širil zaradi slabih bivalnih razmer in slabih higienskih navad.

Epidemije različnih bolezni se torej vrstijo skozi celotno človeško zgodovino in še se bodo. Za kužne bolezni in njihove epidemije smo izvedeli že od Asircev in Babiloncev, od starih Egipčanov, starih Grkov ... Je torej covid-19 »svetovna zarota«, zarota temnih sil iz ozadja - kar verjamejo posamezniki - ali le ena od epidemij, ki mučijo človeštvo že od nekdaj? Odgovor ni težak ... Le paziti se je treba.

Na nekdanje epidemije spominjajo po Sloveniji številna kužna znamenja in cerkve. Več znamenj je tudi na območju Kozjanskega parka, a vsa niso povezana s kugami. (Foto: Kozjanski park)

Dr. France Prešeren. Kolero je imel tudi njegov sin Franc (1845-1855), ki je nato zbolel še zaradi tifusa.

Pisatelj, narodni delavec in zdravnik dr. Josip Vošnjak iz Šoštanja, ki je med drugim deloval v Šmarju pri Jelšah. S kolero se je srečal »iz oči v oči«. (Foto: www.kamra.si)

Na kugo v Šmarju pri Jelšah spominja freska z zapisom. S Ptujja sta prinesla kugo dva Šmarčana na Brecljevo. »V kratkem času podavi nad 200 ljudi,« je zapisano. (Foto: Muzej baroka, Damjan Regoršek)

Zilja ni bila del plebiscitnega območja

Tam, kjer teče bistra Zilja

Rož, Podjuna, Zilja ... V letu, ko se spominjamo stoletnice koroškega plebiscita, še bolj mislimo na ta prelep »venec treh dolin«. Najzahodnejši del tega »venca« je tako daleč, da ni bil med plebiscitom niti del cone A niti del cone B. Od mesta Beljak / Villach do mesteca Šmohor / Hermagor, do katerega sega najzahodnejši del dvojezičnega ozemlja, je namreč kar 45 kilometrov.

BRANE JERANKO

Iz vasice Zahomec je lepo viden Dobrač, po nemško Dobratsch (visok je 2.166 metrov). Na gori, ki predstavlja vzhodni obronek Ziljskih Alp, sta od srednjega veka postavljeni tako imenovani Slovenska (Windische Kapelle) in Nemška cerkev.

Zilja (Gailtal) je pokrajina ob istoimenski reki (po nemško Gail), ki se vije več kot sto kilometrov daleč, od Vzhodne Tirolske do predmestja Beljaka. Slovenci živijo v Spodnji Ziljski dolini. Slovenska manjšina,

katere pripadniki so nekoč na podeželju predstavljali večino, je danes maloštevilna. In kako je na Zilji sto let po plebiscitu, ki je niti ni uspel doseči?

Na sobotni večer sem v Bistrici na Zilji / Feistritz in

Gailtal opazil, da odhajajo nekateri vaščani proti cerkvi k večerni maši. Odhajali so v daleč naokoli vidno cerkev na griču, posvečeno sv. Martinu. Zanimalo me je, v katerem jeziku bo obred,

zato sem se jim na začetku pridružil. K oltarju sta pristopila župnik v visoki starosti in mlad temnopolt duhovnik, po vsej verjetnosti iz Afrike. Razveselilo me je, da je bil mašni obred dvojezičen. Po-

zneje sem izvedel, da deluje slovenski duhovnik Stanko Trap v Bistrici na Zilji že več kot štiri desetletja. Duhovnik Trap – še vedno čil, vendar v visoki starosti – je eden od »kaplanov Čedermacev«, ki

se že desetletja trudijo za ohranjanje slovenske kulture na Zilji in širše. Za ta prizadevanja je prejel pred šestimi leti Tischlerjevo nagrado, ki jo podeljuje koroškoslovenska skupnost.

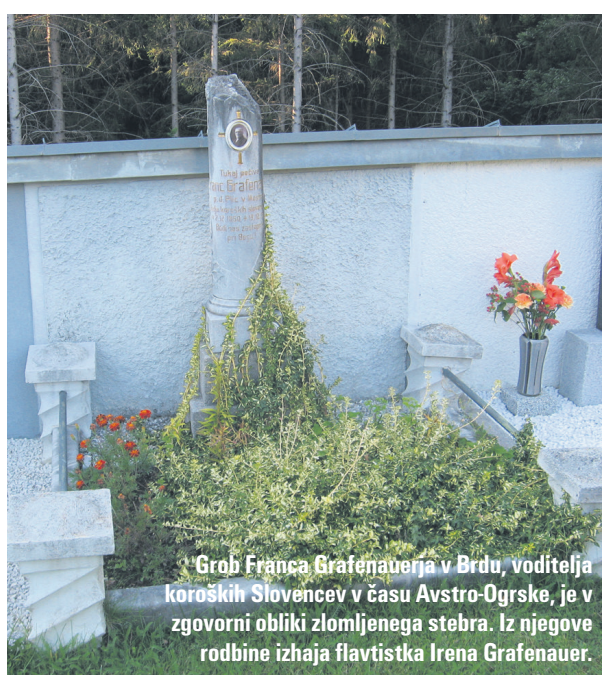
Pogled na del Prešeškega jezera, ziljskega poletnega turističnega raja

Na Zilji kulturnih spomenikov ne manjka.

Vodnjak v Bistrici na Zilji

Grob Franca Grafenauerja v Brdu, voditelja koroških Slovencev v času Avstro-Ogrske, je v zgovorni obliki zlomljenega stebra. Iz njegove rodbine izhaja flavtistka Irena Grafenauer.

Gostišče Stara pošta v Bistrici na Zilji, ki ga vodi kulturna delavka Pepca Druml. Na stavbi sta tudi slovenska napisa »gostilna« in »trgovina«

»Ne samo na Zilji, na skrajni jezikovni meji je pomemben vsak posameznik,« je ob podelitvi nagrade Trapu dejala kulturnica **Pepca Druml**, njegova sovaščanka. Drumlova vodi v središču Bistrice na Zilji upoštevano gostišče Stara pošta / Alte Post, ki ima na pročelju trijezični napis; poleg nemškega še italijanskega in slovenskega. Časi, ko so bili narodno zavedni koroški Slovenci preganjani, so na srečo večinoma mimo. Danes začenejajo koroške ure teči drugače.

Zahomški orli

V povezavi z Bistrico na Zilji me je presenetilo še nekaj. V vasi je sedež Društva koroških vindišarjev, ki ima v svojem programu – verjeli ali ne – »ohranjanje in negovanje lokalne kulture«. Gre za z nacizmom povezano vindišarsko teorijo, po kateri koroški in štajerski Slovenci to, kar so, sploh niso. Teorija je med drugim nastala zaradi številnih nemških izposojenk, ki so jih uporabljali oziroma jih še uporabljajo. Inštitut dunajske univerze za slavistiko je to teorijo po strokovni plati zavrnil in pojasnil, da gre zgolj za slovensko narečje. Vindišarski narod torej ne obstaja. »Neumnost!« sem odgovoril nekemu Ziljanu, s katerim sem se razgovoril v nemščini in me je vprašal, kaj menim o vindišarjih.

O nekdanjih hudih razmerah na avstrijskem Koroškem med drugim priča primer izjemnega smučarskega skakalca Karla Schnabla, člana dvojezičnega športnega društva Zahomec / Achomitz. Potem ko je stal Schnabl na zimskih

olimpijskih igrah leta 1975 kar dvakrat na zmagovalnih stopnicah, so mu v domačem Zahomcu priredili slovesen sprejem. Dvojezičen sprejem seveda, kar je tako razburilo nemške skrajneže, da je morala avstrijska televizija prenos slovesnosti prekiniti. Prišlo je namreč do žvižganja, medklincev in odklopa mikrofona. Uspešen Schnabl je pozneje postal športni zdravnik in je med drugim skrbel za avstrijsko skakalno ekipo.

Zahomec je vasica v občini Straja vas / Hohenturn, ki so jo postavili skakalni uspehi na zemljevid športnega sveta. Imena, kot Karl Schnabl, Hans Wallner, Hans Milonig, Sepp Gratzler, Franz Wiegeler ter v novejšem času Tomaž Druml, povedo vse o Zahomcu in njegovih orlih že sama po sebi. Še več, v novejšem času se je pojavil kot trener uspešne japonske smučarske skakalke Sare Takanashi Janke Zwitter mlajši, in sicer iz Zahomca. In največja znamenitost vasice, sosede Bistrice na Zilji? Njen skakalni center seveda.

Ziljski veliki možje

Občina Straja vas je med drugim povezana z narodopiscem in jezikoslovcem Matijo Majarjem Ziljskim, ki je bil Slomškov učenec. Ziljan Majer – doma je bil iz Gorič / Görtschach pri Prešekem jezeru – je deloval nekaj časa kot župnijski upravitelj v Gorjah v občini Straja vas. Z Zilje je še več za slovensko zgodovino pomembnih mož. To so pesnik, narodopisec in jezikoslovec Urban Jarnik iz Potoka pri Svetem Štefanu,

politik in izdelovalec orgel Franc Grafenauer iz Most pri Brdu, iz okolice Brda sta tudi literarni zgodovinar in akademik Ivan Grafenauer ter skladatelj Anton Jobst, iz Dol pri Brdu je Vinko Möderndorfer starejši ... Möderndorfer, ki je umrl leta 1958 v Celju, je bil šolnik, pisatelj in zbiralec narodnega gradiva. Najbolj znan je po koroški pravljici Mojca Pokrajculja, ki jo je zapisal. Po drugi svetovni vojni je preživel zapor na Golem otoku. Današnja kulturna javnost bolj pozna njegova vnuka Vinka Möderndorferja mlajšega in

Vito Mavrič. Iz Zahomca je bil doma tudi eden od vodij koroških Slovencev po drugi svetovni vojni Franci Zwitter. Med drugim je bil podpredsednik Mednarodnega združenja za zaščito ogroženih jezikov in kultur.

Ustavil sem se tudi v Brdu / Eggu, ki je tesno povezan z nekdanjim vodjem koroških Slovencev iz obdobja Avstro-Ogrske. Na tamkajšnjem pokopališču je danes komaj kakšen nagrobnik s slovenskim napisom: ima ga Voltova družina, dvojezični pomnik je postavljen nekdanjemu župniku

Rudiju Safranu, slovenski napis ima tudi nagrobnik »vodje koroških Slovencev«, to je dunajskega državnozbornskega poslanca Franca Grafenauerja. Ta je strtl umrl leta 1935, njegov nagrobnik je v zgovorni obliki zlomljenega stebra. Iz njegove rodbine izhaja uspešna slovenska flavtistka in Prešernova nagrajenka Irena Grafenauer. Zanimivo je, da je dandanes v Brdu župnijski upravitelj temnopolt duhovnik iz Afrike.

Danes je torej marsikaj drugače. Tiste nemške nacionalistične skrajneže, ki so leta 1976 razgrajali zaradi dvojezične športne slovesnosti v Zahomcu, bi lahko kratko malo zadelo kap. Danes je celo po Zilji nekaj dvojezičnih krajevnih napisov, na primer v vasi Dole / Dellach v oddaljeni občini Šmohor. Ti napisi so premalo, ugotavlja koroškoslovenska skupnost, ki zahteva dodatne med drugim v občini Šmohor – Prešeško jezero (Hermagor – Presseger See). To je pomembna koroška turistična občina, kjer zabeležijo poleti in pozimi skupno več kot milijon nočitev. Pozimi prihajajo gosti predvsem v priljubljeno Skiareno Nassfeld / Mokrine v Karnijskih Alpah, v največje koroško smučarsko središče. V poletnem času je seveda posebej priljubljen cilj Prešeško jezero, ki meri 55 hektarjev in je deveto največje jezero Koroške.

Na Unescovem seznamu

Tudi ziljska slovenska kultura doživlja v strokovnih krogih priznanje. Predlani sta bila uvrščena na Unescov

seznam nesnovne kulturne dediščine »Ziljski žegen« in »Ziljska noša«, ki sta tam zapisana v obeh deželnih jezikih.

V še ne tako zelo starih časih – ko so morale ženske nositi krila čez kolena in še prej vse do tal – je ziljska noša vzbujala pohujšanje. In to tolikšno, da jo je sicer napredna cesarica Marija Terezija hotela kratko malo prepovedati. Njena visokost je poslala kar dva opomina in bila pripravljena, da plača podaljšana krila na državne stroške. Še huje, dekleta so v hudo pohujšljivih nošah celo plesale.

In kaj predstavlja »Ziljski žegen«? Dandanes prepovedano v njem nepoučeni ljudje zgolj štehanje, kar je premalo. »Žegen« namreč sestavljajo dopoldanska maša za neporočene fante in dekleta, slovesno kosilo s »čisavo župo« (kislo juho) ter rej (ples) pod lipo, ki sledi štehanju. Med štehanjem, ki ga pripravljajo domačini tudi v Sloveniji (v ljubljanskih Savljah), drviijo fantje na neosedlanih konjih ter s količem zbijajo majhen sod. Ta je pritrjen na približno tri metre visok steber. Zmagovalec prejme »kranjcelč«, venec s suhim cvetjem. Dandanes je ziljsko štehanje že precej pomembeno.

In kako je nastalo štehanje? Zilja je znana po konjereji. Njena tla so namreč kislina in takšna je tudi krma. Ziljani zato redijo noriške konje, z njimi pa je prišlo še do štehanja. Pripravljajo ga fantovske bratovščine, ki se imenujejo »konte«. Po dolini jih je štirindvajset.

Dvojezični napis v majnem Zahomcu, zapisanem na smučarsko-skakalnem zemljevidu sveta.

Dvojezični krajevni napis v Dolah v občini Šmohor. To je domača vas Celjana Vinka Möderndorferja starejšega, ki je med drugim zapisal pravljico Mojca Pokrajculja.

Pogled na vas Brdo. Iz njegove okolice izvira več velikih slovenskih mož. Zaradi pomanjkanja duhovnikov vodi župnijo mlad župnijski upravitelj iz Afrike.

V središču Bistrice na Zilji, majhne občine s komaj 660 prebivalci.

Pogled iz Zahomca proti župnijski cerkvi v Bistrici na Zilji

Slovenski sadjarji pridelujejo raznolike sadne vrste.

Najboljše sadje se ponaša z znakom »Izbrana kakovost – Slovenija«

Ko posežemo po sadju za osvežitev, svojem najljubšem smutiju, sadni sladici ..., si želimo sočen, svež in poln okus. Da vsak grizljaj in požirek spominja na skrbno negovan sadovnjak. Na policah trgovin lahko izbiramo v široki ponudbi sadja od blizu in daleč. Kaj je najboljša izbira? Odgovor na vprašanje je preprost: sadje z znakom »Izbrana kakovost – Slovenija«. Kakovostno, lokalno, preverjeno.

Naša super hrana, naše super sadje

Da bi kot potrošniki lažje prepoznali kakovostno hrano, je bila vzpostavljena nacionalna shema kakovosti, imenovana »izbrana kakovost«. Z namenom promocije lokalno pridelane in predelane hrane je zaživel še nacionalni projekt »Naša super hrana«, ki je skupni projekt države ter sektorjev pridelave in predelave hrane. Poleg sektorja sadja so v shemo »izbrana kakovost« doslej pristopili še pridelovalci in predelovalci iz sektorjev mesa in mleka.

Znak »Izbrana kakovost – Slovenija« je torej namenjen tistim kmetijskim pridelkom oziroma živilom, ki so pridelani in predelani v Sloveniji. V kategoriji sadja to pomeni, da je z znakom »Izbrana kakovost – Slovenija« označeno sadje, ki je v Sloveniji pridelano in predelano. Prednost lokalno pridelanega sezonskega sadja s takšnim znakom je v preverjeni kakovosti, slovenskem poreklu in dodatni neodvisni kontroli.

Preverjena kakovost celotne proizvodne verige

Z nakupom sadja, ki je označeno z znakom »Izbrana kakovost – Slovenija«, imamo potrošniki zagotovilo, da je sadje višje kakovosti in da je bil opravljen dodatni nadzor pridelave in predelave. Zato lahko proizvodom, ki so označeni z znakom »Izbrana kakovost – Slovenija«, zaupamo.

Vključevanje pridelovalcev ali predelovalcev sadja v shemo »Izbrana kakovost« je prostovoljno. Znak »Izbrana kakovost – Slovenija« lahko uporabljajo samo tisti, ki so pridobili certifikat. Uporaba znaka je po pridobitvi certifikata obvezna, če se sadje oziroma proizvodi iz sadja tržijo kot proizvodi z znakom »Izbrana kakovost – Slovenija«. Pri trženju se lahko vključujejo vsi člani proizvodne verige: sadjarji, obrati za skladiščenje in pakiranje sadja, distributerji, obrati, ki predelujejo proizvode iz sadja, tudi zadruga in ponudniki, ki kupujejo, dokupujejo, prodajajo oziroma opravljajo gostinsko dejavnost prodaje svežega sadja ali predelanih proizvodov iz sadja.

En znak kot potrditev skladnosti s standardi

Znak »Izbrana kakovost – Slovenija« začne »zoreti« pri pridelovalcih sadja, saj morajo ti zagotavljati pridelavo po točno določenih kriterijih. To pomeni, da mora poleg pridelave in predelave v Sloveniji ter izvedenih dodatnih kontrolah sadje dosegati optimalno stopnjo tope suhe snovi, lupinarji pa ustrezati zahtevam glede vsebnosti vlage. Upoštevati morajo omejitve glede gnojenja, vnosa dušika v tla in širino herbicidnega pasu. Z namenom varstva rastlin smejo pridelovalci uporabljati le sredstva, ki so registrirana v Sloveniji in se uporabljajo na način, kot je predpisan v ekološki ali integrirani pridelavi sadja.

Pridelovalci morajo upoštevati optimalen čas za obiranje sadja. Na drugi strani morajo predelovalci zagotavljati, da ima vse uporabljeno sadje certifikat »Izbrana kakovost – Slovenija«. Ob tem morajo upoštevati, da vse druge sestavine, ki niso proizvedene v Sloveniji (sladkor, čokolada, začimbe ...), ne smejo presegati 25-odstotnega deleža proizvoda. Prav tako morajo biti proizvodi pri pridelovalcu skladiščeni ločeno od drugih pridelkov ter v hladilnici ali sortirnici tudi jasno označeni. Za pridelovalce, predelovalce in trgovce so predpisani tudi posebni pogoji trženja za nepredpakirano sveže sadje in predelane proizvode iz sadja.

Z notranjo in zunanjo kontrolo do našega super sadja

Pridelovalci in predelovalci sadja se z vstopom v shemo »Izbrana kakovost« prostovoljno zavežejo k zagotavljanju nadstandardnih kriterijev. Vsi, ki so vključeni v shemo »Izbrana kakovost«, vodijo zapise in evidence po posameznih kriterijih. Njihovo delovanje je podvrženo dvostopenjskemu nadzoru. Na prvi ravni gre za lastno, notranjo kontrolo v obratih vseh deležnikov v verigi, na drugi stopnji pa zunanjo kontrolo izvajajo neodvisne organizacije za ugotavljanje skladnosti. Te imenuje država, njihova naloga pa je pregledati in ugotoviti skladnost posamezne dejavnosti s predpisanimi kriteriji.

Ko naša izbira obrodi dobre sadove

Poseganje po izdelkih z znakom »Izbrana kakovost – Slovenija« pomeni podporo slovenskim pridelovalcem in slovenski prehrabeni industriji, ki zaposluje več kot 90 tisoč ljudi. S tem potrošniki sklenemo krog dobrega, saj omogočamo, da pridelovalci in predelovalci na police še naprej umeščajo visokokakovostno hrano slovenskega porekla. Ta pa vsem nam omogoča višjo kakovost življenja. Naj vas pri izbiri vodi slogan nove promocijske kampanje za sadje: »Najboljše imamo doma.«

V slovenskem sadju lahko uživamo skozi vse leto.

DOSTOPNOST SLOVENSKEGA SADJA SKOZI LETO		JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC
PEČKARJI	jabolka	🍏	🍏	🍏	🍏	🍏	🍏	🍏	🍏	🍏	🍏	🍏	🍏
	hruške	🍏	🍏	🍏	🍏				🍏	🍏	🍏	🍏	🍏
	breskve							🍑	🍑				
KOŠČIČARJI	marelice							🍑	🍑				
	češnje					🍒	🍒	🍒					
	slive								🍎	🍎			
JAGODIČJE	jagode			🍓	🍓	🍓	🍓	🍓	🍓	🍓	🍓	🍓	🍓
	ameriške borovnice						🍇	🍇	🍇	🍇			
	maline						🍓	🍓	🍓	🍓	🍓		
	rdeči ribez						🍇	🍇	🍇				
LUPINARJI	orehi	🌰	🌰	🌰	🌰	🌰				🌰	🌰	🌰	🌰
	lešniki	🌰	🌰	🌰	🌰	🌰				🌰	🌰	🌰	🌰
	mandelj	🌰	🌰	🌰	🌰	🌰				🌰	🌰	🌰	🌰
	kostanj										🌰	🌰	
MEDITERANSKE SADNE VRSTE	kaki										🍅	🍅	
	figa								🍌	🍌			

NAŠE SUPER SADJE

nasasuperhrana.si
nasasuperhrana

NAŠE SUPER SADJE

www.nasasuperhrana.si

nasasuperhrana

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO
IN
SLOVENSKI PRIDELAVCI
IN PREDLOVALCI SADJA

Kako smo pisali o rokometiših Celja Pivovarne Laško

Nepozabno slavje ob največjem uspehu celjskega športa

Ker se naša rubrika, v kateri se ob 75-letnici Novega tednika spominjamo, kako smo pisali o dogodkih iz preteklosti, počasi izteka, je prav, da več pozornosti namenimo tudi športnemu klubu, ki je dosegel največji uspeh v evropskih klubskih tekmovanjih v celjski in slovenski športni zgodovini. Govorimo seveda o rokometiših Celja oziroma rokometiših Celja Pivovarne Laško, ki so pod tem imenom serijsko osvajali domače državne in pokalne naslove, igrali v elitnem evropskem tekmovanju ter leta 2004 tudi postali evropski klubski prvaki.

ROBERT GORJANC

Poraz Pivovarne

Pogled na lestvico 2. ZRL za moške je takšen: Bjelovarski Partizan je po šestih kolenih še neporažen, drugi Splitex ima pet zmag, tretji Velenje pa štiri zmage. Sledi sedem ekip s po tremi zmagami, med katerimi je tudi Celje Pivovarna Laško, ki pa ima tekmo manj. Zaostalo tekmo z Ajdovščino so Celjani odigrali sinoči, v soboto pa bodo v tekmi 7. kola gostili ekipo Slovenj Gradca (19). Z zmaga nad slovenskimi ligasema bi si Celjani lahko nekoliko popravili nezaviden položaj na lestvici. V soboto so namreč že drugič izgubili

ŠPORT VČERAJ ...

Celjski rokometiši so z novim trenerjem Tislom v 7. kolu 2. zvezne rokometne lige na domačem igrišču premagali Slovenj Gradec, tesno, s 17:16. Pred okoli tisoč gledalci niso pokazali najboljših igr, so pa zabeležili pomembno zmago, s katero so sedaj na drugem mestu, le dve točki za Partizanom iz Bjelovarja. Velenjčani so gostovali v Djakovu in premagali domače istoimensko moštvo s 24:18. Tudi Velenjčani so se povzpeli s to zmago, sedaj so tretji z istim številom točk kot Celjani.

Ta pot do omenjenega vrhunca se je začela približno v tem času, novembra davnega leta 1990, ko je vodstvo Celja Pivovarne Laško, potem ko je laška pivovarna postala glavni pokrovitelj kluba, na mesto trenerja postavilo takrat komaj 29-letnega Toneta Tislja (prihodnje leto bo praznoval 60 let). Z ekipo, ki ji ni šlo po načrtih v takratni drugi zvezni jugoslovanski ligi, se je uspel prebiti do zaključnega kvalifikacijskega turnirja v Zagrebu. Tam

so se celjski rokometiši spet uvrstili v prvo zvezno ligo, kjer so v minulih sezonah že večkrat igrali.

V prvi jugoslovanski ligi potem sicer niso zaigrali, saj se je Slovenija osamosvojila in ustanovila svoje državno prvenstvo. V prvi sezoni je Celje Pivovarna Laško zanesljivo osvojilo naslov prvaka in tudi pokalni naslov, potem je te dosežke v domačem tekmovanju večinoma ponavljalo, v vseh naslednjih tridesetih letih z redkimi izjemami,

ko so naslov državnega prvaka osvajali Prule 67, Gorenje Velenje in Cimos Koper.

Celjski rokometiši so uspešno nastopali tudi v Evropi in se do leta 2001 kar petkrat uvrstili v polfinale lige prvakov. V tem tekmovanju so bili nepozabni legendarni dvoboji še v dvorani Golovec s takrat izredno močnim Zagrebom in »superiorno«
Barcelono. Čeprav je bila tudi uvrstitev v polfinale rokometne evrolige izjemen uspeh, so Celjani merili še višje, na finale.

Naposled jim je to uspelo v sezoni 2003/04, ko je bila na Hudinji zgrajena tudi nova športna dvorana Zlatorog. Na odprtju nove dvorane, decembra leta 2003, je rokometiših Celja Pivovarne Laško ob fanatični podpori navijačev uspel neverjeten, spektakularen preobrat, ko

so v tekmi osmine finala proti španskemu Ademarju Leonu uspeli nadoknaditi kar 13 zadetkov prednosti gostov s prve tekme.

Ta zmaga je dala celjskim rokometiših nov zagon, v četrtfinalu so potem izločili še nemški Lemgo in še enega španskega predstavnika, Ciudad Real, ter se uvrstili v tako želeni finale.

Tam jih je ponovno pričakal nemški nasprotnik, Flensburg, ki so ga na prvi tekmi doma Celjani premagali za šest zadetkov (34:28). Prednost je tokrat bila zadostna, saj so na povratni tekmi v Nemčiji celjski rokometiši izgubili le z dvema zadetkoma razlike.

Začelo se je nepopisno slavje, ki je vrhunec doživelo po vrnitvi evropskih prvakov v Celje pred dvorano Zlatorog, kjer jih je pričakalo kar dvajset tisoč privržencev. Čez dva dni je sledil še en veličasten sprejem, pred celjsko občino.

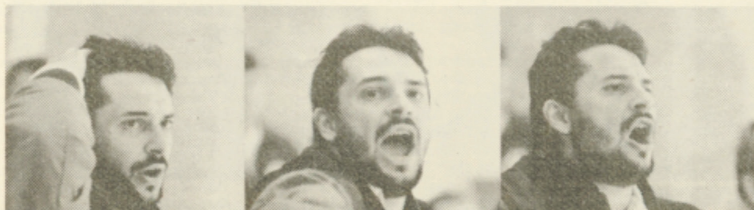

Od leve proti desni slavijo: sekretar Vlado Privšek, maser Mile Maksimovič, kapetan moštva Igor Razgor-Raza, tehnični vodja Rado Petru, vratar Aleš Anžič-Anžo, Rajko Begović-Bego, Tomaž Jeršič-Jeršo, Aleš Franc, Roman Pungartnik-Pungl, Robi Safarić-Safara, s hrbotom je obrnjen Admir Jašarević-Jaša, Silviyo Ivandija-Siki, Oto Gradišnik-Cota, Tomaž Cater in Uroš Privšek.

Zlatorogi uspeli

V Zagrebu so si rokometiši Pivovarne Laško z zmago in porazom priborili vstop v 1. zvezno ligo

»Naša predvidevanja so se tukaj potrdila. Bilo je malo rokomet in glede discipline ter potrpežljivosti so me moji igralci presenetili, zato jim iz vsega srca čestitam. Ponosen sem, da vodim takšno ekipo,« je v nedeljo hripavo dejal trener Celjanov Tone Tislj.

Predstavitev prvakov?

Ponesrečena promocija rokometnih šampionov – Navijači dvakrat vdrli na igrišče

V Celju smo prav gotovo lahko zadovoljni, da imamo tako vrhunsko rokometno ekipo kot je Celje Pivovarna Laško. Fantje, ki so v povprečju najmlajši v super ligi, so imeli štiri kola pred koncem prvenstva že devet točk prednosti pred naslednjimi in so osvojili naslov državnega prvaka, za kar jim veljajo tudi nase čestitke.

Pred desetimi dnevi so v Ljubljani z zelo slabo igro doživeli prvi poraz v prvenstvu, v soboto pa so vložili vse moči in strli odpor neverjetno žilavih Trboveljčanov oziroma Omnikom Rudarja, ki je okrepljen s štiriimi Celjani in Nenadom Mašićem. V drugem polčasu ga je moral tesneje »prijeti«
Safarić, ki ga je tudi popolnoma zaustavil. Celjsko levo krilo je bilo poleg vratarja Boštjana Straška najboljši posameznik derbija: devet golov – tri iz sedemmetrovk s stoodstotnim učinkom.

Celjski rokometiši so obljubljeni slavje, vendar je bilo vroče in na meji incidenta na igrišču ...

Barci milo za drago

V povratni polfinalni tekmi pokala rokometnih prvakov presenetljiva zmaga Pivovarne Laško v Barceloni

Uroš Šerbec je slovitega Svenssona presenetil z golom s svojega devetmetrskega prostora.

Veliki derbi Celjanom

Zaradi Slovana točki še slajši

Play – maker Razgor (6) v jeklenem objemu Mašića, na črti Menih (3) pričakuje podajo.

ŠT. 17 - LETO 59 - CELJE, 29. 4. 2004 - CENA 350 SIT

SAMO NEBO NAD NJIMI

Strani 18-23

Foto: GREGOR KATIČ

Rokometni bogovi so doma v Celju

Levjesrčni gladiatorji Mira Požuna so se povzpeli na najvišji vrh

Množica je pred dvorano Pod Golovcem spremljala televizijski prenos in ob sodniških napakah so dežniki leteli proti odru.

24 golov je v finalu dosegel Magic Sertžo.

novi tednik

Vedno z menoj!

Celjsko - ruski terjer je nasprotno obrambo prebijal tudi po sredini.

Niste sanjali - res je!

Šestdesetminutni trans celjskih rokometašev - Kot Golovec tudi dvorana na Hudinji takoj v legendo - Perič zaustavil »življenjsko« žogo

V kaotično zadnjo minuto so Celjani vstopili z golom prednosti v skupnem seštevku (34:20), a kljub minuti odmora zaradi izgubljenih žog dovolili Špancem, da se vrnejo »med žive«. Entrerrios je zadel iz sedemmetrovke, Juanin pa je nekaj sekund pred koncem prišel pred Dejana Periča. Dvorana je obnemela. Žoga se je od kapetanove desnice odbila in - mreža se je zatresla ... Večinski del dvorane je obnemel, misleč da je Juanin uspel. A žoga je zadela zunanji del mreže, »Perke« je stekel za njo za gol, jo poljubil in ko se je čas iztekel, jo je z nogo nabil pod strop prekrasne stavbe. Začelo se je slavje, kakršnega še nismo doživeli.

Kot da so se pivovarji uvrstili v finale, je izgledalo.

Preobrat za anale

V sezoni 1994/95 je Zagreb na prvi tekmi kvalifikacij za ligo prvakov izgubil v Moskvi za 11 golov, potem pa CSKA v domači dvorani ugnal kar s 33:17. V elitnem tekmovanju je nov mejnik postavilo Celje Pivovarna Laško. Nekaj igralcev na čelu s trenerjem Mirov Požunom je iskreno priznalo, da v popol-

ni podvig niso verjeli, a zanj so storili prav vse. Začeli so zelo živčno, saj so pripravili uvodne tri napade, po golih Miladina Kozline (tako kot na stadionu je tudi v dvorani prvi gol dosegel Celjan) in Renata Vugrinca pa so padli v trans. Panika je zajela Manuela Cadenasa, ki je že pri 4:2 v 11. minuti - kot da bi slutil, kaj se bo zgodilo - zahteval minuto odmora. Publika je »zavohala kri«. Ob nemih Florjanjih (užaljeni so bili, ker jih igralci niso pozdravili na leonskem parketu, pa čeprav se jim je nato Perič zahvalil pred dvorano), je več kot pettisočglava množica podzavestno zadihala s svojimi ljubljenci in združno pripravila gromoglasno vzdusje, kateremu so se zvesti navijači kasneje seveda pridružili. Bilo je kot v pravljici že v 20. minuti, ko sta Žikica Milosavljevič in Eduard Kokšarov dosegla zadetka z igralcem manj za 11:3. Ob odmoru je bilo že +10, pred nadaljevanjem pa je iz zelo zmogljivega ozvočenja odmevala pesem Na juriš, ki je dvigovala dlake.

Na robu infarkta

Kar enajstim igralcem je zaupal celjski strateg, zau-

panje je upravičil Matjaž Brumen, a Milosavljevič je izkoristil sedemmetrovko, nakar je Kokšarov v 44. minuti povišal na 26:13. Imamo jih! Se petkrat so Celjani povedli za 13 zadetkov, obramba 6-0 je bila ostra in je zahtevala žrtve. A kaj, ko sta Matjaž Brumen (33:20) in Eduard Kokšarov (34:20) zadela, ko je bil izključen Diko Kozlina. V zadnjih, stresnih treh minutah in pol je padel le en zadek. Dejan Perič je s 16. obrambo zaključil redko videno tekmo, katere razplet odmeva v rokometnem svetu. Predsednik Ademarja je Celjanom zaželel naslov evropskega prvaka, Manolo Cadenas pa zasikal: »Los arbitros eran parcial - Sodnika sta bila pristranska!« Poljska sodnika sta bila - ah, pa kaj bi razpredali na dolgo in široko - odlična. Miroslov in Marek, hvala! Ampak zakaj ne bi mi za spremembo imeli kaj koristi od teh mojstrov piskanja in žvižganja, ki bi se jim vladavina v tem športu morala že davno izteči? Dobro desetletje so nas več ali manj mučili, dolg so vrnili v pravem trenutku.

DEAN ŠUSTER
Foto: GREGOR KATIČ

Nad Urošem Zormanom so bili storjeni trije prekrški za sedemmetrovke, 15-krat je imenitno zaposil svoje soigralce, mrežo Holperta pa je zatresel iz vseh štirih poskusov. Ušel je tudi Jensnu in Lijevskemu.

Naredite nekaj zase

Vsak, ki se kadarkoli sreča s podjetjem SanaAmicus, je sprejet in obravnavan kot prijatelj, hkrati pa dobi novega prijatelja, ki mu lahko v polni meri zaupa. Podjetje SanaAmicus se trudi vsakomur pomagati in mu izboljšati kakovost življenja in prav to je bil razlog za izbiro imena, po katerem jih ljudje začutijo, prepoznajo in sprejmejo.

Vizija podjetja SanaAmicus in njegovih zaposlenih je pomagati vsakomur, ki se kadarkoli obrne na njih ali se sreča s podjetjem, ter izboljšati kakovost življenja na pošten in zdravju prijazen način. V podjetju so vsi zaposleni ljubitelji narave in njene moči, zato so tudi vsi njihovi izdelki naravni, brez kemičnih dodatkov in stranskih učinkov.

odprte rane in predele s sluznico (usta, oči, spolovilo). Uporabo kreme IgniCalda odsvetujemo nosečnicam in otrokom do tretjega leta starosti ter tistim, ki imajo potrjeno alergijo na evkaliptus, rožmarin, kafro in/ali mentol. Sama krema

ne povzroča alergij, zato jo vsi lahko normalno uporabljamo.

Sana Pellis krema

Koža je naš največji organ oziroma čutilo človeškega telesa in varuje tudi vse druge organe v organizmu, kar pomeni, da ima pomembno nalogo v našem telesu. Zato je tudi zelo pomembno, da jo čuvamo, negujemo in smo previdni pri nakupih, kadar se odločamo za uporabo različnih krem, ki so največkrat namenjene za nego obraza in celotnega telesa, kakor tudi za različne protibolečinske kreme. Pomembno je, da so te kreme naravne in ne agresivne in da blagodejno vplivajo na našo kožo. Krema SanaPellis je povsem naravna, saj ne vsebuje barve, arome, parafina, vazelina, mineralnih olj in aditivov, je brez stranskih učinkov in je zato prijazna do naše kože, in jo lahko z užitek naneseš na ta naš največji organ. Neškodljiva je tako za ljudi kakor tudi za živali. Ni poznanih kontraindikacij!

Krema deluje antimikrobno, ter pomaga pri obnavljanju poškodovane kože.

IgniCalda

Krema IgniCalda je povsem naravna krema iz eteričnih olj za masažo. Nima stranskih učinkov in je namenjena izključno za zunanjo uporabo. Krema ima zelo dobro in hitro vpojnost, zato izrazito poveča mikrocirkulacijo, njen učinek pa se začuti že po prvem nanosu. Glavne sestavine kreme IgniCalda so kafra, mentol ter eterični olji evkaliptusa in rožmarina. Te so tradicionalno znane po svojih blagodejnih vplivih na telo, njihova kombinacija pa uporabniku omogoča vzpostavitev naravnega ravnovesja in sproščenosti. Krema IgniCalda se ne sme nanašati na

IgniCalda • Krema vsebuje eterična olja • Blaži vnetja in revmatizem • Za menstrualne težave • Blaži bolečine v hrbtu	SanaPellis naravna krema • Hrani vašo kožo • Obnavlja celice • Ne vsebuje barvil	Brezplačni telefon za naročanje in dodatne informacije: 080 17 33 www.sanaamicus.si

Z naravo do zdravja

Želja pomagati ljudem z različnimi zdravstvenimi težavami je družino Kosmina iz Komna gnala v razvoj naravnih prehranskih dopolnil brez neželenih stranskih učinkov. Danes so pod okriljem družinskega podjetja Biovis združeni domači in tuji strokovnjaki na področju prehranskih dopolnil in najboljši dobavitelji surovin v evropskem prostoru. Vse to so v podjetju nadgradili tudi z modernimi proizvodnimi obrati.

»V naših recepturah je moderno znanje, pridobljeno z znanstveno-raziskovalnim pristopom, združeno s tradicionalnimi izkušnjami in z dobrimi praksami s celotnega sveta,« povedo v podjetju, kjer poudarjajo, da povsod, kjer je možno in smiselno, namesto sintetičnih analogov uporabljajo naravne organske sestavine.

»Večina izdelkov je brez sestavin živalskega izvora, le kakšnih 5% proizvodov jih ima. Izdelki brez sestavin živalskega izvora imajo kapsulo iz hidroksipropila metilceluloze, kar pomeni, da so primerni tudi za vegane,« pojasnjujejo v podjetju in dodajajo, da so posamezni njihovi izdelki prilagojeni specifičnosti modernega človeka, še posebej v našem geografskem okolju, kjer se srečujemo s pomanjkanjem biološko dostopnega selena in silicija v prehrani.

Izdelke družinskega podjetja je mogoče dobiti v številnih lekarnah in v več kot sto specializiranih trgovinah po vseh Sloveniji, in sicer pod blagovno znamko Biostile. Ta združuje prehranska dopolnila, kozmetiko in čaje, katerih glavno vodilo je učinkovita pomoč pri ohranjanju zdravja in zdravega življenjskega sloga

Urovit komplet za učinkovito delovanje prostate

sodobnega človeka. »Vsi naši izdelki so proizvedeni v Sloveniji in so plod aktivnega sodelovanja mednarodne ekipe strokovnjakov. Odlukuje nas skrb za visoko kakovost izdelkov, za katere uporabljamo zgolj najkakovostnejše surovine, proizvedene v skladu z najvišjimi standardi v industriji,« še poudarjajo v podjetju.

Za dobro delovanje prostate

V Sloveniji ima težave s prostato 250 tisoč moških, v Evropi naj bi jih bilo približno 30 milijonov. Težave s prostato – ki se lahko kažejo kot različne težave z uriniranjem, pogostim odvajanjem vode ponoči in posledično slabim spanjem in izgubo spolne funkcije – vse pogosteje privedejo tudi do rakavega obolenja. Rak prostate je še vedno najpogostejša oblika raka med Slovenci. Vsako leto odkrijejo približno 1.600 novih primerov, 400 moških letno v Sloveniji zaradi te bolezni tudi umre. Čeprav mnogi moški o prostati in z njo povezanih težavah še vedno nerado govorijo, je neoporno dejstvo, da je mogoče ob pravočasno odkritih težavah

te omiliti ali v celoti odpraviti. »Predvsem pa moški ne bi smeli pozabiti na preventivo,« pravi Herta Kosmina, strokovna sodelavka podjetja Biostile.

V podjetju Biostile so ravno zato izdelali naravno pomoč za prostato – komplet izdelkov Urovit. Gre za izjemno kombinacijo kapsul in čaja za hitro in učinkovito delovanje. Kapsule vsebujejo rastlinske izvlečke, kot so izvleček navadne zobačice, drevo potence, L arginin, selen, cink, palmeto, semena buče, izvleček črnega popra in likopen. Ti izvlečki delujejo pozitivno na sečila, prostato in hormonsko ravnovesje. Čaj pa vsebuje naravne sestavine, kot so drobnocvetni vrbovec, kopriva, korenina regrata, laneno seme, korenina ingverja, korenina ginsenga, njivska preslica in listi melise. Ti delujejo v smeri vzpostavljanja bazičnosti organizma, s čimer je mogoče iz telesa sprati odpadne snovi in posledično zaustaviti vnetja.

Kot poudarja Herta Kosmina, so paket pripravljali dolgo časa in na tržišču nima prave konkurence. »Pri tem je treba poudariti, da izdelki nimajo stranskih učinkov ali kontraindikacij, v kolikor že jemljete kakršna koli druga zdravila.« www.biostile.si

NAREDIMO NEKAJ DOBREGA TA MOVEMBER!

Komu bodo zrasli najlepši brki?

Sodeluj, glasuj in pomagaj Društvu uroloških bolnikov Slovenije.

Več na www.radiocelje.si

BRKI M na 4246

BRKI R na 4246

BRKI B na 4246

Matjaž Jelen

Rok Marguč

Boštjan Oder

S poslanim in potrjenim SMS-om na 4246 darujete 1€ za pomoč Društvu uroloških bolnikov Slovenije.

Biostile

SANAAMICUS
PRIJATELJI NA POTI DO USPEHA

radio celje
vedno z menoj!

planet zdravja

Medicinski.si
VenoFarmacija

NajUGODNEJŠE
SKI karte iz naslonjača!

Na voljo do 30. 11. 2020.

skipass.rogla.eu

KJER ZNANI POKAŽEJO SVOJ PRAVI OBRAZ

IGOR ZORČIČ: POLITIKA ME JE REŠILA

MOJCA MAVEC: TRŽNICA JE NAJBOLJŠA UČITELJICA

FOKUS: JE ŠE KAJ HUJŠEGA?

ROBERT DE NIRO: ZADRŽANI HOLLYWOODSKI TEŽKOKATEGORNIK

MANCA KOŠIR: HVALEŽNA SEM VSEM SMRTIM, KI SEM JIH SPREMLJALA

ZVEZDANA RILAKAR: ZAKAJ MI JE TO SPREMLJATI?

ZELO OSEBNO: TANJA GOBEC

LETA GREDO NAPREJ, IN NE NAZAJ

MIRNA RSPINOVS: NEKAJkrat SEM POMISLILA NA SAMOMOR

BLAZ SVAB: TUDI ZASTOVAR TREBAM?

BLAZ TEJZAR: V REBI SEM NASLA TEMO

PRILOGA AVENIJA &

VSAK TRETJI ČETRTEK V MESECU

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Prostovoljno gasilsko društvo Svetina skozi čas: (1970–2020) (1)

Gasilsko društvo Svetina je najmlajše gasilsko društvo v občini Štore. Ustanovljeno je bilo na pobudo Štefana Krumpaka, poveljnika industrijskega Gasilskega društva Železarna Štore. Svetinski gasilci so pripravljala dela začeli v letu 1969, prvi občni zbor so sklicali v začetku leta 1970, tako da za datum ustanovitve velja 8. februar 1970, ko je bil ustanovni občni zbor.

Na njem je bil za predsednika izvoljen Andrej Videc in za poveljnika Ciril Pesjak. Tako predsednik kot poveljnik sta bila krajevna funkcionarja. Andrej Videc, kmet iz vasi Kanjuce pri Svetini, je bil znan družbeno-politični delavec in odbornik Občinske skupščine Celje, ki je bil s svojo vestnostjo za zgled ostalim mestnim funkcionarjem. Bil je tudi glavni organizator obnove svetinske cerkve, enako tudi vseh komunalnih del, predvsem pri asfaltiranju cest v Krajevni skupnosti Svetina. V upravni odbor so bili poleg

predsednika in poveljnika izvoljeni še tajnik Janez Starlekar, blagajnik Leopold Jurkošek in orodjar Franc Jurkošek. Vsa prva leta je nad razvojem društva bdela Štefan Krumpak in s svojim znanjem ter bogatimi izkušnjami pomagal društvu, da je zaživelo s polno močjo. Gasilci so se prvo leto večkrat sestali, a kaj več ni bilo storjeno, saj niso imeli niti opreme niti svojih prostorov. Sobo za sestanke jim je nudila osnovna šola. Naslednje leto (1971) je društvo dobilo Tomosovo motorno brizgalno, nekaj cevi

Gasilci PGD Svetina ob prevzemu gasilske črpalke, 1971. Od leve: Andrej Videc, Alojz Štrarkl, Leopold Jurkošek, Jože Gračner, Ciril Pesjak, Franc Zorko, Miha Zajc, Stane Strašek, Janez Rozman in Miloš Klinar

in ostale opreme. Vse to je imelo hranjeno v šolskem kabinetu. Prvo gasilsko prireditev so imeli 16. julija 1971 ob prevzemu motorne brizgalne.

Šele v tretjem letu delovanja (1972) je društvo po dogovoru z ravnateljem osnovne šole Francem Klepejem dobilo svoje začasno orodišče v kletnem

prostoru šole, ki pa zaradi vlage opremi ni nudilo kakovostne hrambe. V tem letu je v društvo pristopilo več mlajših članov in začeli so redne gasilske vaje.

Prvo pomembno gasilsko prireditev so organizirali 30. septembra 1973, in sicer prvo gasilsko hitrostno tekmovanje trojk na mopedih. Štart in cilj sta bila pri Osnovni šoli Svetina. Ekipa treh članov je morala na mopedih prevoziti približno tri kilometre dolgo pot, ki je vodila mimo počitniškega doma železarjev (predhodnik Doma na Svetini). Ko je prispela na cilj, je izvedla taktično vajo z gasilnim orodjem, ki ga je vozila s seboj. Prvi član – strojnik – je nosil na hrbtno motorno brizgalno Tomos, drugi – napadalec – je nosil kolobar tlačnih C-cevi in ročnik, tretji – vodar – je nosil dve sesalni cevi, zviti v polkrog in obešeni okrog vratu. Tekmovanja so se udeležila sosednja gasilska društva, prišli so tudi gasilci s Ptuja. To je bilo prvo in zadnje tovrstno gasilsko hitrostno tekmovanje v občini Celje. Zaradi vedno strožjih prometnih predpisov je gasilska organizacija opustila podobna tekmovanja, ki pa so vsekakor pokazala, katera je najhitrejša in najučinkovitejša pomoč v hribovitih predelih, kjer so bile cestne povezave izjemno slabe.

Leta 1976 so s prispevki krajanov in dotacij Občinske gasilske zveze Celje kupili novo večjo motorno brizgalno Rosenbauer 600 l ter jo 19. julija tudi prevzeli z velikim gasilskim slavljem. V letu 1977 so bili gasilci že toliko izurjeni, da so se udeležili gasilskega tekmovanja Občinske GZ Celje in dosegli 3. mesto.

Se nadaljuje.
Dr. Andreja Videc

www.kamra.si

Rubriko pripravlja
Osrednja knjižnica Celje.

Karen M. McManus: Eden od nas laže

Razkrivanje skrivnosti je najmočnejše orožje

Pet dijakov za kazen, ker je profesor v njihovem šolskem nahrbtniku odkril telefone, ostane po pouku za kazen v šoli. To so odličnjakinja Bronwyn, lepota in plesna kraljica Addy, športnik Cooper, Nate, ki ima pogojno kazen zaradi preprodajanja drog, in Simon, ki je naredil aplikacijo

z opravljanjem vsebine, v kateri ne prizanaša nobenemu od dijakov. »Pornoografski posnetek. Nosečniški preplah. Dva škandala z varanjem. In to so samo novice tega tedna. Če bi gimnazijo Bayview poznali samo po opravljeni aplikaciji Simona Kelleherja, bi se vprašali, kako ima kdo sploh čas za pouk.«

Čeprav profesorju dijaki zagotavljajo, da telefoni, ki so

jih našli v njihovih torbah, sploh niso njihovi, profesor vztraja in jim med kazensko uro »po pouku« naroči napisati spis o tem, kako tehnologija kvari ameriške srednje šole. Toda že kmalu po začetku pisanja se Simon zastrupi, ko pije vodo. Krivo je arašidovo olje, Simon je namreč alergičen na te oreščke. Dijaki mu takoj skušajo pomagati in iščejo avtoinjektor adrenalina najprej v Simonovi torbi, zatem še v šolski ambulanti. A ga ne najdejo. Simon kasneje v bolnišnici umre in policija takoj začne iskati krivca.

Med preiskavo prihajajo na dan umazane podrobnosti vseh preostalih štirih dijakov. Simon je imel namreč nekaj

objav že pripravljenih. Kmalu se izkaže, da bi lahko bil storilec kdorkoli od štirih preostalih. Vzorna Bronwyn, ki je profesorju kemije ukradla teste z Google Driva, Cooper, ki naj bi športne uspehe nihal, zahvaljujoč jemanju steroidov, Addy, ki je prevarala svojega fanta, in Nate, ki naj bi še naprej prodajal drogo ter tako kršil pogodni izpust.

Mladinski roman je mojstrsko spisan. Skozi nape-to pripoved nas vodijo vsi osumljeni dijaki, ki se pri pripovedovanju svojega videnja izmenjujejo, a odlično dopolnjujejo. Razplet je presenetljiv, nauk zgodbe je izjemno učinkovit. Nekdo lahko z objavljanjem delčkov oseb-

nega življenja nekomu prinese bistveno več gorja in domnevne sramote ter soočanja s posledicami, ki so krute, kot če bi tega istega dijaka nekdo ubil. Resda je v primeru smrti škoda prav tako nepopravljiva, a takrat trpijo svojci. Ko pa nekdo nekoga javno oblati, četudi razkrije resnično dejstvo o tej osebi, pri tej isti osebi povzroči nepopravljivo psihično škodo, posledice pa imajo daljnoročne učinke. Nasilje na spletu ni nič manj nevarno od nasilja z orožjem. In tako preroško na koncu romana zveni tema spisa, ki bi ga dijaki morali dejansko spisati pri kazenski uri »po pouku«.

MRL

O avtorici:

Karen M. McManus je diplomirala iz angleščine in novinarstva, s sinom živi v Cambridgeu v Massachusettsu. Knjiga Eden od nas laže je njen prvenec.

Bogomir Arčan, Marica Banovšek, Ivan Brezovšek, Marija Freisteiner, Stanko Klajnšek, Jožica Kolar, Marija Korošec, Danica Krajnc, Mimica Kramaršek, Nada Kuzman, Breda Lampret, Ivanka Mastnak, Zinka Močnik, Anton Motoh, Marjanca Naraks, Marija Ocvirk, Vera Očko, Jožica Ofentavšek, Marija Pilih, Jože Podpečan, Majda Pohajač, Danica Poropat, Ivica Pristovnik, Jože Ravnak, Franc Rihter, Milan Sentočnik, Anica Siter, Gregor Slemenšek, Slavica Smole, Anica Špes, Marjan Terjašek, Florjan Vrečko in Slavko Zorko.

ALBUM S CELJSKEGA

Vojniški prvošolci, šol. I. 1959/60

Fotografija mi budi lepe spomine na čas pred več kot šestdesetimi leti, ko sem iz brezskrbnega otroštva, iz igrivega sveta v naravi prvič prestopila prag vojniške šole. Nekoliko prestrašena, a tudi vznemirjena od pričakovanja sem sedla v šolsko klop, ki je imela na zgornji strani žlebič za odlaganje svinčnika in odprtino za črnilnik. V razred je vstopila in nas prijazno pozdravila tovarišica Marija Ahtik, ki nas je nato eno leto vodila v usvajanje abecede in števil. V kotu učilnice je bila velika peč, ob kateri smo v deževnih

in zimskih dneh sušili oblačila, saj smo v šolo in domov hodili peš, v zimskih mesecih, ki so bili takrat še bogati s snegom, pa smo se tudi odpravili s sankami na hrib takoj za našo šolo. V lepem spominu mi je ostal čas ob novem letu in na okrašeno smrečico, še posebej na malico z veliko žemljo s klobaso in pomarančo, ki smo jo dobili za dedka Mrza.

In prišla je tudi pomlad, ki jo je v deželo prinesel Zeleni Jurij, s katerim smo se sprehodili do hiše v gozdu, kjer je živela naša razredničarka. Spominke sledi so ostale tudi na pre-

magovanja številnih stopnic do Marijine cerkve, od koder je prekrasen razgled na Vojnik in okolico.

In prišel je tudi čas, ko smo v roke prejeli prve izkaze z ocenami, ki smo si jih zaslužili... in pred nami so bile prve poletne šolske počitnice.

Prispevala: Danica Poropat

Rubriko pripravlja: Domoznanski oddelk Osrednje knjižnice Celje, info: srecko.macek@knjiznica-celje.si, medijski pokrovitelj: Novi tednik, vir: www.kamra.si, Album Slovenije – osebni spomini 20. st.

Tretji dogodek v okviru projekta EUYOU

V Celjskem mladinskem centru so v ponedeljek, 9. novembra, izvedli že tretji dogodek v okviru projekta EUYOU, in sicer delavnico Demokracija v Sloveniji in EU.

Dogodek je bil zaradi zaostrenih ukrepov, vezanih na preprečevanje širjenja koronavirusa, izveden s pomočjo spletne aplikacije Zoom. Udeleženci spletne delavnice projekta EUYOU so spoznali organiziranost in delovanje političnega sistema ter možnosti demokratičnega vključevanja na lokalni in EU-ravni. Razmišljali so tudi o konkretnih izzivih in ovirah vključevanja mobilnih EU-državljanov v lokalne demokratične skupnosti ter razvili zanimivo razpravo o tem, kdaj so mladi zreli in sposobni za politično odločanje.

Dotaknili so se državljske vzgoje v šolah in izmenjali mnenja o razlikah med možnostmi uspeha med moškimi in ženskami ter o razliki pri plačah. Delavnico so izkoristili tudi za pripravo vprašanj in predlogov za politične odločevalce, s katerimi se bodo imeli priložnost srečati na zadnjem dogodku.

V okviru projekta EUYOU bo Celjski mladinski center izpeljal še en dogodek, in sicer Strukturiran dialog, katerega namen je spoznavanje organiziranosti in delovanja slovenskega (lokalnega) političnega sistema in možnosti vključevanja. Dogodek bo predvidoma decembra.

Projekt EUYOU izvajajo Mreža MaMa, IPM Inštitut in M Komunikacije. Pri projektu sodeluje tudi deset mladinskih centrov, ki izvajajo kulturne in izobraževalne dogodke. Med njimi je tudi Celjski mladinski center. PF

Posebni jubilej v žalosti in ob epidemiji

Marija Jevnišek, foto: SHERPA

Zato, ker jim je mar

Letošnja Martinova nedelja je bila precej drugačna od preteklih, še posebej za tisto zdravstveno osebje, ki jo je moralo preživeti na posebnih oddelkih za zdravljenje obolelih s koronavirusom. A da ljudje cenijo njihovo delo, da jih je mar, so pokazali z darovano obilno domačo malico. Pobudnica široke akcije Marjetka Knez je bila nad odzivom prijetno presenečena.

V najtežjih časih ljudje najbolj pokažejo, iz kakšnega testa so. Tokrat so kozjanske gospodinje pokazale, da

iz najboljšega testa umesijo najboljše pecivo.

Medicinska sestra in podjetnica **Marjetka Knez** iz Bioresonance Knez je večkrat razmišljala, v kakšnih težkih razmerah delajo njene kolegice na covidnem oddelku v Splošni bolnišnici Celje ter kako bi jim lahko pokazala, da ceni njihovo izjemno delo. Pomislila je, da jim bo v zahvalo spekla pecivo in jim ga dostavila. »Poklicala sem pomočnico direktorja bolnišnice Margareto Guček Zakošek in ji povedala o svoji nameri. Razložila mi je, da na tem oddelku dela dvesto ljudi. To je bilo zame presenečenje in vedela sem, da bo to prevelik zalogaj za mojo peko. Na Facebooku sem objavila svojo namero in takoj dobila velik odziv žensk s Planine pri Sevnici, od koder prihajam, iz Šentjurja in Dobja,« je povedala Marjetka Knez.

Akcije se je udeležilo več kot 40 gospodinjstev s Planine pri Sevnici, iz Dobja, Šentjurja, Dramelj in Celja. Spekli in pripravili so veliko število narezkov, domačega kruha, rogljičev ter številne kolače in pecivo. Dodali so še domači sok. K sodelovanju je Knezova vključila še gasilce PGD Planina pri Sevnici, ki so ji posodili tudi gasilsko vozilo, da je lahko dobrote pripeljala v Celje. Tam je hrano predala predstavnikom bolnišnice, ki so jo postregli zaposlenim na infekcijskem oddelku.

»Vesela sem, da je bil tako velik odziv, in kot je povedala ena izmed gospa, ki so pekle, da res ne moremo prevzeti njihovega dela, lahko pa pokažemo, da nam je mar. Poleg tega je bila to zahvalna nedelja, kar je res lepa povezava,« je zaključila Marjetka Knez.

BGO

Dotik – na drugačen način

V tem zanimivem in drugačem letu se je tudi delo pri nas, v programu PUM-O, precej spremenilo. Dejavno individualno in skupinsko delo, ki smo ga prej izvajali v živo, smo prestavili v virtualni svet. Našli smo nove načine, s pomočjo katerih smo še vedno povezani z mladimi.

V tem času smo morali spremeniti tudi način sodelovanja z Domom ob Savinji. V prejšnjem letu smo ga zelo dobro zasnovali in je obrodil obilo dobrih izkušenj, tako pri mladih kot pri starostnikih. Projekt Dotik, ki ga podpira Mestna občina Celje, smo želeli nadaljevati. Zdelo se nam je zelo pomembno, da se stiki ohranijo, zato smo poiskali drugač-

ne načine za sodelovanje. Eden od njih je bil, da bi z mladostniki izdelali zaščitne pralne maske za vse varovance Doma ob Savinji.

Delo nam je v začetku predstavljalo velik izziv. Najprej smo imeli občutek, da je skoraj nemogoče narediti 250 mask z enim šivalnim strojem, vendar smo z dobro delitvijo dela cilj dosegli. Mladostniki so krojili, likali, šivali, obrezovali in ponovno likali. Zadnje maske smo zaradi dela na daljavo dokončali mentorji s pomočjo dveh prostovoljk.

Dobro sodelovanje pomeni dobre zgodbe in želimo, da se takšne zgodbe nadaljujejo tudi v prihodnje.

Veronika Bezgovšek, Zavod Za vas živim

Program PUM-O (projektno učenje za mlajše odrasle) je namenjen mladim od 15. do 26. leta, ki nimajo dokončane izobrazbe ali so brezposelni. Glavni namen programa je aktivirati mladostnike, da se ponovno vključijo v izobraževanje ali da najdejo zaposlitev. Program je na nek način šola za življenje, kjer lahko mladostniki pridobijo tudi druge veščine, ki so tako zelo pomembne za samostojno življenje.

Tudi na daljavo se da!

Ekonomski šola Celje je v sodelovanju s Centralo učnih podjetij Slovenije v sredo, 11. novembra, s pomočjo spletne platforme Zoom organizirala prvo videotržnico za slovenska učna podjetja.

Organizatorji smo namreč želeli vključiti v šolo na daljavo tudi praktično izobraževanje. Cilj videotržnice je pridobiti nove izkušnje tovrstnega izobraževanja ter dijakom omogočiti živahno komunikacijo v sproščenem vzdušju. Priprav je bilo kar veliko, saj smo morali izbrati primeren čas, ko posluje največ učnih podjetij. Prve tržnice se je udeležilo 50 dijakov in njihovih mentorjev. Najprej so se predstavila tri učna podjetja, in sicer UP Mladi Poetovio, kooperativa, z. o. o., s ŠC Ptuj, UP Imuna, d. o. o., s ŠC PET iz Ljubljane ter UP B Case, d. o. o., s ŠC Slo-

venska Bistrica. Nato so nadaljevali v treh »sobah« (breakout rooms), kjer so sklepali kupoprodajne pogodbe, se dogovarjali za bilateralna srečanja ter sproščeno komunicirali. Po uri živahnega trgovanja smo se dogovorili že za naslednjo videotržnico. Da je bil dogodek dijakom všeč, lahko razberemo iz izjav, ki so jih ob koncu zapisali. Jure, Klara in Luka iz učnega podjetja Mladi Poetovio so povedali, da je bila to odlična izkušnja, da so lahko predstavili svoje delo ter поблиže spoznali poslovne partnerje in sklepali posle. Všeč sta jim bila sproščeno vzdušje ter spoznanje, da lahko uspešno poslujejo tudi na daljavo.

Videotržnice bomo organizirali vsakih 14 dni in tako dali priložnost, da se javno predstavijo vsa učna podjetja v Sloveniji.

V Centrali učnih podjetij Slovenije načrtujemo tudi ne-

katere druge dogodke, seveda s pomočjo spletne platforme Zoom, in sicer bomo kot člani European-Pen International, svetovne mreže učnih podjetij, organizirali srečanje z direktorjem Scottomom Mit-

chellom, ki je nad aktivnim sodelovanjem naših dijakov in učnih podjetij zelo navdušen. Marca bi v »normalni« situaciji organizirali tradicionalni mednarodni sejem učnih podjetij v dvorani Golovec v Celju.

Ker verjetno v mednarodnem obsegu to ne bo možno, smo se odločili zgolj za državni sejem in tekmovanje učnih podjetij, upamo, da v živo. Nato bodo na vrsti seminarji za mentorje učnih podjetij,

maja pa bomo končali tekmovanje za najdejavnejše učno podjetje, ki bo prejelo t. i. mini gazelo.

MATEJA KAPITLER,
vodja Centrale učnih podjetij Slovenije

»Spominjajmo se preminulih, pomagajmo preživelim ...«

Štirinajsto leto zapored obeležujemo tretjo nedeljo v novembru svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč. Letošnji slogan dejavnosti je: »Spominjajmo se preminulih, pomagajmo preživelim in ukrepajmo za boljšo zdravstveno oskrbo ponesrečencev.«

Gre za dan, ko se pod pokroviteljstvom Združenih narodov, SZO in FEVR (Evropskega združenja žrtev prometnih

nesreč) po svetu spomnimo vseh umrlih in poškodovanih v prometnih nesrečah skupaj z njihovimi bližnjimi, prijatelji, sodelavci in znanci. Na slovenskih cestah je od leta 1991 do 2019 izgubilo življenje 7.628 oseb, 303.238 se jih je telesno poškodovalo.

Zaradi predlaganih ukrepov za zavezitev širjenja okužb s koronavirusom letos ni bilo večjih prireditev, a so se v številnih krajih po Sloveniji s prižigom

sveč poklonili spominu na žrtve prometnih nesreč.

Na polzelskem pokopališču, kjer je nameščena edina marmorna plošča v Spodnji Savinjski dolini z napisom Spomin žrtvam prometnih nesreč, so se v petek, 13. novembra, v imenu članov ZŠAM Savinjska dolina žrtvam poklonili in prižgali sveče predsednik Milan Pečnik, član Marjan Tratnik in župan Občine Polzela Jože Kužnik.

TT

Gluhi in naglušni imajo v tem času še več težav

Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Velenje je bilo ustanovljeno leta 1963. Deluje na območju desetih občin Šaleške doline: Zgornje Savinjske doline: Velenje, Šoštanj, Šmartno ob Paki, Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Gornji Grad, Ljubno, Luče in Solčava. V društvu je včlanjenih 420 članov.

Društvo si prizadeva za enakopraven položaj in pravice gluhih, naglušnih, gluhoslepih ter oseb s polževim vsadkom. Članom omogoča razvijanje pozitivne identitete, ustvarjanje specifične kulture gluhih, uporabo svojega jezika in lažje vključevanje v družbo. V društvu dobijo pomoč na vseh ravneh življenja, v njim prilagojeni tehniki. Gluhota je nevidna invalidnost, saj jo okolica zazna šele ob komunikaciji s posameznikom, ki je zelo otežena. Zaradi okvare sluha imajo ljudje največ težav pri sporazumevanju in komunikaciji z okoljem, v katerem živijo, se izobražujejo, delajo in preživljajo prosti čas.

Temeljni cilj združevanja oseb z okvaro sluha je ustvarjanje možnosti za enakopravno in čim bolj popolno vključevanje v življenjsko, delovno okolje in družabno življenje ter

posredovanje pravih in pravočasnih informacij s področja zakonodaje, izobraževanja, pravic in dolžnosti.

Štirje posebni programi

V društvu izvajajo posebne socialne programe in ostale projekte, ki jih uporabniki soustvarjajo in so odsev njihovih posebnih potreb. Ti programi so dopolnitev storitev javnih služb in minimalne državne skrbi in jih velikokrat tudi nadomeščajo na številnih področjih življenja in dela. Z njihovim izvajanjem opozarjajo državne ustanove na posledice gluhot: na omejeno dostopnost do informacij, slabo socialno varnost in težave v rednem izobraževanju, zaposlovanju ter vključevanju v življenjski prostor.

V letu 2020 so izvajali štiri posebne socialne programe, v okviru katerih so izvedli številne dejavnosti. Zaradi epidemije in pojava novega koronavirusa so delo društva prilagodili situaciji. Na določenih področjih, kjer so se pojavile potrebe, so delali še več kot ponavadi. Določene dejavnosti so morali odpovedati oziroma jih prilagoditi tako, da so lahko upoštevali priporočila NIJZ in

vse ukrepe. Trudili so se, da so svoje delo, kolikor se je dalo, opravljali nemoteno in da člani niso preveč čutili vpliva epidemije.

V koronaobdobju so bili v okviru tega programa v društvu še bolj dejavni, saj so skrbeli za redno obveščanje članov. Program je zajemal navezovanje stikov in sodelovanje z različnimi ustanovami in lokalno skupnostjo.

Eden od programov je imel namen članom omogočiti možnost kulturnega izražanja in

udejstvanja na kulturnih prireditvah, razvijanje talenta in boljše prepoznavnost kulture gluhih v družbi. V društvu so pripravili različne ogledke kulturnih ustanov in ustvarjalne delavnice.

Eden od programov je zajemal različne športne panoge, krepitev psihofizične kondicije, sodelovanje članov na državnih prvenstvih in prijateljskih srečanjih (tradicionalni ribolov) ter na meddruštvenih tekmovanjih. V jesenskem času so člani šli na pohod. V

sodelovanju z Zdravstvenim domom Velenje so v društvu izvedli merjenje telesne pripravljenosti, test hoje. Organizirali so tudi skupinsko vodeno vadbo.

V okviru najobsežnejšega programa Usposabljanje za aktivno življenje in delo bodo še naprej članom nudili individualno pomoč, svetovanje, informacije glede tehničnih pripomočkov, slušnega aparata, polževega vsadka, pomoč pri uveljavljanju pravic in pri reševanju težav. Nudili bodo

spremljanje, člane obiskovali na domu. V načrtu je organizacija mesečnih predavanj na različne teme: osebnostna rast, predavanja s področja zdravja, pravic, zavarovanja, kuharske delavnice, potopisna predavanja, računalniški tečaj ...

Kar člani trenutno najbolj pogrešajo, so redna tedenska druženja, družabna srečanja, strokovne ekskurzije. Takoj ko bo možno, jih bodo začeli izvajati.

UJ

SOBA ZA SAMOIZOLACIJO

Grožnja po novem:
a ne bom prišel tja brez maske!

Če hočeš ravni trebuh, si nariši popek na hrbtu!
Po desetih kozarčkih žganja so vse stopnice tekoče.

Zdaj so pravi časi za poroko. Nikogar ni treba povabiti.

V karanteni sem dojel, da nimam nobenih konjičkov, razen da rad jem, pijem in zapravljam denar po gostilnah.

ZARADI VELIKEGA ZANIMANJA PODALJŠUJEMO GOSTOVANJE!

Napaka

Zjutraj sem pomotoma iz napačne steklenice spil požirek vode namesto žganja. Pošteno sem se prestrašil, sem že mislil, da nimam okusa.

Poskus

Najprej so rekli, da lahko alkohol ubije koronavirus. Potem so obvestili, da kadilcev korona ne napada. Zdaj pa, da nam v boju z virusi pomaga D- vitamin. Torej, če me na vrtu vidite pijano, zakajeno in nago na ležalniku, se prosim brigajte za sebe. Jaz samo eksperimentiram v zdravstvene namene.

OBVESTILO POLICIJE!!!

Beg pred policijo
NI
socialno distanciranje.

Oven

Načrti se vam počasi, korak za korakom uresničujejo, samo še nekaj energije in veliko volje je treba imeti, da naredite piko na i. Zadeve se vam bodo pozitivno odvijale na čustvenem področju, saj boste dosegli umiritev. Vaš vladar še vedno biva v vašem znamenju in je direkten na svoji poti, kar je odlična novica. Zadeve boste postavili na svoje, pravo mesto.

Bik

Urice bodo minevale hitreje, vse možnosti imate, da dokončate nekatere zadeve, ki ste jih pustili na stranskem tiru. Na čustvenem področju bodo še vedno vladale zmešnjave. Vaša vladarica prehaja v znamenje škorpiona, prinaša vam nekoliko več nemira. Skušali boste izpeljati spremembo na delovnem področju, urediti finance in poskrbeti za varnost.

Dvojčka

Zanimive zadeve se vam dogajajo, dnevi drvijo z vso hitrostjo, zdi se vam, da energijo porabljate v prazno. Življenje bo tokrat za vas lekcija, od vas pa je odvisno, katere karte boste potegnili in ali boste upali tvegati. Naredili boste kar nekaj kompromisov. Vaš vladar v znamenju škorpiona bo pomagal, da boste vztrajni in dosledni. Na poti do vas so novice.

Rak

Pomembne zadeve se bodo tokrat odvijale na poslovnem področju, zato velja za vse dvojna previdnost. Nikakor čas ni ugoden za nove začetke, počakati morate zanje na naslednje leto. Prva tretjina bo najbolj ugodna za večje premike. Bliža se zadnji Lunin mrk v tem letu, prinaša vam spremembe, na katere ne računajte. Uredite si zadeve tako, da boste imeli vse pod nadzorom.

Lev

Zanimive novice bodo kaj hitro prišle do vas, zato boste več kot zadovoljni. Ugotavljali boste, da ste pravi pripadnik svojega znamenja. Vodja, na katerega se je mogoče vedno zanesti, ne glede na to, da so vam trenutno pristrigli peruti, s katerimi bi lahko poleteli. Dobili boste optimističen pogled na življenje, za pravico se boste pripravljali boriti z vso silo in močjo.

Devica

Vaš vladar v škorpionu vam bo dajal pridnost in potrpežljivost, zato boste naredili veliko zaostalega dela. Napredovanje bo v tem času tudi vam onemogočeno, vendar kljub temu pogumno naprej. Aspekti, ki so povezani z Venero, vam bodo pomagali, da se povežete z ljubljeno osebo in spregovorite o stvareh, ki vam ležijo na duši. Nekaj več pozornosti namenajte svojemu psihičnemu stanju.

Tehtnica

Malce boste zasanjani in raztreseni, zato bo veselo v vaši družbi. Uživali boste v mislih, ki se vam zadnje dni podijo po glavi. Omejite so velika težava za vašo svobodno dušo, zato bo slednje eden od načinov, da presežete situacije, v katerih smo se znašli. Pazite, da ne pride do kakšnega neljubega prijetljaja z ljubljeno osebo. Naj ne bo beseda hitrejša od pameti.

Škorpion

V ospredju bodo načrtovanja, kako uskladiti nasprotja, ki so se pojavila v vašem poslovnem in zasebnem življenju. Odločitve ne bodo tako lahke, kajti niste se še odločili, čemu boste dali tokrat prednost. Tokrat boste stali na mestu in čakali na ugodno priložnost, da naredite kakšne večje spremembe. Gostota planetov v vašem znamenju vam prinaša moč in prodorno energijo.

Strelec

Zrno do zrno palača, boste z dobro voljo ugotavljali in si prizadevali še izboljšati svoje rezultate. V okolici nekoliko zavidanjem opazujejo, kako vam vse uspeva. Tudi tokrat se ne boste ozirali na okolico, ampak z nekaj odličnimi potezami postavili stvari na pravo mesto. Vaš vladar še vedno biva v kozorogu, zato bo na površje prišla poslovna žilica in velika želja po napredovanju.

Kozorog

Z veseljem boste načrtovali prihajajoče dni in si želeli aktivnosti in poslovnega uspeha. Čas ne bo ugoden za kakšne nove akcije, vendar v tem obdobju skrbno preučite svoje načrte in počakajte, da se zadeve uredijo. Saturn je še vedno v vašem znamenju in vam onemogoča napredovanje. Čas je primeren, da uredite zmešnjave na čustvenem področju. Ne ponavljajte starih napak.

Vodnar

Pozabljeni in raztreseni boste, saj vas bo ljubezen ponesla visoko med oblake. Venera v znamenju škorpiona bo v vas prebudila strast in brez zadržkov boste povedali, kaj čutite in kaj želite. Vaš svobodni duh je v tem času omejevan, zato popazite na svoje zdravje, še posebno bodite pozorni na večje spremembe razpoloženja. Ni priporočljivo uvajati večjih sprememb.

Ribi

Napetosti med planeti vas v tem času opozarjajo, da morate vnesti več previdnosti v svoje delovanje na čustvenem in finančnem področju. Venera v znamenju škorpiona vam bo dala nekaj odličnih zamisli, kako urediti zapletene zadeve. Lunin mrk bo aktiviral predvsem spremembe v komunikaciji. Na zdravstvenem področju bodite pozorni na prehrano in več gibanja.

HOROSKOP JE PRIPRAVILA ASTROLOGINJA GORDANA.

Astrologinja **GORDANA** je dosegljiva na 041 404 935 in na Facebookovi strani
Astrologinja Gordana.

Astrologinja **DOLORES** je dosegljiva na 041 519 265, 090 64 30 in na Facebookovi strani
Dolores Astro.

Dr. Anton Šepetavc, ravnatelj I. gimnazije v Celju:

»Moja letnica rojstva že brez moje pojave dovolj zgovorno priča, da sem človek iz prejšnjega tisočletja. Eden tistih sem, ki jim vonj po sveži tiskarski tinti še vedno pomeni neprimerno več kot vse e-reči tega ponorelega sveta. Od malega so me vzgajali v duhu patriotizma, ki z leti – tudi zaradi vedno številnejših trparij na ravni države – vedno bolj prerašča v lokalpatriotizem. Slovenija je moja domovina, Celje je moj dom. In doma je vedno in še vedno najlepše. Kadar v jasnem poletnem jutru pogledam proti Staremu gradu in sv. Miklavžu, se mi vedno nekaj v prsih zga-ne. Tako kot vsak četrtek, ko vzamem v roke Novi tednik in s težko razložljivo »firbnostjo« prelistam po njem, da vidim, kaj se je zgodilo, kaj se dogaja in kaj se mogoče še bo v mojem Celju in na našem Celjskem.

Vesel sem in lokalpatriotsko ponosen, da imamo v Celju že 75 let svoj časopis in da kljub grozni krizi tiskanih medijev hrabro vztraja tako pri obsegu kot pri vsebini. To povem zato,

ker vidim, da drugi časopisi in revije, vključno z Delom in njegovimi izdajami, že nekaj časa prav vidno hujšajo. Da Novi tednik vzdržuje svojo »formo«, lahko zagotovo pripišemo nadpovprečnim naporom vseh, ki ga ustvarjajo. Zato vsem novinarjem in drugim sodelavcem, od prvega do zadnjega po abecednem redu, a seveda na čelu z urednico, zares iskreno čestitam in želim še veliko zdravih, plodnih, ustvarjalnih let. Vse najboljše ob tričetrtstoletnem rojstnem dnevu ti želim, moj dragi celjski Novi tednik!« (Foto: SHERPA)

Bori Zupančič, likovni terapevt in karikaturist:

»Spoznal sem ga, ko je bil še Celjski tednik. V spominu mi je ostal strip o vesoljcih, ki ga je risal Vlado Smeh – Heci. V naši hiši je bilo vedno precej časopisov in revij, tako da sem ga pozneje – ko je postal Novi tednik – prelistal vedno, ko se je našlo kaj zanimivega. Kasneje, ob sodelovanju z uredništvom kot zunanji sodelavec, sem ugotovil, da ga bere veliko ljudi. Seveda so se tisti – bolj mestni – pritoževali, da se preveč dotika podeželske tematike, tisti bolj podeželski pa – da preveč piše samo o meščanih.

V Novem tedniku sem objavljaval karikature, stripe in tudi zapise o umetniškem dogajanju na Celjskem. Obenem so tudi uredništva skozi vsa ta leta namenjala pozornost mojemu ustvarjalnemu in tudi siceršnjemu delovanju. Tako se še vedno z nasmeškom spominjam

članka z naslovom »Bori pa ni zabil ...« ob moji 44-letnici. Novinar je izvedel za stavo, udeležil se je dogodka, ga fotografiral, zapisal in objavil.

Vsekakor je prihodnost Novega tednika v raziskovalnem in neodvisnem novinarstvu. Če bo uspel – tako kot do zdaj – še naprej krmariti med vsemi plimami in osejkami, ki pljuskuje v medije, mu nadaljnjih 75 zagotovo ne bo ušlo.«

Boštjan Štrajhar, direktor Zavoda za kulturo, šport in turizem Žalec:

»Pomembnost lokalnih medijev se je še posebej dokazala v zadnjih osmih mesecih, ko nas »veliki« mediji dobesečno od jutra do večera bombardirajo o covidu in rekordnem številu okuženih. Lokalni mediji so namreč poročali na prvih straneh tudi še kaj drugega, saj se navkljub težki situaciji svet še vedno vrti naprej in prav temu, kar vrti svet naprej, so posvečali primerno pozornost. Mediji sicer niso tisti, ki nas polnijo z negativnimi vsebinami, temveč je človek ta, ki te vsebine išče. Takšna ponavljajoča, ustrahujoča sporočila zagotovo pustijo pečat v človekovem nezavednem, čeprav na prvi pogled ni mogoče videti, da bi nenehno poročanja o eni in isti temi pravzaprav kakorkoli spremenilo ob-

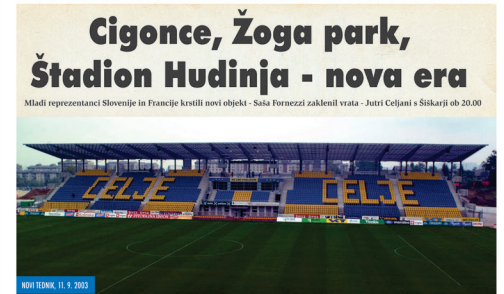
našanje ljudi. Ob vseh teh bombastičnih novicah so pri nacionalnih medijih bila spregledana majhna drevesa, ki tvorijo gozd. Novi tednik, Utrip Savinjske doline in drugi lokalni mediji prepoznajo večja in manjša drevesa, brez katerih gozda sploh ni.« (Foto: SHERPA)

Panoji z razstave ob 75-letnici Novega tednika, ki so bili na ogled pred Narodnim domom. Avtorica razstave je Darja Jan iz Muzeja novejšje zgodovine Celje.

novi tednik **75**!et 6. desetletje

Šesto desetletje – V ZNAMENJU BARV / (1995–2005)

Junija 1996 se je začela spreminjati podoba Novega tednika, prvič je objavil določene vsebine na osmih barvnih straneh, kasneje na šestnajstih, sledil je celoten drugi snopič. Prva številka, ki je bila v celoti v barvah, je izšla leta 2004. V tem obdobju se je moderniziralo delo tudi v tehnični pisarni, celotne strani je začela tehnična ekipa pripravljati na računalniku in jih po medmrežju pošiljati v tiskarno. V tem desetletju se je povečal obseg tednika, začel je izhajati na 48 straneh v nakladi 19 tisoč izvodov. Zaradi pojave številnih občinskih glasil je želelo uredništvo tednika z različnimi akcijami (Naj voščilnica, Tednikovi dvojčki, Hujšajmo z Novim tednikom, 100 kmečkih žensk na morje), z izdajanjem posebnih prilog (Petica, TV Okno), novimi rubrikami (Ime tedna, Za in proti, Kratke-sladke – zbadljivke in satirične novice o dogodkih in ljudeh, Naj športniki) ter z bogato založniško dejavnostjo še dvigniti naklado in povečati število naročnikov. Svoje vsebine je časopis začel leta 1998 objavljati tudi na spletni strani. V letu 2001 je dobil Novi tednik nove lastnike. Ob 50-letnici Radia Celje leta 2004 je medijska hiša pripravila pravi nogometni spektakel z legendarnimi nogometaši, gospodarstveniki, politiki, novinarji, ki so odigrali tekme na novem nogometnem štadionu v Celju.

novi tednik **75**!et 7. desetletje

Sedmo desetletje – DVE IZDAJI TEDENSKO / (2005–2015)

V jubilejnem letu 2005 je začel tednik izhajati dvakrat tedensko, in sicer ob torkih in petkih. V torkovi izdaji tednika, ki je obsegala od 16 do 24 strani, so bili objavljeni dogodki ob koncu tedna s poudarkom na področju športa in kulture. Vsebovala je tudi nekaj rednih rubrik, akcij, prispevkov bralcev ... Petkova izdaja tednika je bila obsežnejša, izhajala je na 32 straneh, objavljeni so bili aktualne teme, osrednji intervju, reportaže in novice iz krajev na Celjskem. V tem obdobju so nastale dodatne rubrike in akcije: iščemo topel dom za zavržene in izgubljene živali, Mali velikani (predstavljanje majhnih, a uspešnih podjetij), Foto tedna, Vaše skrite želje, Lepotica poletja, Naj maturantka, naj maturant. Februarja 2013 je začel Novi tednik spet izhajati samo enkrat na teden, ob četrtek. Vsebinsko je bil razdeljen v dva snopiča, in sicer v podobo, kot jo ima časopis še danes. V prvem snopiču so predstavljeni novice iz 33 občin, ki jih tednik kot regionalni časopis pokriva, ter poročila in članki o aktualnih dogodkih Savinjske regije. V tem delu so novice z gospodarskega, kulturnega in športnega področja ter črna kronika. V drugem snopiču so intervjuji, zgodbe o zanimivih posameznikih, društvih, reportaže z dogodkov, strani za zdravje, živali, za prispevke bralcev in mladih ... Mestna občina Celje je leta 2015 uredništvu Novega tednika za 70-letno celostno poročanje o dogodkih v Celju in njegovi okolici podelila zlati grb.

novi tednik **75**!et 8. desetletje

Osmo desetletje – PRIHODNOST MEDIJEV / (2015–)

Prejemnik zlatega grba je v novo desetletje vstopil odločno. Vendar je zaradi vedno večje prisotnosti digitalnih medijev in splošne krize leta 2019 prišlo do spremembe lastništva, NT&RC je postal del medijske skupine Media24. Kakšna prihodnost čaka Novi tednik, ki izhaja vsak četrtek in svoje bogate aktualne vsebine ponuja bralcem že 75 let? V razmislek so lahko besede Draga Slameršaka, direktorja NT&RC: »Upam, da vsi, ki na kakršenkoli način dvomijo o pomembnosti lokalnega poročanja, to počno zaradi nevednosti in ne zaradi neumnosti. Lokalni mediji v Sloveniji so stari že več kot 70 let. Njihova vloga je, da poročajo iz odročnih krajev in zaselkov, kamor nacionalni mediji ne sežejo. Poročajo o številnih lokalnih zgodbah, uspehih in neuspehih, trudu in tudi pobalinstvu množice državljanov, ki živijo izven velikih mest. In teh ni malo: govorimo o krepko več kot milijonu ljudi, ki poslušajo več kot 20 radijskih postaj posebnega pomena in druge lokalne komercialne radijske postaje, spremljajo številne lokalne televizijske postaje in prebirajo regionalne časopise, ki so še posebej izpostavljeni. Navedene številke predstavljajo moč lokalnih medijev in zagotavljajo, da se za obveščnost v Sloveniji ni treba bati.«

